

Inhoudsopgawe

Algemene Uitsonderings Voorwaardes en Bepalings

Brand

Geboue Omvattend

Kantoor Inhoud

Sake Onderbreking

Rekenings Ontvangbaar

Diefstal

Geld

Glas

Getrouheid

Goedere in Transito

Sake Alle Risikos

Toevallige Skade

Aanspreeklikheid Eise Ingestel – Grondslag

Werkgewersaanspreeklikheid

Aangegewe Voordele

Groep Persoonlike Ongevalle

Motor

Elektroniese Toerusting

Motorhandelaars interne risiko

Motorhandelaars eksterne risiko

Die afdeling hierbo aangedui word onderskryf deur
Renasa Versekeringsmaatskappy Beperk Reg. Nr. 1998/000916/06
FSP Lisensie Nommer 15491

Die volgende word onderskry deur
SASRIA Limited
Reg. No. 1979/000287/06

SASRIA Consequential loss WE and SC

SASRIA Consequential loss Working expenses

SASRIA Consequential loss Standing charges

SASRIA Fire

SASRIA Motor

Daar word in die Bylae aangedui watter afdelings van toepassing is.

Die polis bewoording sal nie by hernuwing of by hersiening heruitgereik word nie. Indien benodig sal die skedule gewysig en heruitgereik word.

Onderworpe aan die bepaling, uitsonderings, voorwaardes (opskortend of andersins) en as teenprestasie daarvoor en op voorwaarde dat die premie vooraf deur of namens die versekerde betaal en deur of namens die versekeraar ontvang word, stem die versekeraar vermeld in die bylae in om die versekerde deur middel van betaling of na die versekeraar se keuse deur vervanging of herstel tot hoogstens die versekerde bedrae, skadeloosstellings- en vergoedingsperke en bedrae gespesifiseer skadeloos te stel of te vergoed ten opsigte van die versekerde gebeurtenisse wat gedurende die versekeringstydperk, en soos andersins voorsien, plaasvind ingevolge die afdelings hierin vervat. Indien meer as een versekeringsmaatskappy of versekeraar aan hierdie versekering deelneem, word die woord "versekeraar" na "versekeraars" gewysig, waar dit ookal in hierdie polis voorkom. In hierdie geval is die persentasie aandeel van elke versekeraar soos in die bylae van hierdie polis vermeld en die aanspreeklikheid van elke sodanige versekeraar is afsonderlik beperk tot die persentasie aandeel wat teenoor sy naam aangetoon is. Spesifieke uitsonderings, voorwaardes en bepalinge stel algemene uitsonderings, voorwaardes en bepalinge ter syde.

Algemene uitsonderings

1. Oorlog, oproer en terrorisme

- (A) Hierdie polis dek nie verlies van of skade aan eiendom wat betrekking het op of veroorsaak is deur die volgende nie:
- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer,staking, uitsluiting of openbare onrus of enige daad of handeling wat daarop bereken of gerig is om enige van die voormelde te veroorsaak;
 - (ii) oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede of krygsverrigtinge (hetsy oorlog verklaar is al dan nie) of burgeroorlog;
 - (iii) (a) muitery, militêre opstand, militêre of geïsurpeerde gesag, krygswet of 'n staat van beleg of enige ander gebeurtenis of oorsaak wat die afkondiging of handhawing van krygswet of 'n staat van beleg bepaal;
 - (b) opstand, rebellie of revolusie;
 - (iv) enige optrede (ongeach of dit ten behoeve van enige organisasie, liggaam, persoon of groep persone is) wat daarop bereken of gerig is om enige staat of regering of enige provinsiale, plaaslike of stamowerheid met dwang of deur vrees, terrorisme of geweld te beïnvloed of omver te werp;
 - (v) enige optrede wat daarop bereken of gerig is om verlies of skade te veroorsaak ten einde enige politieke doel, oogmerk of saak te bevorder, of om maatskaplike of ekonomiese verandering teweeg te bring of uit protes teen enige staat of regering of enige provinsiale, plaaslike of stamowerheid, of met die doel om vrees by die publiek of enige deel daarvan in te boesem;
 - (vi) enige poging tot optrede waarna in klousule (iv) of (v) hierbo verwys word;
 - (vii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl op ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in klousule (A) (i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) hierbo verwys word. Indien die versekeraar beweer dat verlies of skade uit hoofde van klousule (A) (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi) of (vii) van hierdie uitsondering nie deur hierdie polis gedek word nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.
- (B) Hierdie polis dek nie verlies of skade nie wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van enige gebeurtenis waarvoor 'n fonds gestig is ingevolge die Wet op Oorlogskadeversekering en -vergoeding 1976 (Nr. 85 van 1976) of enige soortgelyke wet wat van krag is in enige van die gebiede waarop hierdie polis van toepassing is.
- (C) Nieteenstaande enige bepaling van hierdie polis, met inbegrip van enige uitsluiting, uitsondering of uitbreiding of ander bepaling wat nie hierin vervat word nie en wat andersins 'n algemene uitsondering ter syde sou stel, dek hierdie polis nie verlies van of skade aan eiendom of enige uitgawe van enige aard hoegenaamd nie wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur, ontstaan uit of in verband met enige daad van terrorisme, ongeach enige ander oorsaak of voorval wat tegelykertyd of in enige volgorde bydra tot die verlies, skade of uitgawe.

Vir die doeleinde van hierdie Algemene uitsondering 1(C) sluit 'n daad van terrorisme in, sonder beperking, die gebruik van geweld of krag of dreigement daartoe, hetsy as 'n daad wat skadelik vir menslike lewe is al dan nie, deur enige persoon of groep persone, hetsy daar alleen opgetree word of in verband met enige organisasie of regering of enige ander persoon of groep persone, wat gepleeg word vir politieke, godsdienstige, persoonlike of ideologiese redes of doeleindes, met inbegrip van enige daad wat gepleeg word met die bedoeling om enige regering te beïnvloed of om vrees by die publiek, of enige sektor van die publiek, in te boesem. Indien die maatskappy beweer dat verlies of skade uit hoofde van klousule 1(C) van hierdie uitsondering nie deur hierdie polis gedek word nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

2. Kern

Behalwe wat die afdeling Getrouheid, betref,

- (i) dek hierdie polis nie die volgende nie:
 - (a) verlies of vernietiging van of skade aan enige eiendom hoegenaamd of enige verlies of uitgawe hoegenaamd wat voortspruit of ontstaan daaruit of enige gevolglike verlies;
 - (b) enige regs aanspreeklikheid van watter aard ookal wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word of waartoe bygedra word deur of wat voortspruit uit ioniserende uitstralings of kontaminasie deur radioaktiwiteit wat afkomstig is van enige

kernbrandstof of van enige kernafval weens die verbranding van kernbrandstof. Slegs vir die doeleindes van hierdie uitsondering sluit verbranding enige selfonderhoudende kernsplytingsproses in.

- (ii) is die skadeloosstelling wat hierdie polis verleen, nie van toepassing op en sluit nie enige verlies, vernietiging, skade of regspraaklikheid in nie wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of waartoe bygedra word deur of wat ontstaan uit kernwapenmateriaal.

3. Rekenaarverliese

Algemene uitsondering van toepassing op alle afdelings van hierdie polis wat skade aan eiendom of die gevolge van skade aan eiendom of enige aanspreeklikheid verseker

Nieteenstaande enige bepaling van hierdie polis, met inbegrip van enige uitsluiting, uitsondering of uitbreiding of ander bepaling wat nie hierby ingesluit is nie wat andersins 'n algemene uitsondering ter syde sou stel, dek hierdie polis nie:

- (a) verlies of vernietiging van of skade aan enige eiendom hoegenaamd (insluitende 'n rekenaar) of enige verlies of uitgawe hoegenaamd voortspruitend uit of as gevolg daarvan;
- (b) enige regspraaklikheid hoegenaamd;
- (c) enige gevolglike verlies; regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of waartoe bygedra word deur of wat bestaan of voortspruit uit die onvermoë of onklaarraking van enige rekenaar, hetsy korrek of enigins:
- i) om enige datum as die korrekte of ware kalenderdatum te behandel of om op korrekte of toepaslike wyse enige data of inligting te herken, te manipuleer, te interpreteer, te verwerk, te berg of te ontvang of om daarop te reageer, of om enige opdrag of instruksie uit te voer, met betrekking tot of in verband met enige sodanige datum nie, of
- ii) om enige data vas te lê, te stoor of op korrekte wyse te verwerk as gevolg van die uitvoer van enige opdrag wat enige rekenaar geprogrammeer is, synde 'n opdrag wat die verlies van data of die onvermoë om sodanige data op of na enige datum vas te vang, te bewaar, te behou of op korrekte wyse te verwerk veroorsaak nie, of
- iii) om enige inligting of kode vas te lê, te stoor, te behou of te verwerk vanweë programfoute, foutiewe invoer of die onopsetlike kansellering of bederwing van data en/of programme nie, of
- iv) om enige data vas te lê, te stoor, te behou of te verwerk as gevolg van die handeling van enige rekenaarvirus of ander bederwende, skadelike of andersins ongemaagtigde kode of instruksie met inbegrip van enige Trojaanse perd, tyd- of logikabom of wurm of enige ander vernietigende of ontwrigtende kode, media of program of verstoring.

'n Rekenaar sluit in enige rekenaar, dataverwerkingstoerusting, mikroskopiese, geïntegreerde stroombaan of soortgelyke toestel in rekenaar of nie-rekenaartoerusting of enige rekenaaragteware, gereedskap, bedryfstelsel of enige rekenaar-hardeware of perifere toerusting en die inligting en data wat elektronies of andersins in of op enige van bogenoemde bewaar word, hetsy die eiendom van die versekerde al dan nie.

Spesiale uitbreiding tot algemene uitsondering 3

- A. Verlies of vernietiging van of skade aan die versekerde eiendom deur brand, ontploffing, weerlig, aardbewing of enige van die ingeslote spesiale gevare waarna hieronder verwys word of waarvoor die afdelings Glas, Werkgewersaanspreeklikheid, Aangegewe Voordele, Groep Persoonlike Ongevalle of Motor skadeloosstelling verleen, word nie deur hierdie Algemene uitsondering uitgesluit nie:

Die enigste spesiale gevare wat vir die doeleinde van hierdie spesiale uitbreiding ingesluit word, is skade wat veroorsaak word deur:

1. storm, wind, water, hael of sneeu met uitsluiting van skade aan eiendom:
 - a) wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;
 - b) wat veroorsaak word deur 'n vloedgolf wat ontstaan as gevolg van 'n aardbewing of vulkaniese uitbarsting;
 - c) in die ondergrondse werkverrigtinge van van enige myn
 - d) in die ope lug (behalwe geboue, strukture en toerusting wat ontwerp is om in die ope lug te wees of te werk);
 - e) in enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie
 - f) wat keermure is;
2. lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word;
3. botsing deur diere, bome, antennes, satellietkottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietkottels, voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie. Hierdie spesiale gevare dek nie slytasie of geleidelike agteruitgang nie.

tensy dit so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker word

- B. Algemene uitsondering 3 is ook nie van toepassing op gevolglike verlies soos verseker deur enige Sakeonderbreking-skeloosstelling van hierdie polis nie tot die mate wat sodanige gevolglike verlies voortspruit uit skade aan die versekerde eiendom deur die gevare waarna in Spesiale uitbreiding A hierbo verwys word.

- C. Hierdie Spesiale uitbreiding verseker nie enige verlies, vernietiging of gevolglike verlies nie indien dit nie in die afwesigheid van hierdie Rekenaarverliese Algemene uitsondering en hierdie Spesiale uitbreiding verseker sou gewees het nie tensy dit so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker word
- D. Hierdie Spesiale uitbreiding is nie van toepassing op enige Gemeenregtelike Aanspreeklikheidskadelloosstelling nie.

4. Asbes Uitsluiting (van tgoepassing op Aanspreeklikheid-, Werkgewers- en Onderafdeling D (Aanspreeklikheid) van Geboue Omvattend Afdeling.)

Nieteenstaande enige bepaling van hierdie Polis, met inbegrip van enige Uitsluiting, Uitsondering of Uitbreiding of ander bepaling wat andersins 'n Algemene Uitsondering tersyde sou stel, dek hierdie Polis nie enige regs aanspreeklikheid, verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur, voortspruit uit, ontstaan uit of as gevolg van die gevaarlike aard van asbes in watter vorm of hoeveelheid hoegenaamd of wat op enige wyse daarmee verband hou, of in die mate waartoe dit daartoe bydra nie.

5. Konfiskasie en beslaglegging

Die polis dek nie enige regs aanspreeklikheid, verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak, waartoe bygedra is of wat ontstaan uit die aanhouding, konfiskasie, verbeurdverklaring, skutting of rekwisisie wat regtens uitgevoer word deur doeane, SA Polisediens, misdaadvoorkomingseenhede of ander amptenare of owerhede

6. Besoedeling en kontaminasie/besmetting

Die polis dek nie verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak, waartoe bygedra is of wat ontstaan uit kontaminasie, besoedeling, soet, neerslag, afvalstowwe, aantasting deur stof, chemiese presipitasie, besmetting, vergiftiging, onsuiverhede, epidemies of siektes of as gevolg van die beperking of verhoed van die gebruik van voorwerpe weens gesondheidsgevaare

Die uitsluiting is nie van toepassing indien die verlies of skade veroorsaak word of ontstaan as gevolg van of deur

(a) Die gevare

- (1) Brand, weerlig, ontploffing impak deur vliegtuig
- (2) Voertuig impak, soniese skok
- (3) Toevallige verlies van water van tenks pype en waterapparate
- (4) Kwaadwille skade
- (5) Storm, hael
- (6) vloed
- (7) Aardbewing
- (8) Grondverskuiwing, insakking
- (9) Sneeu druk en lawine

of

(b) fisiese skade wat op die versekerde perseel gebeur soos verseker in die oorspronklike polis.

Indien 'n gevaar wat nie deur die oorspronklike polis uitgesluit is nie ontstaan uit besoedeling en/of kontaminasie/besmetting sal die skade wat direk veroorsaak word deur die gevaar gedek wees.

Alle ander terme en voorwaardes van die polis sal onveranderd wees en meer spesifiek die uitsluitings sal nie deur die klousule vervang word nie.

7. Terrorisme kontaminasie en ontplofbare uitsluiting

Dit is ooreengekom, ten spyte van enige bydraende oorsaak, dat die polis nie verlies, skade, koste of uitgawes direk of indirek wat veroorsaak is deur of uit

- a) biologiese of chemiese kontaminasie
- b) missiele, bomme, handgranate, plofstowwe

veroorzaak of wat tegeskryf word aan terroriste dade.

Vir die doeleindes van hierdie endossement sluit 'n terreurdaad, sonder beperking, in die gebruik van geweld of mag of die dreigement daarvan, hetsy as 'n daad wat skadelik vir menselewens is of nie, deur enige persoon of groep persone, hetsy alleen opgetree word of ten behoeve van of in verband met enige organisasie of regering of enige ander persoon of liggaam van persone, wat om politieke, religieuse, persoonlike of ideologiese redes of doeleindes gepleeg word, insluitend enige daad wat gepleeg word met die doel om enige regering te beïnvloed of met die doel om vrees by die publiek of enige deel daarvan te wek.

Vir die doeleindes van a) "kontaminasie" beteken die kontaminasie, besoedeling, besmetting, vergiftiging of verhinder en/of beperking van die gebruik van voorwerpe weens die uitwerking van chemiese en/of biologiese stowwe.

Indien ons beweer dat verlies of skade uit hoofde van die klousule nie deur die polis gedek word nie, rus die las om die teendeel te bewys op u.

8. Besmetlike Epidemiese/Pandemiese Uitsluiting (Van toepassing op Huisseenaars, Huisbewoners (Inhoud), Motor, Alle Risiko, Klein Plesiervaartuie en enige ander bate klasse)

Die polis dek nie verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak, waartoe bygedra is of wat ontstaan uit Besmetlike Epidemies/Pandemies.

Vir die doeleindes van die klousule beteken "Besmetlike Epidemies/Pandemies" die skielike, onverwagte, grootskaalse manifestasie van 'n voorheen gelokaliseerde besmetlike siekte wat mense aantast wat baie vinnig met krag versprei.

Indien ons beweer dat verlies of skade uit hoofde van die klousule nie deur die polis gedek word nie, rus die las om die teendeel te bewys op u.

9. Besmetlike Epidemiese/Pandemiese Uitsluiting (Van toepassing op Persoonlike Ongeluk en enige ander nie bate klasse)

Die polis dek nie verlies, skade, koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak, waartoe bygedra is of wat ontstaan uit Besmetlike Epidemies/Pandemies, (indien so deur die bevoegde nasionale of internasionale liggaam/agentskap) wat daartoe ly dat

- a) die instelling van kwarantyn of inperk van die beweging van mense of diere deur die bevoegde nasionale of internasionale liggaam/agentskap of
- b) enige beweging of reis raadgewing of waarskuwing uitgereik deur die bevoegde nasionale of internasionale liggaam/agentskap en ten opsigte van a) of b) enige vrese of dreigement (werklike of persepsie)

Indien ons beweer dat verlies of skade uit hoofde van die klousule nie deur die polis gedek word nie, rus die las om die teendeel te bewys op u.

10. Sanksie Beperkings en Uitsluitings Klousule

Die versekering dek nie en die Maatskappy sal nie aanspreeklik wees on 'n eis te betaal of enige voordeel te verskaf hieronder tot die mate dat die verskaf van sulke dekking, betaal van so 'n eis of die verskaf van so 'n voordeel die Maatskappy sal blootstel aan enige sanksie, verbod or beperking onder Verenigde Nasies besluit of die Handel of Ekonomiese sanksies, wette of regulasies van die Europese Unie, Verenigde Koningryke of die Verenigde State van Amerika.

Algemene voorwaardes

Onderhewig aan die bepalings van Artikel 55 van die Wet op Korttermynversekering Nr. 53 van 1998 (soos gewysig)

1. Wanvoorstelling, wanbeskrywing en nie-openbaarmaking

Wanvoorstelling, wanbeskrywing of nie-openbaarmaking van enige weselike besonderheid maak, na gelang van die geval, die besondere item, afdeling of onderafdeling van die polis ongeldig wat deur sodanige wanvoorstelling, wanbeskrywing of nie-openbaarmaking geraak word.

2. Ander versekering

Indien daar ten tyde van enige gebeurtenis wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie polis versekering by enige ander versekeraars bestaan wat die versekerde teen die omskrewe gebeurtenisse dek, is die versekeraar slegs aanspreeklik vir die vergoeding van 'n eweredige deel van die bedrag wat betaalbaar is deur of aan die versekerde ten opsigte van sodanige gebeurtenis. Indien enige sodanige ander versekering onderworpe is aan enige eweredigheidsvoorwaarde, is hierdie polis, indien dit nog nie aan enige eweredigheidsvoorwaarde onderworpe is nie, op dieselfde manier aan eweredigheid onderworpe.

3A. Kansellasie

Hierdie polis of enige afdeling daarvan mag te eniger tyd deur die versekeraar gekanselleer word met skriftelike kennisgewing van 30 dae (of sodanige ander tydperk as waarop daar onderling ooreengekom is) of deur die versekerde met onmiddellike kennisgewing. By kansellasie deur die versekerde is die versekeraar daarop geregtig om die gebruiklike korttermyn- of minimum premie te behou vir die tydperk wat die polis of afdeling van krag was. By kansellasie deur die versekeraar is die versekerde geregtig daarop om 'n eweredige deel van die premie te eis vir die onverstreke versekeringstydperk vanaf die kansellasiedatum, onderworpe aan algemene voorwaarde 4. Waar die Afdeling "Stamboekdiere" van die Polis op versoek van die Versekerde gekanselleer word sal geen terugbetaling van premie ten opsigte van enige uitbreiding wat van toepassing is toegelaat word nie.

3B. Voortsetting van dekking (waar die premie deur middel van 'n bankdebetorder of transmissierekening betaalbaar is)

Die premie is vooruitbetaalbaar en indien dit nie teen die betaaldag deur die versekeraar ontvang word nie, word hierdie versekering vanaf middernag op die laaste dag van die voorafgaande versekeringstydperk as gekanselleer beskou, tensy die versekerde kan bewys dat versuim om te betaal 'n fout van sy bank of ander betaalagent was. Die betaaldag is die eerste dag van elke kalendermaand waar die premies maandeliks betaalbaar is; die eerste dag van

- (a) elke derde
- (b) elke sesde of
- (c) elke twaalfde kalendermaand ná aanvang waar die premie kwartaalliks, halfjaarliks of jaarliks betaalbaar is.

4. Premie-aanpassing

Indien die premie vir enige afdeling van hierdie polis volgens enige geraamde syfers bereken word, moet die versekerde ná die verstryking van elke versekeringstydperk die versekeraar van sodanige besonderhede en inligting voorsien as wat die versekeraar vir die herberekening van die premie vir sodanige tydperk mag verlang. Enige verskil word deur of aan die versekerde betaal, na gelang van die geval.

5. Voorkoming van verlies

Die versekerde moet alle redelike stappe doen en voorsorgmaatreëls tref om ongevallen en verliese te voorkom.

6. Eise

- (a) Wanneer enige gebeurtenis plaasvind wat aanleiding mag gee tot 'n eis ingevolge hierdie polis, moet die versekerde op sy eie onkoste:

- (i) die versekeraar so gou moontlik daarvan in kennis stel en besonderhede verstrek van enige ander versekering wat sodanige gebeurtenisse dek as wat hierdeur verseker word;
 - (ii) die polisie so gou moontlik ná die gebeurtenis in kennis stel van enige eis waarby diefstal (indien dit deur die versekeraar vereis word) of die verlies van eiendom betrokke is en alle moontlike stappe doen om die skuldige party aan die kaak te stel en die gesteelde of verlore eiendom terug te vind;
 - (iii) so gou moontlik ná die gebeurtenis volledige besonderhede van enige eis skriftelik aan die versekeraar voorlê;
 - (iv) die versekeraar van sodanige bewyse, inligting en beëdigde verklarings voorsien as wat die versekeraar mag verlang en onmiddellik aan die versekeraar enige kennisgewing stuur van 'n eis of enige mededeling, lasbrief, dagvaarding of ander geregtelike prosesstuk wat teen die versekerde uitgereik of begin is in verband met die gebeurtenis wat aanleiding gee tot die eis.
- (b) Geen eis (behalwe 'n eis ingevolge die afdeling Sake-onderbreking, Getrouheid, Aangegewe Voordele of Groep Persoonlike Ongevalle of die uitbreiding persoonlike ongevalle (aanranding) ingevolge die afdeling Geld, indien toepaslik) is betaalbaar nie ná die verloop van 24 maande of sodanige langer tydperk as wat die versekeraar mag toestaan vanaf die plaasvind van 'n gebeurtenis, tensy die eis die onderwerp van 'n hangende regsding is of 'n eis ten opsigte van die versekerde se regs aanspreeklikheid teenoor 'n derde party.
- (c) Geen eis is betaalbaar nie tensy die versekerde betaling eis deur binne ses maande ná die skriftelike afwysing van die eis prosesstukke aan die versekeraar te beteken en sodanige stappe finaliseer.
- (d) Indien die eiendom (die onderwerp van die eis) of enige deel daarvan gevind word ná die betaling van 'n eis ingevolge hierdie polis ten opsigte van verlore of gesteelde eiendom, moet die versekerde alle hulp verleen by die identifisering en fisieke terugvind van sodanige eiendom indien hy deur die versekeraar gevra word om dit te doen, met dien verstande dat die versekerde se redelike onkoste by sodanige hulpverlening deur die versekeraar vergoed word. Sou die versekerde weier om ingevolge hierdie voorwaarde hulp te verleen wanneer hy gevra word, word die versekerde onmiddellik aanspreeklik om aan die versekeraar alle bedrae wat ten opsigte van die eis betaal is, terug te betaal.

7. Versekeraar se regte ná 'n gebeurtenis

- (a) By die plaasvind van enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis ingevolge hierdie polis ingestel is of ingestel word, mag die versekeraar en elke persoon wat deur hom gemagtig is, sonder om daardeur enige aanspreeklikheid op te loop en sonder benadeling van die versekeraar se reg om hom op enige voorwaarde van hierdie polis te beroep;
- (i) enige beskadigde eiendom in besit neem, binnegaan of in besit hou en op enige redelike manier daarmee handel. Hierdie voorwaarde geld as bewys van magtiging deur die versekerde aan die versekeraar om so op te tree. Die versekerde is nie daarop geregtig om enige eiendom aan die versekeraar prys te gee nie, hetsy die versekeraar dit in besit geneem het of nie;
 - (ii) die verdediging of skikking van enige eis in die naam van die versekerde oorneem en voer en in die naam van die versekerde tot sy eie voordeel enige eis om skadeloosstelling of skadevergoeding of andersins voer en volle seggenskap hê in die voer van enige geding en in die skikking van enige eis. Geen erkenning, verklaring, aanbod, belofte, betaling of skadeloosstelling mag sonder die skriftelike toestemming van die versekeraar deur die versekerde gedoen word nie.
- (b) Die versekerde moet, op onkoste van die versekeraar, alle sodanige dinge doen en toelaat dat dit gedoen word as wat nodig mag wees of redelikerwys deur die versekeraar vereis kan word ten einde enige regte af te dwing waarop die versekeraar by skadeloosstelling van die versekerde gesubrogeer is of sou word, afgesien daarvan of sodanige dinge voor of ná sodanige skadeloosstelling vereis word.
- (c) Ten opsigte van enige afdeling van hierdie polis ingevolge waarvan skadeloosstelling verleen word vir aanspreeklikheid teenoor derde partye, mag die versekeraar by die plaasvind van enige gebeurtenis aan die versekerde die skadeloosstellingsperk betaal wat ten opsigte van sodanige gebeurtenis verleen word, of enige kleiner bedrag waarvoor die eis of eise wat uit sodanige gebeurtenis voortspruit, geskik kan word en die versekeraar is daarna nie verder aanspreeklik ten opsigte van sodanige gebeurtenis nie.

8. Bedrog

Indien enige eis ingevolge hierdie polis in enige opsig bedrieglik is of indien enige bedrieglike metodes of middele deur die versekerde of enigiemand wat namens hom optree met sy medewete of toestemming gebruik word om enige voordeel ingevolge hierdie polis te verkry of indien enige gebeurtenis veroorsaak word deur die opsetlike daad of met die oogluikende toelating van die versekerde, word alle voordele wat deur hierdie polis ten opsigte van enige sodanige eis verskaf word, verbeur.

9. Herstel van dekking na verlies (nie van toepassing op voorraad op 'n verklaringsgrondslag, of op enige afdeling waar dit as nie van toepassing nie vermeld word)

As teenprestasie daarvoor dat die versekerde bedrae, waar van toepassing, nie met die bedrag van enige verlies verminder word nie, moet die versekerde 'n bykomende premie betaal op die bedrag van die verlies vanaf die datum waarop dit plaasvind of vanaf die datum van herstel of vervanging (wat ookal die laatste is) tot die verstryking van die versekerings tydperk.

10. Nie-nakoming van voorwaardes

Die voorwaardes van hierdie polis en afdelings daarvan geld afsonderlik vir elkeen van die risiko's wat verseker word en nie gesamentlik nie, sodat enige nie-nakoming die afdeling ongeldig maak slegs ten opsigte van die risiko waarop die nie-nakoming van toepassing is.

11. Geen regte aan ander persone nie

Tensy anders bepaal, verleen niks in hierdie polis enige regte aan enige persoon behalwe die versekerde nie. Enige uitbreiding wat skadeloosstelling aan enige persoon anders as die versekerde verleen, gee geen eisregte aan sodanige persoon nie. Die bedoeling is dat die versekerde namens sodanige persoon moet eis. Die kwitansie van die versekerde is in elke geval 'n volle ontslag vir die versekeraar.

12. Kollektiewe versekering

Indien hierdie versekering 'n kollektiewe versekering is, word algemene voorwaarde 6 (a) (iv) hierbo soos volg gewysig:

"die hoofversekeraar namens die versekeraars van sodanige bewyse, inligting en beëdigde verklarings voorsien as wat die versekeraars mag verlang en onmiddellik aan die hoofversekeraar enige kennisgewing stuur van 'n eis of enige mededeling, lasbrief, dagvaarding of ander geregtelike prosesstuk wat teen die versekerde uitgereik of begin is in verband met die gebeurtenis wat aanleiding gee tot die eis." en algemene voorwaarde 7 word deur die volgende vervang: "7. Versekeraar se regte na 'n eis

- (a) By die plaasvind van enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis ingevolge hierdie polis ingestel is of ingestel word, mag die hoofversekeraar en elke persoon wat deur hom gemagtig is, sonder om daardeur enige aanspreeklikheid op te loop en sonder benadeling van die versekeraars se reg om hulle op enige voorwaarde van hierdie polis te beroep:
 - (i) enige beskadigde eiendom in besit neem, binnegaan of in besit hou en op enige redelike manier daarmee handel. Hierdie voorwaarde geld as bewys van magtiging deur die versekerde aan die hoofversekeraar om namens die versekeraars so op te tree. Die versekerde is nie daarop geregtig om enige eiendom aan die versekeraars prys te gee nie, hetsy die hoofversekeraar dit in besit geneem het of nie;
 - (ii) die verdediging of skikking van enige eis in die naam van die versekerde oorneem en voer en in die naam van die versekerde tot sy eie voordeel enige eis om skadeloosstelling of skadevergoeding of andersins voer en volle seggenskap hê in die voer van enige geding en in die skikking van enige eis. Geen erkenning, verklaring, aanbod, belofte, betaling of skadeloosstelling mag sonder die skriftelike toestemming van die versekeraars deur die versekerde gedoen word nie.
- (b) Die versekerde moet, op onkoste van die versekeraars, alle sodanige dinge doen en toelaat dat dit gedoen word as wat nodig mag wees of redelikerwys deur die versekeraars vereis kan word ten einde enige regte af te dwing waarop die versekeraars by skadeloosstelling van die versekerde gesubrogeer is of sou word, afgesien daarvan of sodanige dinge voor of na sodanige skadeloosstelling vereis word.
- (c) Ten opsigte van enige afdeling van hierdie polis ingevolge waarvan skadeloosstelling verleen word vir aanspreeklikheid teenoor derde partye, mag die versekeraars in die geval van enige gebeurtenis aan die versekerde die skadeloosstellingsperk betaal wat ten opsigte van sodanige gebeurtenis verleen word, of enige kleiner bedrag waarvoor die eis of eise wat uit sodanige gebeurtenis voortspruit, geskik kan word, en die versekeraar is daarna nie verder aanspreeklik ten opsigte van sodanige gebeurtenis nie."

14. Verandering van die Risiko

Die polis sal ongeldig verklaar word indien die risiko wesenlik en materieel verander word sonder die voorafgaande skriftelike toestemming deur die versekeraar.

15. Vertolking

Die oorspronklike dokument is in Engels opgestel. Indien daar enige twyfel bestaan oor die vertolking van enige woord, frase of deel van hierdie dokument, geniet die Engelse weergawe voorkeur.

Algemene bepalinge

Onderhewig aan die bepalinge van Artikel 55 van die Wet op Korttermynversekering Nr. 53 van 1998 (soos gewysig)

A. Eisevoorbereidingskoste

Die versekering word ingevolge elke afdeling van hierdie polis uitgebrei om alle koste in te sluit wat die versekerde redelikerwys aangegaan het om enige besonderhede te verstrek en te sertifiseer wat ingevolge algemene voorwaarde 6 deur die versekeraar vereis word of om die bedrag van enige eis te staaf, met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die versekeraar vir sodanige koste ten opsigte van enige enkele eis ingevolge 'n spesifieke afdeling hoogstens R1 000 of 10 persent van die versekerde bedrag of skadeloosstellingsperk van die item wat geraak word, wat ookal die minste is, beloop plus die bedrag wat in die bylae by elke afdeling teenoor 'n item vir bykomende eisevoorbereidingskoste vermeld word.

B. Betalings op rekening

Ten opsigte van enige afdeling waar bedrae wat van die versekeraar verhaalbaar is, hangende die afhandeling van enige eis verlaag word, mag betalings op rekening na goeddunke van die versekeraar, indien vereis, aan die versekerde gedoen word.

C. Eerste bedrag betaalbaar

Behalwe waar spesifiek in enige afdeling daarvoor voorsiening gemaak word, word die bedrag wat betaalbaar is ingevolge hierdie polis/afdeling ten opsigte van elke verlies, skade of aanspreeklikheid verminder met die eerste bedrag betaalbaar wat in die bylae vir die toepaslike omskrewe gebeurtenis aangetoon word.

D. Lede

Waar die woord "direkteur" gebruik word, word dit geag "lid" in te sluit indien die versekerde 'n beslote korporasie is.

E. Aanspreeklikheid ingevolge meer as een afdeling

Die versekeraar is nie ingevolge meer as een afdeling van hierdie polis aanspreeklik nie vir dieselfde aanspreeklikheid, verlies of skade wat uit een voorval voortspruit en wat dieselfde aanspreeklikheid, verlies of skade behels.

F. Betekenis van woorde

Die bylae, enige endossemente daarop en die polisbewoording word saamgelees as een dokument en enige word of uitdrukking waaraan 'n spesifieke betekenis in enige deel daarvan toegeken word, dra die betekenis waar dit ookal mag voorkom.

G. Premiebetaling

Premie is betaalbaar voor of op die aanvangs- of hernuwingsdatum na gelang van die geval. Die versekeraar is nie verplig om premie te aanvaar wat na die aanvangs- of hernuwingsdatum, na gelang van die geval, by hom ingedien word nie maar kan dit wel doen op voorwaardes wat na sy uitsluitlike goeddunke bepaal word.

H. Gedek gehou

Indien die versekeraar 'n risiko gedek hou, sal hy nie 'n eis afwys omrede daar nie op die premie ooreengekom is nie.

I. Versekerde bedrae blanko gelaat in bylae

Indien die versekerde bedrag, skadeloosstellingsperk of vergoeding in 'n bylae van hierdie polis:

- (i) blanko gelaat word of geen bedrag daarteenoor aangegee word nie;
 - (ii) aangegee word as nul, as nie van toepassing nie, as nie gedek nie of as geen skadeloosstelling verleen nie;
- beteken dit dat die omskrewe gebeurtenis of omstandigheid wat in die bylae vermeld word nie deur die polis verseker word nie.

J. Jurisdiksie

Die versekeringspolis is onderhewig aan jurisdiksie van howe met bevoegheid binne die Republiek van Suid Afrika.

K. Sekuriteitsfirmas

Indien 'n werknemer van 'n sekuriteitsfirma wat ingevolge 'n kontrak deur die versekerde in diens geneem is, verlies of skade veroorsaak, stem die versekeraar in om nie sy verhaalreg teen die gemelde sekuriteitsfirma uit te oefen nie indien die versekerde ingevolge die gemelde kontrak nie teen die gemelde sekuriteitsfirma mag eis nie. Die versekeraar sal nie indien 'n geldige eis ingevolge enige afdeling of onderafdeling van hierdie polis ingestel word, as verweer aanvoer dat die versekeraar se regte benadeel is deur die voorwaardes van enige kontrak wat tussen die versekerde en enige sekuriteitsverskaffer aangegaan is in verband met die beskerming van die versekerde eiendom nie.

Omskrewe gebeurtenisse

Skade aan die hele of 'n deel van die eiendom wat in die bylae beskryf word wat aan die versekerde behoort of waarvoor hy verantwoordelik is, insluitende verbouings deur die versekerde as huurder aan die geboue en strukture as gevolg van:

1. brand;
2. weerlig of donderslag;
3. ontploffing;
4. sodanige bykomende gevare as wat in die bylae as ingesluit vermeld word.

Spesifieke uitsonderings

1. Hierdie afdeling dek nie aardbewing (hetsy dit voortspruit uit mynboubedrywighede of andersins) tensy dit as 'n bykomende gevaar bygevoeg is, of vulkaniese uitbarstings of ander natuurontwrigting (behalwe onderaardse brande) nie. Enige skade wat plaasvind tydens die bestaan van abnormale toestande (hetsy fisiek of andersins) wat teweeggebring word deur of deur middel van of wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur enige van die genoemde gebeurtenisse word geag skade te wees wat nie deur hierdie versekering gedek word nie, behalwe in die mate waarin die versekerde bewys dat sodanige skade onafhanklik van die bestaan van sodanige abnormale toestande plaasgevind het. In enige aksie, geding of ander verrigtinge waar die versekeraar beweer dat enige skade uit hoofde van hierdie uitsondering nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.
2. Tensy dit spesifiek ingesluit word, dek hierdie versekering nie die volgende nie:
 - (i) skade aan eiendom wat veroorsaak word deur enige verhittings- of drogingsproses wat dit ondergaan;
 - (ii) skade aan eiendom wat ten tyde van die skade verseker is of as dit nie vir hierdie versekering was nie, verseker sou gewees het deur enige marinepolis(se), behalwe ten opsigte van enige bedrag bó die bedrag wat ingevolge die marinepolis(se) betaalbaar sou gewees het indien hierdie versekering nie aangegaan is nie.

Spesifieke voorwaarde

Eweredigheid

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur enige gevaar waarteen dit verseker is gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienoreenkomstig 'n eweredige deel van die skade. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Bykomende gevare (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Daar word verstaan en ooreengekom dat ten opsigte van elke uitbreiding rakende bykomende gevare wat by hierdie versekering ingesluit word:

- (a) al die uitsonderings en voorwaardes wat op hierdie versekering van toepassing is, geld asof dit daarby ingelyf is;
- (b) enige versekerde skade vir die doeleindes daarvan beskou word asof dit deur brand veroorsaak is.

Uitbreiding: Aardbewing

Skade wat deur 'n aardbewing veroorsaak word, maar met uitsluiting van skade aan eiendom in die ondergrondse werkver-rigtinge van enige myn.

Uitbreiding: Spesiale gevare

Skade wat veroorsaak word deur:

1. storm, wind, water, hael of sneeu met uitsluiting van skade aan eiendom;
 - (a) wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;
 - (b) wat veroorsaak word deur 'n vloedgolf wat ontstaan as gevolg van 'n aardbewing of vulkaniese uitbarsting;
 - (c) in die ondergrondse werkverrigtinge van enige myn;
 - (d) in die ope lug (behalwe geboue, strukture en toerusting wat ontwerp is om in die ope lug te wees of te werk);
 - (e) in enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie;
 - (f) wat keermure is;
2. lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word;
3. botsing deur diere, bome, antennes, satellietskottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietskottels, voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.

tensy dit so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker word

Hierdie uitbreiding dek nie die volgende nie:

1. slytasie of geleidelike agteruitgang;
2. skade wat veroorsaak of vererger word deur:

- (a) lekkasie of ontlading van enige sprinkelaar- of drenkstelsel in die geboue wat hierkragtens verseker word of in geboue wat eiendom bevat wat hierkragtens verseker word;
- (b) insakking of grondverskuiwing;
- (c) die versekerde se versuim om alle redelike voorsorg te tref vir die instandhouding en veiligheid van die versekerde eiendom en om skade tot 'n minimum te beperk.

Uitbreiding: Lekkasie

Skade wat veroorsaak word deur die lekkasie of ontlading van enige sprinkelaar-, drenkstelsel of brandblusinstallasie/-toestel. Indien 'n eersteverliesperk in die bylae teenoor hierdie bykomende gevaar aangetoon word, is die bedrag van sodanige perk die maksimum aanspreeklikheid van die versekeraar ten opsigte van enige enkele gebeurtenis en, slegs vir die doeleindes van hierdie uitbreiding, word die eweredigheidsvoorwaarde wat vooraf hierin uiteengesit is, vervang deur die volgende: "Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur die lekkasie of ontlading, gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit teen brandskade verseker is, is die versekeraar ingevolge hierdie uitbreiding slegs aanspreeklik vir dié deel van die eersteverliesperk wat die versekerde bedrag teen brand van die totale waarde van sodanige eiendom uitmaak en word die versekerde sy eie versekeraar geag vir die verskil en dra hy dienoreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien daar meer as een is, waarop hierdie uitbreiding van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie klousule onderworpe." Slegs ten opsigte van hierdie uitbreiding word spesifieke uitsondering 1 van hierdie afdeling geskrap.

Uitbreiding: Insakking en grondverskuiwing

Skade wat deur insakking of grondverskuiwing veroorsaak word. Met dien verstande dat die versekerde die eerste deel van elke eis dra tot 'n bedrag bereken teen 1 persent van die versekerde bedrag op die eiendom, of R500, wat ookal die grootste is. Hierdie uitbreiding dek nie die volgende nie:

1. skade aan rirole, waterlope, grensmure, tuinmure, keermure, hekke, pale of heinings, tensy dit spesifiek verseker is;
 2. skade wat veroorsaak word deur of wat toegeskryf kan word aan:
 - (a) foutiewe ontwerp of konstruksie of die verwydering of verswakking van die stut van enige gebou wat op die versekerde perseel geleë is;
 - (b) werksmense wat besig is met enige strukturele verbouings, toevoegings of herstelwerk aan enige gebou wat op die versekerde perseel geleë is;
 - (c) uitgrawings bo- of ondergronds, behalwe uitgrawings in die loop van mynboubedrywighede;
 3. gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek ingevolge hierdie afdeling verseker is.
- Indien die versekeraar in enige geregtelike aksie, geding of ander verrigting beweer dat skade uit hoofde van die bepalings van hierdie uitsonderings nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Uitbreiding: Kwaadwillige beskadiging

Skade wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan:

1. roerende eiendom wat:
 - (a) gesteel word;
 - (b) beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die versekerde besit of geokkupeer word;
2. roerende of onroerende eiendom wat deur dié beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die versekerde besit of geokkupeer word in- of uitbreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek;
3. onroerende eiendom wat deur die versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
 - (a) die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
 - (b) die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die gemelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- (b) gevolglike of onregstreekse skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis. Indien die versekeraar uit

hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die versekeraar verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning, word die versekerde 'n medeversekeraar saam met die versekeraar en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20 persent van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.

Uitbreiding: Oproer en staking

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word, met enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word. Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:
 - (a) verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind ;
 - (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
 - (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
 - (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
 - (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Klousules en uitbreidings

Klousule: Huurgeld (indien ingevolge kolom 2 verseker)

Die versekeraar betaal die bedrag van die huurgeld wat ontvangbaar of betaalbaar is of die huurwaarde (na gelang van die geval) soos hieronder omskryf, in geval die perseel wat in die bylae vermeld word gedurende die termyn wat daarin gespesifiseer word, onverhuurbaar word as gevolg van skade deur 'n omskrewe gebeurtenis.

- (i) Huurgeld ontvangbaar - die werklike huurgeld wat ten tyde van die gebeurtenis deur die versekerde ontvangbaar is ten opsigte van die vermelde perseel of ten opsigte van sodanige deel daarvan as wat dan verhuur mag wees.
- (ii) Huurgeld betaalbaar - die werklike huurgeld wat betaalbaar is deur die versekerde aan die eienaar of verhuurder van vermelde perseel.
- (iii) Huurgeldwaarde - die werklike huurwaarde van die vermelde perseel.

Die bedrag wat ingevolge hierdie klousule betaalbaar is, is in die verhouding waarin die versekerde bedrag staan tot die werklike huurgeld ontvangbaar/huurgeld betaalbaar of die huurwaarde van die perseel na gelang van die geval. Indien die perseel nie vir die hele vermelde termyn onverhuurbaar is nie, is die versekeraar slegs aanspreeklik om sodanige deel te betaal van die bedrag wat betaalbaar is as dié wat die tydperk waartydens die vermelde perseel onverhuurbaar bly, uitmaak van die hele termyn wat hierbo gespesifiseer is, maar die tydperk mag nie die tydsduur wat nodig is om die perseel in 'n verhuurbare toestand te bring, oorskry nie.

Klousule: Toewysing van eiendom

Ten einde waar dit nodig is te bepaal ingevolge watter kolom enige eiendom verseker is, stem die versekeraar in om die toewysing waaronder sodanige eiendom in die versekerde se boeke ingeskryf is, te aanvaar.

Klousule: Alle ander inhoud

Die uitdrukking "alle ander inhoud" waarna verwys word in die omskrywing van eiendom in kolom 3 van die bylae, sluit die volgende in, maar is nie beperk nie tot, persoonlike besittings, gereedskap en trapfietsse wat die eiendom van die versekerde of direkteure of werknemers van die versekerde is in die mate waarin sodanige eiendom nie andersins verseker is nie. Die voordeel ingevolge hierdie uitbreiding word tot R5 000 beperk vir enige enkele persoon ten opsigte van eiendom wat verloor of beskadig word terwyl dit op die versekerde se perseel is.

Klousule: Beperkings

Die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge kolom 3 van die bylae word beperk ten opsigte van:

- (a) geld en seëls tot 'n perk van R5 000;

- (b) dokumente, manuskripte, sakeboeke, planne, rekenaarstelselopgawes en -media, ontwerpe, patrone, modelle en gietvorms tot die waarde van die materiaal en die bedrae wat aan arbeid bestee word.

Klousule: Veranderings en wanbeskrywing

Die versekering ingevolge hierdie afdeling word nie benadeel deur enige verandering of wanbeskrywing van okkupasie nie, hetsy te wyte aan die verskuiving van prosesse of masjinerie of uit hoofde van die aanskaffing van bykomende persele, strukturele veranderings of herstelwerk aan geboue, masjinerie of toerusting met dien verstande dat die versekeraar so gou moontlik daarna in kennis gestel word en die versekerde instem om, indien vereis, 'n bykomende premie te betaal.

Klousule: Argitek- en ander professionele gelde

Die versekering ingevolge kolom 1 en 3 van die bylae sluit professionele gelde in (vir beramings, planne, spesifikasies, bestekopnames, tenders en toesig) wat noodsaaklikerwys aangegaan word om die versekerde eiendom te herstel of te vervang ná skade weens 'n omskrewe gebeurtenis, maar in geen geval oorskry dit 15 persent van die bedrag wat betaalbaar is ten opsigte van sodanige skade nie en met dien verstande dat die totale verhaalbare bedrag hoogstens die versekerde bedrag van die eiendom wat geraak word, beloop. Die bedrag wat betaalbaar is ten opsigte van sodanige gelde sluit nie onkoste in wat aangegaan is in verband met die voorbereiding van die versekerde se eis nie.

Klousule: Kapitaaltoevoegings

Die versekering ingevolge hierdie afdeling dek verbouings, verbeterings en toevoegings (maar nie waardevermeerdering b6 die versekerde bedrag(e) nie) aan of tot die eiendom behalwe bedryfsvoorraad en -materiaal vir 'n bedrag van hoogstens 15 persent van die bedrag waarteen dit verseker is, met dien verstande dat die versekerde onderneem om die versekeraar elke kwartaal van sodanige verbouings, verbeterings en toevoegings in kennis te stel en die toepaslike bykomende premie daarop te betaal.

Klousule: Koste van slooping en opruiming en die oprigting van skuttings

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit die koste in wat noodsaaklikerwys deur die versekerde aangegaan word ten opsigte van die slooping van geboue en masjinerie en/of die verwydering van puin (insluitende voorraadpuin) en die verskaffing, oprigting en instandhouding van skuttings wat vereis word gedurende slooping, terreinopruiming en/of boubedrywighele ná skade aan die versekerde eiendom weens 'n omskrewe gebeurtenis, met dien verstande dat die totale bedrag wat verhaalbaar is hoogstens die versekerde bedrag op die eiendom wat geraak word, beloop. Die versekeraar betaal nie vir enige koste of uitgawe nie:

1. aangegaan vir die verwydering van puin behalwe vanaf die terrein van sodanige eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
2. voortspruitend uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie ingevolge hierdie polis/afdeling verseker is nie.

Klousule: Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die versekeraar ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

Klousule: Verbandhouer

Die belang van enige verbandhouer in die versekering ingevolge hierdie afdeling word nie benadeel deur enige optrede of versuim aan die kant van die verbandgewer wat sonder die verbandhouer se medewete geskied nie. Die verbandhouer moet die versekeraar egter daarvan verwittig sodra hy van enige sodanige optrede of versuim bewus word en hy is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko ingevolge hierdie klousule deur die versekeraar aanvaar word.

Klousule: Munisipale planondersoekgelde

Die versekering ingevolge kolom 1 van die bylae sluit die munisipale planondersoekgelde in, met dien verstande dat die totale bedrag wat ingevolge enige item verhaalbaar is hoogstens die versekerde bedrag ten opsigte van die gebou wat geraak word, beloop.

Klousule: Vereistes van openbare owerhede

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit sodanige bykomende herstel- of herbouingskoste in as wat ten opsigte van die beskadigde eiendom aangegaan word, alleenlik weens die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies wat opgestel is ingevolge enige wet van die parlement of ordonnansie van enige provinsiale, munisipale of ander plaaslike owerheid, met dien verstande dat:

1. die bedrag wat ingevolge hierdie klousule verhaalbaar is nie die volgende insluit nie:
 - (a) die koste wat aangegaan word ter voldoening aan enige van die bogemelde regulasies:
 - (i) ten opsigte van skade wat voorgekom het voordat hierdie klousule toegestaan is;
 - (ii) ten opsigte van skade wat nie ingevolge hierdie afdeling verseker is nie;
 - (iii) ingevolge waarvan kennis aan die versekerde gegee is voordat die skade plaasgevind het;
 - (iv) ten opsigte van onbeskadigde eiendom of onbeskadigde dele van die eiendom, behalwe fundamente (tensy fundamente spesifiek uitgesluit word by hierdie versekering) van dié deel wat beskadig is;
 - (b) die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die beskadigde eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan sodanige eiendom se toestand toe dit nuut was, indien die noodsaaklikheid om aan enige van die bogemelde regulasies te voldoen, nie ontstaan het nie;

- (c) die bedrag van enige munisipale of ander belasting, ontwikkelings of ander heffing of aanslag wat uit waarde-vermeerdering voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die eiendom of deur die eienaar daarvan weens voldoening aan enige van die bogemelde regulasies;
2. die herstel- of herbouwerk met redelike spoed begin en uitgevoer word en dit mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word (indien bogemelde regulasies dit vereis), onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie klousule nie daardeur verhoog word nie;
3. indien die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge enige item van hierdie afdeling, afgesien van hierdie klousule, verminder word deur die toepassing van enige van die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling, die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie klousule ten opsigte van enige sodanige item in dieselfde verhouding verminder word;
4. die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie afdeling, hoogstens die bedrag beloop wat daarvolgens verseker is.

Spoorweg- en ander subrogasie

Die versekerde word nie benadeel nie deur die ondertekening van Transnet se besteldiensvrywaring insake gevaarlike persele of ander spesiale ooreenkomste met die Transnet-administrasie betreffende private slyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame.

Klousule: Herstelwaardevoorwaardes

Ingeval die eiendom, behalwe voorraad, beskadig word, is die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word, die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of aard maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was.

Met dien verstande dat:

1. die vervangings- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer moet word, anders word geen betaling gedoen b6 en behalwe die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;
2. totdat uitgawe deur die versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die eiendom die versekeraar nie aanspreeklik is vir enige betaling b6 die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie klousule nie hierby ingelyf was nie;
3. indien, op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as die hele versekerde eiendom beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur 'n omskrewe gebeurtenis, die versekerde geag word sy eie versekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke item van hierdie afdeling (indien daar meer as een is) waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie bepaling onderworpe;
4. hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is nie, indien:
 - (a) die versekerde versuim om binne ses maande vanaf die datum van skade of sodanige verdere tydperk as wat die versekeraar skriftelik mag toelaat, die versekeraar in kennis te stel van sy voorneme om die eiendom te vervang of te herstel;
 - (b) die versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel.

Klousule: Alternatiewe vervangingsvoorwaardes (ontwerp-vermo6)

Indien die versekerde eiendom wat oor 'n meetbare werkingsvermo6 of produksie beskik, deur 'n omskrewe voorval beskadig word en dit nie moontlik is om sodanige eiendom ingevolge die herstelwaardevoorwaardes te vervang of te herstel nie, betaal die versekeraar die koste van vervanging van sodanige eiendom met eiendom waarvan die gehalte van werkingsvermo6 of produksie so na moontlik maar nie minderwaardig is nie aan di6 van die oorspronklike eiendom.

Met dien verstande dat:

1. voorbehoudsbepaling 1, 2, 3 en 4 van die herstelwaardevoorwaardes gelykwaardig op hierdie klousule van toepassing is;
2. by die toepassing van die bepalings van voorbehoudsbepaling 3 van die herstelwaardevoorwaardes, die koste (soos voorsien in voorbehoudsbepaling 3) "wat aangegaan sou gewees het vir vervanging of herstel indien die totale eiendom beskadig was" verhoog word deur sodanige bedrag wat ingevolge die alternatiewe vervangingsklousule betaalbaar is en wat meer is as dit wat betaalbaar sou gewees het ingevolge die Klousule: Herstelwaardevoorwaardes, sou dit moontlik gewees het om die eiendom daarkragtens te vervang of te herstel.

Klousule: Tydelike verwydering

Behalwe in die mate waarin dit andersins verseker is, word die versekerde eiendom gedek terwyl dit tydelik na 'n ander plek verskuif word op die perseel wat in die bylae vermeld word of na enige ander perseel insluitende transito per pad, spoor of binnelandse waterweg op enige plek binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibi6, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi. Met dien verstande dat:

1. die versekeraar se aanspreeklikheid hoogstens 15 persent is van die versekerde bedrag wat vir elke item geld tensy die doel van sodanige tydelike verwydering die skoonmaak, hernuwing, herstel of 'n soortgelyke proses is;
2. die bedrag wat ingevolge hierdie klousule betaalbaar is, hoogstens die bedrag is wat betaalbaar sou gewees het indien die skade op die deel van die perseel plaasgevind het waarvandaan die eiendom tydelik verwyder is.

Klousule: Huurders

Die versekeraar se aanspreeklikheid teenoor die versekerde word nie geraak deur enige optrede of versuim aan die kant van enige eienaar van 'n gebou of enige huurder (behalwe die versekerde) wat sonder die versekerde se medewete geskied nie. Die versekerde moet die versekeraar egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalings, uitsonderings of voorwaardes van hierdie afdeling in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die versekeraar aanvaar word.

Klousule: Voorraadverklaringsvoorwaardes (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Ten opsigte van bedryfsvoorraad en -materiaal wat ingevolge hierdie afdeling verseker word en wat onderworpe is aan die voorraadverklaringsvoorwaardes word die premie op 75 persent van die bedrag of bedrae waarteen dit verseker is, bereken, onderworpe aan die volgende spesifieke voorwaardes:

- Die versekerde moet skriftelik aan die versekeraar die markwaarde van sy bedryfsvoorraad en materiaal op die laaste dag van elke maand/kwartaal (soos vermeld in die bylae) verklaar en sodanige verklaring moet binne 30 dae vanaf daardie datum gedoen word anders word dit geag dat hy die versekerde bedrag ten opsigte van sodanige eiendom as die markwaarde daarvan verklaar het.
 - Na elke versekeringstydperk word die premie bereken op die gemiddelde versekerde bedrag, naamlik die totaal van die waardes wat verklaar is of geag word verklaar te wees, gedeel deur die getal verklarings wat afgelê moes word. Indien die premie so bereken verskil van die voorlopige premie, word die verskil aan of deur die versekerde betaal na gelang van die geval, maar die bedrag wat deur die versekeraar betaalbaar is, is hoogstens 50 persent van die voorlopige premie.
- Enige eis hierkragtens word op die grondslag van die markwaarde onmiddellik voor die skade geskik.
- Indien daar na die plaasvind van skade gevind word dat die bedrag van die laaste verklaring minder is as die bedrag wat verklaar moes gewees het, word die bedrag wat deur die versekerde verhaalbaar sou wees in sodanige verhouding verminder as die wat die bedrag van die genoemde verklarings uitmaak van die bedrag wat verklaar moes gewees het, of tot die versekerde bedrag, wat ookal die kleinste bedrag is. Indien van toepassing, werk die bepalings van hierdie voorwaarde kumulatief saam met die bepalings van die spesifieke voorwaarde wat betrekking het op eweredigheid.
- As teenprestasie daarvoor dat die versekering nie deur die bedrag van enige verlies verminder word nie, moet die versekerde vanaf die datum van die verlies tot die verstryking van die versekeringstydperk bykomende premie op die bedrag van die verlies betaal en sodanige bykomende premie word nie by die finale aanpassingspremie in ag geneem nie en word daarvan onderskei.
- Die versekeraar se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag en die premie is nie ontvangbaar ten opsigte van waardes wat dit oorskry nie.
- Bogemelde spesifieke voorwaardes geld afsonderlik vir elke item van die spesifikasie waarop hierdie voorraadverklaringsvoorwaarde van toepassing is.

Klousule: Hooftoevoerverbindings

Hierdie afdeling word uitgebrei om toevallige skade aan water-, riool-, gas-, elektrisiteit- en telekommunikasie-verbindinge, die eiendom van die versekerde of waarvoor hy regtens verantwoordelik is tussen die versekerde eiendom en die hooftoevoer-verbindingspunte te dek.

Uitbreiding: Prysaanpassingsklousule (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Gedurende elke versekeringstydperk word die versekerde bedrag(-e) ingevolge kolomme 1 en/of 3 van hierdie afdeling verhoog met daardie deel van die persentasie soos in die bylae vermeld as die verhouding wat die aantal dae sedert die aanvang van sodanige tydperk uitmaak van die geheel van sodanige tydperk. Tensy anders ooreengekom, is hierdie voorbehoudsbepalings slegs van toepassing op die versekerde bedrag(-e) wat ten tyde van die aanvang van die versekeringstydperk van krag is. By elke hernuwingsdatum moet die versekerde die versekeraar in kennis stel van die bedrag(-e) wat verseker moet word vir die komende versekeringstydperk en die persentasie verhoging wat vir sodanige tydperk verlang word. By versuim daarvan word die bepalings van hierdie klousule gestaak. Die bykomende premie vir hierdie uitbreiding is 50 persent van die premie wat verkry word deur die genoemde persentasie toe te pas op die jaarpremie betaalbaar vir die versekerde bedrag waarop hierdie uitbreiding van toepassing is.

Klousule: Wegdoen met geredde goedere: (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Sonder om die regte van die versekeraar te verminder om hom in geval van 'n verlies op die bepalings van die algemene voorwaardes te beroep, stem die versekeraar in om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis hierkragtens is sonder die toestemming van die versekerde te verkoop of andersins daarmee weg te doen nie, mits die versekerde tot die bevrediging van die versekeraar kan bewys dat sy belange sodoende benadeel word in welke geval die versekeraar instem om die versekerde die eerste keuse te bied om sodanige eiendom terug te koop teen die billike intrinsieke waarde of markwaarde, wat ookal die grootste is. Die versekerde is nie ingevolge die bepalings van hierdie klousule daarop geregtig om enige eiendom aan die versekeraar prys te gee nie, hetsy die versekeraar daarvan besit geneem het of nie.

Omskrewe gebeurtenisse

1. Skade veroorsaak deur die omskrewe gevare:
 - (a) in onderafdeling A aan die geboue met inbegrip van alle buitegeboue daarvan (gebou van steen, klip, beton of metaal op metaalraamwerk met leiklip-, teël-, metaal-, beton- of asbesdak tensy anders in die bylae vermeld) en sport- en ontspanningstrukture, verhuurder se los en vaste toebehore daarin en daarop, mure (behalwe dammure), hekke, pale, heinings en geteerde of geplaveide paaie, opritte, weë of parkeerareas
 - (b) in onderafdeling B aan openbare toevoeraansluitpunte geleë soos in die bylae vermeld.
2. Verlies aan huurgeld soos in onderafdeling C voorsien.
3. Regsaanspreeklikheid soos in onderafdeling D voorsien.

Onderafdeling A Eiendom

1. Brand, weerlig, donderslag, onderaardse brand, ontploffing.
2. Storm, wind, water, hael of sneeu behalwe:
 - (a) dit wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;
 - (b) slytasie en geleidelikwerkende agteruitgang;
 - (c) verlies of skade:
 - (i) aan keermure;
 - (ii) veroorsaak of vererger deur:
 - (iii) insakking of grondverskuiwing;
 - (iv) die versekerde se versuim om alle redelike voorsorgmaatreëls te tref vir die onderhoud en veiligheid van die versekerde eiendom en om enige vernietiging of skade tot 'n minimum te beperk.
3. Aardbewing.
4. Lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word.
5. Botsing deur diere, bome, antennes, satellietkottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietkottels, voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.
6. Diefstal (of enige poging daartoe) wat gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlatting van sodanige gebou. Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat, vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie item opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom, tensy die versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die versekeraar verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding. Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning word die versekerde 'n medeversekeraar saam met die versekeraar en dra hy 'n eweredige deel van enige skade gelykstaande aan 20 persent van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.
7. Toevallige skade aan sanitêre ware, maar die bedrag betaalbaar word met R250 verminder vir elke sodanige skade.

Spesifieke voorwaarde (nie van toepassing op 7 hierbo nie)

Eweredigheid

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur enige gevaar waarteen dit verseker is gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienoreenkomstig 'n eweredige deel van die skade. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Onderafdeling B Hooftoevoerbindings

Toevallige skade aan water-, riool-, gas-, elektrisiteit- en telekommunikasieverbindings wat die eiendom van die versekerde is of waarvoor hy regtens verantwoordelik is, tussen die versekerde eiendom en die hooftoevoerbindingspunte.

Onderafdeling C Huurgeld

Verlies aan huurgeld weens die feit dat die versekerde eiendom sodanig beskadig word deur enige van die gespesifiseerde gevare dat dit onverhuurbaar is (insluitend gedeeltelik onverhuurbaar), maar slegs vir die tydperk wat vir vervanging nodig is en vir 'n bedrag van hoogstens 25 persent van die bedrag waarteen die geraakte eiendom verseker is. Die berekeningsgrondslag is die huurgeld wat betaalbaar is onmiddellik voor die skade of die ekwivalent daarvan in huurwaarde.

Onderafdeling D Aanspreeklikheid

Skadevergoeding waarvoor die versekerde regtens aanspreeklik gehou word as gevolg van die toevallige dood of liggaamlike besering of siekte van enige persoon (hierna besering genoem) of die toevallige verlies van of fisieke skade aan tasbare eiendom (hierna skade genoem) wat voorkom gedurende die versekeringstydperk in, op of in die omgewing van die versekerde eiendom en wat voortspruit uit die versekerde se eienaarskap daarvan.

Die skadeloosstellingsperk

Die bedrag betaalbaar, met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige getal eisers van die versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die versekeraar se toestemming aangegaan word vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron beloop hoogstens R1 000 000.

Spesifieke uitsonderings (van toepassing op onderafdeling D)

Die versekeraar stel nie die versekerde ingevolge hierdie onderafdeling skadeloos ten opsigte van die volgende nie:

- besering of skade wat opgedoen word deur:
 - enige lid van dieselfde huishouding as die versekerde;
 - enige persoon wat ingevolge 'n diens- of vakleerlingskapkontrak in die versekerde se diens is, en wat regstreeks ontstaan uit en in die loop van sodanige diens by die versekerde;
 - enige ander persoon en wat spruit uit die eienaarskap van of die gebruik deur of namens die versekerde van meganisaangedrewe voertuie (behalwe trapfietse en grassnyers);
- skade aan eiendom:
 - (i) wat aan die versekerde behoort;
 - (ii) wat in die bewaring of onder die beheer van die versekerde of enige werknemer van die versekerde is;
 - wat veroorsaak word deur vibrasie of die verwydering of verswakking of versteuring van die stut van enige grond, gebou of ander struktuur;
- aanspreeklikheid wat volgens 'n ooreenkoms aanvaar word, tensy die versekerde nieteenstaande sodanige ooreen-koms aanspreeklik sou gewees het;
- aanspreeklikheid ten opsigte van besering, skade of verlies aan die gebruik van eiendom wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur deursypeling, besoedeling of kontaminasie, altyd met dien verstande dat hierdie uitsondering nie van toepassing is nie waar sodanige deursypeling, besoedeling of kontaminasie deur 'n skielike onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word;
 - die koste van die verwydering, vernietiging of opruiming van deursypelende, besoedelende of kontaminerende stowwe, tensy die deursypeling, besoedeling of kontaminasie deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word. Hierdie uitsondering brei nie die polis uit om enige aanspreeklikheid te dek wat, by die afwesigheid van hierdie uitsondering, nie ingevolge hierdie polis verseker sou gewees het nie;
- boetes, strafvoltagekings, straf-, bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding;
- skadevergoeding ten opsigte van uitsprake in die eerste instansie gelewer of verkry in 'n ander hof as 'n hof met bevoegde jurisdiksie binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland;
 - regskoste en -uitgawes wat deur enige eiser van die versekerde verhaal is en wat nie aangegaan en verhaalbaar is in die gebied wat in 6 (a) hierbo beskryf word nie.

Memoranda tot onderafdeling D

- Indien meer as een versekerde in die bylae vermeld word, stel die versekeraar elke versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige versekerdes ontstaan word hanteer asof afsonderlike polisse aan elk uitgereik is, met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die versekeraar nie verhoog word bó die skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word nie.
- Met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die versekeraar nie verhoog word bó die skadeloosstellingsperk wat vermeld word nie, stel die versekeraar ook, asof 'n afsonderlike polis aan elkeen uitgereik is, die volgende skadeloos:
 - in geval van die dood van die versekerde, enige persoonlike verteenwoordiger van die versekerde ten opsigte van aanspreeklikheid wat deur die versekerde opgeloopt is;
 - enige vennoot of direkteur of lid of werknemer van die versekerde (indien die versekerde dit verlang) teen enige eis waarvoor die versekerde op skadeloosstelling ingevolge hierdie versekering geregtig is.
- Algemene uitsondering 1 word slegs ten opsigte van hierdie onderafdeling geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie onderafdeling dek nie besering, skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie."
- Indien, ten tyde van enige voorval wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie onderafdeling, skadeloosstelling ingevolge enige ander versekering verskaf word, dra hierdie onderafdeling nie saam met enige ander versekering by nie, behalwe met betrekking tot enige oorskryding bó die bedrag wat deur sodanige ander versekering betaalbaar is.

Klousules en uitbreidings

Uitbreiding tot onderafdeling A: Insakking en grondverskuiwing (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die onderstaande gevaar word bygevoeg tot die gevare van toepassing op onderafdeling A - Eiendom

- Skade wat deur insakking en grondverskuiwing veroorsaak word. Met dien verstande dat die versekerde die eerste gedeelte van elke eis dra tot 'n bedrag wat bereken word teen 1 persent van die bedrag waarteen die eiendom verseker is of R500, wat ook die

grootste is. Vir die doeleindes hiervan word enige versekerde skade geag deur brand veroorsaak te wees. Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- 8.1 skade aan rirole, waterlope, grensmure, tuinmure, keermure, hekke, pale of heinings, tensy dit spesifiek verseker is;
- 8.2 skade wat veroorsaak word deur of wat toegeskryf kan word aan:
 - (a) foutiewe ontwerp of konstruksie van of die verwydering of verswakking van die stut van enige gebou wat op die versekerde perseel geleë is;
 - (b) werksmese wat besig is met enige strukturele verbouings, toevoegings of herstelwerk aan enige geboue wat op die versekerde perseel geleë is;
 - (c) uitgrawings bo- of ondergronds, behalwe uitgrawings in die loop van mynboubedrywighede;
- 8.3 gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld.

Indien die versekeraar in enige geregtelike aksie, geding of ander verrigting beweer dat skade uit hoofde van die bepalings van hierdie uitbreiding nie deur hierdie versekering gedek word nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Uitbreiding tot onderafdeling C: Verhinder van toegang (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien eiendom gedurende die versekeringstydperk binne 'n radius van 10 km vanaf die persele vermeld in die bylae verloor of beskadig word as gevolg van 'n gevaar in onderafdeling A omskryf en dit verhinder of belemmer die gebruik van of toegang tot die persele wat kragtens hierdie afdeling verseker word, betaal die versekeraar vir enige verlies aan huurgeld wat die versekerde as gevolg daarvan ly tot hoogstens 'n bedrag van 25 persent van die versekerde bedrag van toepassing op die geraakte eiendom. Die berekening van die verlies aan huurgeld word gegrond op die huurgeld betaalbaar onmiddellik voor die verlies of skade of die gelykstaande huurgeldwaarde daarvan.

Klousule: Sekuriteitsfirmas

Nieteenstaande spesifieke uitsondering 3, indien die versekerde (as die eienaar van die persele wat in die bylae gespesifiseer word) ingevolge 'n kontrak met 'n sekuriteitsfirma werknemers van sodanige firma in diens geneem het om die versekerde se eiendom in die loop van die besigheid van die versekerde vermeld in die bylae of persone te beskerm, regtens aanspreeklik gehou word vir die handeling of versuim van die werknemers van die sekuriteitsfirma in die loop van hulle diens, sluit hierdie afdeling sodanige regsanspreeklikheid in tot die mate waartoe hierdie skadeloosstelling ingevolge hierdie afdeling verskaf sou gewees het indien die vermelde werknemers ingevolge 'n dienskontrak by die versekerde, en nie die sekuriteitsfirma nie, in diens was maar slegs tot hoogstens die skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae vir hierdie onderafdeling. Indien die sekuriteitsfirma ten tyde van die plaasvind van 'n gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis geregtig is, is die versekeraar nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie behalwe ten opsigte van enige bedrag b6 die bedrag wat ingevolge sodanige ander polis betaalbaar is.

Klousule: Argitek- en ander professionele gelde

Die versekering ingevolge onderafdeling A sluit professionele gelde in (vir ramings, planne, spesifikasies, bestekopnames, tenders en toesig) wat noodsaaklikerwys aangegaan is om die versekerde eiendom te herstel of te vervang ná skade weens 'n omskrewre gebeurtenis, maar in geen geval sal dit 15 persent van die bedrag wat betaalbaar is ten opsigte van sodanige skade oorskry nie en met dien verstande dat die totale verhaalbare bedrag hoogstens die versekerde bedrag van die eiendom wat geraak word, beloop. Die bedrag wat betaalbaar is ten opsigte van sodanige gelde sluit nie koste in wat aangegaan is in verband met die voorbereiding van die versekerde se eis nie.

Klousule: Kapitaaltoevoegings

Die versekering ingevolge hierdie afdeling dek verbouings, toevoegings en verbeterings (maar nie waardevermeerdering b6 die versekerde bedrag(e) nie) aan of tot die eiendom vir 'n bedrag van hoogstens 15 persent van die bedrag waarteen dit verseker is, met dien verstande dat die versekerde onderneem om die versekeraar elke kwartaal van sodanige verbouings, toevoegings en verbeterings in kennis te stel en die toepaslike bykomende premie daarop te betaal.

Klousule: Koste van slooping en opruiming en die oprigting van skuttings

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit die koste in wat noodsaaklikerwys deur die versekerde aangegaan word ten opsigte van die slooping van versekerde eiendom en/of die verwydering van puin en die verskaffing, oprigting en instandhouding van skuttings wat vereis word gedurende slooping, terreinopruiming en/of boubedrywighede na skade aan die versekerde eiendom weens 'n omskrewre gebeurtenis, met dien verstande dat die totale bedrag wat verhaalbaar is, hoogstens die versekerde bedrag op die eiendom wat geraak word, beloop.

Die versekeraar betaal nie vir enige koste of uitgawe nie:

1. wat aangegaan word vir die verwydering van puin behalwe vanaf die terrein van sodanige eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
2. wat voortspruit uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie ingevolge hierdie polis/afdeling verseker is nie.

Klousule: Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die versekeraar ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees, met dien verstande dat die versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur die brand bedreig is.

Klousule: Verbandhouer

Die belang van enige verbandhouer in die versekering ingevolge hierdie afdeling word nie benadeel deur enige optrede of versuim aan die kant van die verbandgewer wat sonder die verbandhouer se medewete geskied nie. Die verbandhouer moet die versekeraar egter daarvan verwittig sodra hy van enige sodanige optrede of versuim bewus word en hy is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko ingevolge hierdie klousule deur die versekeraar aanvaar word.

Klousule: Munisipale planondersoekgelde

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit munisipale planondersoekgelde in, met dien verstande dat die totale bedrag wat ingevolge enige item verhaalbaar is, hoogstens die versekerde bedrag ten opsigte van die eiendom wat aldus geraak word, beloop.

Klousule: Vereistes van openbare owerhede

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit sodanige bykomende herstel- of herbouingskoste in wat ten opsigte van die beskadigde eiendom aangegaan word, alleenlik weens die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies wat opgestel is ingevolge enige wet van die parlement of ordonnansie van enige provinsiale, afdelings-, munisipale of ander plaaslike owerheid.

Met dien verstande dat:

1. die bedrag wat ingevolge hierdie klousule verhaalbaar is, nie die volgende insluit nie:
 - (a) die koste wat aangegaan word ter voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies;
 - (i) ten opsigte van skade wat voorgekom het voordat hierdie klousule toegestaan is;
 - (ii) ten opsigte van skade wat nie ingevolge hierdie afdeling verseker is nie;
 - (iii) ingevolge waarvan kennis aan die versekerde gegee is voordat die skade plaasgevind het;
 - (iv) ten opsigte van onbeskadigde eiendom, onbeskadigde dele van die eiendom, behalwe fundamente (tensy fundamente spesifiek uitgesluit word by hierdie versekering) van daardie deel wat beskadig is;
 - (b) die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan sodanige eiendom se toestand toe dit nuut was, indien die noodsaaklikheid om aan enige van die bogenoemde regulasies te voldoen nie ontstaan het nie;
 - (c) die bedrag van munisipale of ander belasting, ontwikkelings- of ander heffing of aanslag wat uit waarde-vermeerdering voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die eiendom of deur die eienaar daarvan weens voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies;
2. die herstel- of herbouwerk moet met redelike spoed begin en uitgevoer word en mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word (indien bogenoemde regulasies dit vereis), onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie klousule nie daardeur verhoog word nie;
3. indien die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge enige item van hierdie afdeling, afgesien van hierdie klousule, verminder word deur die toepassing van enige van die bepalinge, uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling, die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie klousule ten opsigte van enige sodanige item in dieselfde verhouding verminder word;
4. die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie afdeling, hoogstens die bedrag beloop wat daarvolgens verseker is.

Klousule: Spoorweg- en ander subrogasie

Die versekerde word nie benadeel deur die ondertekening van Transnet se besteldiensvrywaring insake gevaarlike persele of ander spesiale ooreenkomste met die Transnet-administrasie betreffende private slyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame nie.

Klousule : Herstelwaardevoorwaardes

Ingeval die eiendom beskadig word, is die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word, die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of aard maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was, met dien verstande dat:

1. die vervangings- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer word, anders word geen betaling gedoen bo en behalwe die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaarde nie hierby ingelyf was nie;
2. totdat uitgawe deur die versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die eiendom, die versekeraar nie aanspreeklik is vir enige betaling bó die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie klousule nie hierby ingelyf was nie;
3. indien, op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as die hele versekerde eiendom beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur 'n omskrewe gebeurtenis, die versekerde geag word sy eie versekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies moet dra. Elke item van hierdie afdeling (indien daar meer as een is) waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie bepaling onderworpe;
4. hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is, indien:
 - (a) die versekerde versuim om binne ses maande vanaf die datum van skade of sodanige verdere tydperk as wat die versekeraar skriftelik mag toelaat, die versekeraar in kennis te stel van sy voorneme om die eiendom te vervang of te herstel;
 - (b) die versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel.

Klousule: Tydelike verwydering

Behalwe in die mate waarin dit andersins verseker is, word die verhuurder se los en vaste toebehore gedek terwyl dit tydelik na enige ander perseel verskuif word, insluitende transito per pad, spoor of binnelandse waterweg binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi. Met dien verstande dat die bedrag wat ingevolge hierdie klousule betaalbaar is, hoogstens die bedrag is wat betaalbaar sou gewees het indien die verlies of skade plaasgevind het op die perseel waarvandaan die eiendom tydelik verwyder is.

Klousule: Huurders

Die versekeraar se aanspreeklikheid teenoor die versekerde word nie geraak deur enige optrede of versuim aan die kant van enige huurder (behalwe die versekerde) wat sonder die versekerde se medewete geskied nie. Die versekerde moet die versekeraar egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalings, uitsonderings of voorwaardes van hierdie afdeling in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die versekeraar aanvaar word.

Uitbreiding: Prysaanpassingsklousule (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Gedurende elke versekeringstydperk word die versekerde bedrag(-e) ingevolge Onderafdeling A van hierdie afdeling verhoog met daardie deel van die persentasie soos in die bylae vermeld as die verhouding wat die aantal dae sedert die aanvang van sodanige tydperk uitmaak van die geheel van sodanige tydperk. Tensy anders ooreengekom, is hierdie voorbehoudsbepalings slegs van toepassing op die versekerde bedrag(-e) wat ten tyde van die aanvang van die versekeringstydperk van krag is.

By elke hernuwingsdatum moet die versekerde die versekeraar in kennis stel van die bedrag(-e) wat verseker moet word vir die komende versekeringstydperk en die persentasie verhoging wat vir sodanige tydperk verlang word. By versuim daarvan word die bepalings van hierdie klousule gestaak.

Die bykomende premie vir hierdie uitbreiding is 50 persent van die premie wat verkry word deur die genoemde persentasie toe te pas op die jaarpremie betaalbaar vir die versekerde bedrag waarop hierdie uitbreiding van toepassing is

Uitbreiding: Kwaadwillige beskadiging

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsonderings, uitsluitings en waarborge hierin vervat, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die doelbewuste of opsetlike daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan:

1. roerende eiendom wat:
 - (a) gesteel word;
 - (b) beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die versekerde besit of geokkupeer word of terwyl daar in- of uitbreek word of gepoog word om in of uit te breek;
2. roerende of onroerende eiendom wat deur die beskadig word terwyl daar by enige gebou op die perseel wat deur die versekerde besit of geokkupeer word in- of uitbreek word of gepoog word om in of uit te breek;
3. onroerende eiendom wat deur die versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
 - (a) die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
 - (b) die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die vermeldde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis. Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys. Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom, tensy die versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die versekeraar verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding. Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning, word die versekerde 'n medeversekeraar saam met die versekeraar en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20 persent van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.

Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepaling, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word onderafdelings A, B en C van hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (1) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1(A) (i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis. Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Omskrewe Gebeurtenisse

1. Verlies van of skade aan die inhoud (behalwe dokumente soos omskryf in onderafdeling C indien dit daarkragtens verseker is en elektroniese dataverwerkingstoerusting), insluitende die verhuurder se los en vaste toebehore, die eiendom van die versekerde of waartoe hy verantwoordelik is en tensy andersins vermeld in die bylae, tot die mate waarin die eiendom nie andersins verseker is nie, eiendom wat besit word deur enige vennoot, of direkteur of werknemer van die versekerde tot hoogstens 'n bedrag van R2500 per persoon terwyl dit gehou word in die kantore en/of spreekkamers wat geleë is soos in die bylae vermeld (hierna die kantoorperseel genoem) deur enige van die gevare wat in onderafdeling A gespesifiseer word.
2. Verlies van of skade aan die geheel of 'n deel van die eiendom wat ingevolge item C van die bylae verseker word en ingevolge onderafdeling C omskryf en die gevolge daarvan wat ingevolge item D van die bylae verseker en ingevolge onderafdeling D beskryf word.
3. Verlies en/of uitgawe wat ingevolge onderafdelings B en E beskryf word.

Onderafdeling A Inhoud

1. Brand, weerlig, donderslag, onderaardse brand, ontploffing.
2. Storm, wind, water, hael of sneeu met uitsluiting van verlies van of skade aan eiendom wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels.
3. Aardbewing, maar met uitsluiting van verlies van of skade aan eiendom in die ondergrondse werkverrigtinge van enige myn.
4. Lugvaartuie en ander lugtoestelle of artikels wat daaruit laat val word.
5. Botsing deur diere, bome, antennes, satellietskottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietskottels of voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.
6. Toevallige brekasie van spieëlglas, glasblaaie van meubels of vaste glas wat deel uitmaak van enige meubelstuk.

Beperkingsklousule

Die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge hierdie onderafdeling word ten opsigte van dokumente, manuskripte, sakeboeke, planne, ontwerpe, patrone, modelle en gietvorms beperk tot die waarde van die materiaal en die bedrae wat aan die arbeid bestee is.

Spesifieke voorwaarde

Ewerdigheid (nie van toepassing op gevaar 6 hierbo nie)

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige verlies of skade deur enige gevaar waarteen dit verseker is gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade. Elke item van die bylae wat sodanige eiendom verseker, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Spesifieke uitsondering (van toepassing op onderafdeling A)

Hierdie onderafdeling dek nie die volgende nie:

- a) eiendom buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;
- b) ontwerpe, patrone, modelle of gietvorms (behalwe tot die mate wat die vermelde artikels ingevolge onderafdeling A verseker is), bedryfsvoorraad, monsters, motorvoertuie en toebehore daarvoor, geld, effekte, seëls, juweliersware of edelgesteentes;
- c) die eerste 10 persent van die skadeloosstelbare bedrag of R1 000, welke ookal die grootste is, indien die verlies of skade aan weerligskade te wyte is.

Onderafdeling B Huurgeld

Verlies aan huurgeld wat werklik deur die versekerde gely is as gevolg daarvan dat die kantoorperseel of 'n deel daarvan sodanig beskadig word deur enige van die gevare in die onderafdeling A gespesifiseer dat dit onbewoonbaar is, maar slegs vir die tydperk wat vir vervanging nodig is. Die skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling beloop hoogstens 25 persent van die versekerde bedrag of waarde (wat ookal die minste is) van alle inhoud van die kantoorperseel wat geraak is. Vir die doeleindes van hierdie onderafdeling word die woord "kantoorperseel" geag enige persele of deel daarvan in die nabyheid van die kantoorperseel in te sluit indien skade aan sodanige persele toegang tot die kantoorperseel verhinder of beperk.

Onderafdeling C Dokumente

Verlies van of skade aan dokumente wat normaalweg by die kantoorperseel gehou word deur enige gevaar wat nie spesifiek uitgesluit is nie.

Omskrywing

Die woord "dokumente" beteken die volgende films, bande, adressograafplate, boeke, rekords, planne, tekeninge, uittreksels, aktes, testamente, verbandbriewe, ooreenkomste, manuskripte, briewe, sertifikate, dokumente en soortgelyke papiere waarop skrif, tik- of drukwerk aangebring is, wat deur die versekerde in die besigheid gebruik word en wat aan hom behoort of waarvoor hy verantwoordelik is, met uitsluiting van geld, geldige pos- of inkomsteseëls, gekanselleerde en ongekanselleerde koepons, effekte, toonderobligasies, tjeks, wissels en enige skriftelike opdrag om 'n bepaalde bedrag te betaal en enige skriftelike bewys van skuld of verpligting en alle eiendom wat vervoer of aangehou word as monsters of vir verkoop of naverkoop-aflewering en rekenaarprogrammatuur en rekenaardatadraende media tensy anders in die bylae vermeld.

Beperkingsklousule

Die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge hierdie onderafdeling word beperk tot alle koste, heffings en uitgawes wat deur die versekerde aangegaan word ter vervanging of herstel van sodanige dokumente.

Spesifieke uitsondering (van toepassing op onderafdeling C)

Hierdie onderafdeling dek nie die volgende nie:

- (a) verlies of skade wat veroorsaak word deur:
 - (i) elektriese, elektroniese of magnetiese beskadiging, versteuring of uitwissing van elektroniese of magnetiese opnames, tensy te wyte aan weerlig in welke geval die weerligverlies- of skadeloosstelbare bedrag met die grootste van 10 persent of R1 000 verminder word;
 - (ii) ongedierte of inherente defek of deur verwerking, kopiëring of ander werk aan die dokumente;
 - (iii) die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot of direkteur van die versekerde, hetsy hy alleen optree of saamspan. Hierdie uitsondering geld nie vir enige direkteur wat ook 'n werknemer van die versekerde is en ten opsigte van wie die versekerde die reg het om te alle tye in die uitvoering van sy werk in diens van die versekerde en in die loop van die besigheid te bestuur, beheer of opdrag te gee nie;
- (b) geleidelike agteruitgang of slytasie;
- (c) koste aangegaan om films en video's en klankbane oor op te neem.

Onderafdeling D - Regsaanspreeklikheid – Dokumente

Regsaanspreeklikheid as 'n geregistreerde gevolg van verlies van of skade aan dokumente soos omskryf in onderafdeling C en ten opsigte waarvan betaling, vervanging of herstelwerk gedoen, of aanspreeklikheid deur die versekeraar ingevolge onderafdeling C erken is, tensy sodanige betaling, vervanging, herstelwerk of aanspreeklikheid nie gedoen of erken is nie slegs omdat dit van die versekerde vereis word om die eerste deel van die verlies te dra.

Spesifieke uitsondering (van toepassing op onderafdeling D)

Hierdie onderafdeling dek nie aanspreeklikheid nie wat ingevolge enige kontrak, onderneming of ooreenkoms deur die versekerde aanvaar is indien sodanige aanspreeklikheid nie by die versekerde sou berus het in die afwesigheid van sodanige kontrak, onderneming of ooreenkoms nie.

Onderafdeling E - Verhoging in bedryfskoste

Enige bykomende uitgawes waarvoor daar nie andersins in hierdie afdeling voorsiening gemaak word nie en wat redelikerwys deur die versekerde aangegaan word met die doel om die gewone werksaamhede van die besigheid in stand te hou as gevolg van verlies of skade ten opsigte waarvan betaling, vervanging of herstelwerk gedoen, of aanspreeklikheid deur die versekeraar ingevolge onderafdeling A of C erken is.

Die skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling beloop hoogstens 25 persent van die versekerde bedrag ten opsigte van alle inhoud van die kantoorperseel wat geraak word.

Klousules en uitbreidings

Klousule: Veranderings en wanbeskrywing

Die versekering ingevolge hierdie afdeling word nie benadeel deur enige verandering of wanbeskrywing van okkupasie nie, hetsy te wyte aan die verskuiwing van prosesse of masjinerie of te wyte aan strukturele veranderings, herstelwerk aan die geboue, masjinerie of toerusting met dien verstande dat die versekeraar so gou moontlik daarna in kennis gestel word en die versekerde instem, indien vereis, om 'n bykomende premie te betaal.

Klousule: Kapitaaltoevoegings

Die versekering ingevolge hierdie afdeling dek verbouings, verbeterings en toevoegings (maar nie waardevermeerdering b6 die versekerde bedrae nie) aan of tot die eiendom vir 'n bedrag van hoogstens 15 persent van die bedrag waarteen dit verseker is, met dien verstande dat die versekerde onderneem om die versekeraar elke kwartaal van sodanige verbouings, verbeterings en toevoegings in kennis te stel en om die toepaslike bykomende premie daarop te betaal.

Klousule: Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die versekeraar ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

Klousule: Slotte en sleutels

Benewens die skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word, stel die versekeraar die versekerde skadeloos ten opsigte van die vervangingskoste van slotte en sleutels vir enige versekerde kantoorperseel n6 die verdwyning van enige sleutel vir sodanige perseel of indien die versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit van 'n duplikaat van sodanige sleutel mag wees.

Met dien verstande dat:

- (i) die versekeraar se aanspreeklikheid hoogstens R1 000 ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beloop;
- (ii) die versekeraar nie aanspreeklik is vir die eerste R100 van elke gebeurtenis nie.

Klousule: Nuwe en bykomende persele

Indien die versekerde ander kantore of spreekkamers okkuper behalwe dié wat geleë is soos in die bylae vermeld in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi, geld die versekering ingevolge hierdie afdeling asof sodanige kantore of spreekkamers kantoorpersele binne die bestek van hierdie afdeling is.

Met dien verstande dat:

- (i) die versekerde die versekeraar binne 'n redelike tyd ná okkupasie daarvan in kennis stel en die bykomende premie betaal wat pro rata bereken word vanaf die tydstip van okkupasie tot aan die einde van die versekerings tydperk wat op daardie tydstip van krag was;
- (ii) hierdie klousule nie geld vir enige verlies, indien en in soverre dit andersins verseker is nie.

Klousule: Verwydering van puin

Die versekering ingevolge hierdie afdeling word uitgebrei om sodanige redelike koste en uitgawes in te sluit wat noodsaaklikerwys deur die versekerde aangegaan word ten opsigte van die verwydering van puin ná verlies of skade aan die versekerde eiendom deur enige gevaar waarteen hierkragtens verseker is, met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die versekeraar vir sodanige verlies of skade en koste en uitgawe in totaal die bedrag beloop wat in die bylae vermeld word ten opsigte van die eiendom wat geraak word.

Die versekeraar betaal nie vir enige koste of uitgawe nie:

1. aangegaan vir die verwydering van puin behalwe vanaf die terrein van sodanige eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
2. voortspruitend uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie polis/afdeling verseker is nie.

Klousule: Tydelike verwydering

Behalwe ten opsigte van die persoonlike eiendom van enige vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde, word verlies van of skade aan die versekerde eiendom deur enige gevaar waarteen hierkragtens verseker is terwyl dit tydelik gehuisves word in enige gebou in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi, geag word plaas te gevind het terwyl sodanige eiendom in die kantoorperseel gehou is.

Klousule: Tydelike herstelwerk en maatreëls ná verlies

Die versekering ingevolge hierdie afdeling word uitgebrei om alle redelike koste en uitgawe te dek wat deur die versekerde aangegaan word in die uitvoer van sodanige herstelwerk en die tref van tydelike maatreëls as wat redelikerwys nodig mag wees ná verlies van of skade aan die versekerde eiendom deur enige gevaar waarteen hierkragtens verseker is, met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die versekeraar vir sodanige verlies of skade en koste en uitgawe in totaal hoogstens die bedrag beloop wat in die bylae vermeld word ten opsigte van die eiendom wat geraak is.

Klousule: Huurders

Die versekeraar se aanspreeklikheid teenoor die versekerde word nie geraak nie deur enige optrede of versuim aan die kant van enige eienaar van 'n gebou of enige huurder (behalwe die versekerde) wat sonder die versekerde se medewete geskied. Die versekerde moet die versekeraar egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalinge, uitsonderings of voorwaardes van hierdie afdeling, in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die versekeraar aanvaar word.

Klousule: Herstelwaardevoorwaarde

Die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken word vir 'n eis ten opsigte van inhoud, is óf die vervanging van die inhoud met soortgelyke eiendom in 'n toestand gelykstaande aan, maar nie beter of omvangryker nie as die toestand daarvan toe dit nuut was óf die herstel van die inhoud tot 'n toestand aansienlik dieselfde maar nie beter nie as die toestand daarvan toe dit nuut was met dien verstande dat, indien op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging as al die inhoud verlore, vernietig of onherstelbaar beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is ten tyde van die verlies of skade, die versekerde geag word sy eie versekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra.

Uitbreiding: Kwaadwillige beskadiging

Andersins onderworpe aan die bepalinge, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge hierin vervat, word onderafdelings A, B en C van hierdie afdeling uitgebrei om skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan:

1. roerende eiendom wat:
 - (a) gesteel word;
 - (b) beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder vanuit enige perseel wat deur die versekerde besit of geokkupeer word;
2. roerende of onroerende eiendom wat deur dié beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die versekerde besit of geokkupeer word in- of uitbreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek;
3. onroerende eiendom wat deur die versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
 - (a) die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;

- (b) die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe; van die vermelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die bedoeling om enige deel daarvan te steel.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Indien die versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word, word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom, tensy die versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die versekeraar verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning word die versekerde 'n medeversekeraar saam met die versekeraar en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20 persent van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.

Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word onderafdelings A, B en C van hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Uitbreiding: Diefstal as gevolg van kragdadige betreding (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die volgende gevaar word gevoeg tot die gevare van toepassing op onderafdeling A - inhoud:

7. Diefstal wat met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die kantore en/of spreekkamers gepaard gaan of enige poging daartoe of weens diefstal (of enige poging daartoe) wat volg op geweld of dreigement van geweld.

Met dien verstande dat:

- (i) die versekeraar nie ingevolge hierdie uitbreiding aanspreeklik is nie vir diefstal of poging tot diefstal deur enige prinsipaal, direkteur of werknemer van die versekerde;
- (ii) die bedrag betaalbaar verminder word met die eerste bedrag betaalbaar vermeld in die bylae vir hierdie uitbreiding;
- (iii) die maksimum bedrag betaalbaar hoogstens die versekerde bedrag behoort te wees vermeld in die bylae vir hierdie uitbreiding, min die eerste bedrag betaalbaar.

Diefstaluitbreiding (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die volgende gevaar word gevoeg tot die gevare van toepassing op onderafdeling A - inhoud:

Diefstal of enige poging daartoe behalwe deur 'n prinsipaal, vennoot in of van of direkteur of werknemer van die versekerde. Met dien verstande dat:

- (i) die bedrag betaalbaar verminder word met die eerste bedrag betaalbaar vermeld in die bylae vir hierdie uitbreiding;

(ii) die maksimum bedrag betaalbaar hoogstens die versekerde bedrag beloop vermeld in die bylae vir hierdie uitbreiding, min die eerste bedrag betaalbaar.

Memoranda

Algemene uitsondering 1 word slegs ten opsigte van onderafdeling D geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie onderafdeling dek nie verlies, skade, aanspreeklikheid of onkoste wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is al dan nie), burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie.

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies wat volg op 'n onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van skade wat gedurende die versekerings-tydperk by die perseel plaasvind ten opsigte waarvan betaling gedoen is of aanspreeklikheid erken is ingevolge:

- (i) die afdeling Brand van hierdie polis;
- (ii) die afdeling Geboue Omvattend van hierdie polis;
- (iii) die afdeling Kantoorinhoud van hierdie polis;
- (iv) enige ander materiële skade-versekering wat die belang van die versekerde dek; maar slegs ten opsigte van gevare wat verseker is ingevolge die afdeling Brand hiervan (hierna skade genoem). Aanspreeklikheid word as erken beskou indien sodanige betaling nie geskied nie bloot omdat daar van die versekerde vereis word om die eerste deel van die verlies te dra. Die versekeraar stel die versekerde skadeloos in ooreenstemming met die bepalinge van die spesifikasie soos hieronder uiteengesit.

Spesifieke voorwaardes

1. Die versekering ingevolge hierdie afdeling word gestaak indien die besigheid gelikwider of voortgesit word deur 'n likwidateur of geregtelike bestuurder of permanent gestaak word behalwe met die skriftelike toestemming van die versekeraar.
2. By die plaasvind van enige skade as gevolg waarvan 'n eis ingevolge hierdie afdeling ingestel kan word, moet die versekerde, benewens om te voldoen aan algemene voorwaarde 6 en 7, met die nodige ywer alles doen en meehelp en toelaat dat dit gedoen word wat redelikerwys moontlik is om enige onderbreking of belemmering van die besigheid tot die minimum te beperk of te stuit of om die verlies te voorkom of te verminder en in geval 'n eis ingevolge hierdie afdeling ingestel word, nie later nie as 30 dae ná die verstryking van die skadeloosstellingstydperk of binne sodanige verdere tyd as wat die versekeraar skriftelik mag toelaat, op sy eie onkoste aan die versekeraar 'n skriftelike opgawe voorlê waarin besonderhede van sy eis vervat word saam met besonderhede van alle ander versekering wat die verlies of enige deel daarvan of gevolglike verlies van enige aard wat daaruit voortspruit, dek. Geen eis is ingevolge hierdie afdeling betaalbaar nie tensy die bepalinge van hierdie spesifieke voorwaarde nagekom is en in geval van die nienakoming daarvan in enige opsig, moet enige betaling wat reeds vanweë hierdie eis gedoen is, onmiddellik aan die versekeraar terugbetaal word.

Item 1 Bruto wins (verskilgrondslag)

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot verlies aan bruto wins te wyte aan

- (a) **vermindering in omset** en
- (b) **verhoging in bedryfskoste**

en die bedrag hierkragtens as skadeloosstelling betaalbaar is:

- (a) **ten opsigte van 'n vermindering in omset**, die bedrag verkry deur die bruto winskoers toe te pas op die bedrag waarmee die omset gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die skade by die standaardomset te kort skiet
- (b) **ten opsigte van die verhoogde bedryfskoste**, die bykomende uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die vermindering in die omset te vermy of te verminder wat as gevolg van die skade gedurende die skadeloosstellingstydperk sou plaasgevind het indien daardie uitgawes nie aangegaan was nie, maar hoogstens die som verkry deur die bruto winskoers toe te pas op die bedrag van die vermindering daardeur vermy

min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste en uitgawes van die besigheid wat uit die bruto wins betaalbaar mag wees en wat gestaak of verminder mag word as gevolg van die skade, met dien verstande dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag ten opsigte van bruto wins minder is as die bedrag wat verkry word deur die bruto winskoers toe te pas op die jaarlikse omset indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse omset indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande oorskry.

Item 1 Bruto wins (byvoegingsgrondslag)

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot verlies aan bruto wins te wyte aan

- (a) 'n **vermindering in omset** en
- (b) 'n **verhoging in bedryfskoste**

en die bedrag hierkragtens as skadeloosstelling betaalbaar is:

- (a) **ten opsigte van 'n vermindering in omset**, die bedrag verkry deur die bruto winskoers toe te pas op die bedrag waarmee die omset gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die skade by die standaardomset te kort skiet
- (b) **ten opsigte van die verhoogde bedryfskoste**, die bykomende uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die vermindering in die omset te vermy of te verminder wat as gevolg van die skade gedurende die skadeloosstellingstydperk sou plaasgevind het indien daardie uitgawes nie aangegaan was nie, maar hoogstens die som verkry deur die bruto winskoers toe te pas op die bedrag van die vermindering daardeur vermy min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige van die versekerde vaste koste as wat gestaak of verminder mag word as gevolg van die skade, met dien verstande dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag ten opsigte van bruto wins minder is as die bedrag wat verkry word deur die bruto winskoers toe te pas op die jaarlikse omset indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse omset indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande oorskry.

Memo

Indien enige vaste koste van die besigheid nie ingevolge hierdie afdeling verseker is nie, word daar by die berekening van die bedrag wat hierkragtens as verhoogde bedryfskoste verhaalbaar is slegs daardie deel van die bykomende uitgawes in berekening gebring as die verhouding waarin die som van die netto wins en die versekerde vaste koste staan tot die som van die netto wins en alle vaste koste.

Item 2 Bruto huurgeld

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot

- (a) **verlies aan bruto huurgeld** en
- (b) **verhoging in bedryfskoste**

en die bedrag hierkragtens as skadeloosstelling betaalbaar is:

- (a) **ten opsigte van die verlies aan bruto huurgeld**, die bedrag waarmee die bruto huurgeld gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die skade by die standaard bruto huurgeld te kort skiet
- (b) **ten opsigte van verhoging in bedryfskoste**, die bykomende uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die verlies aan bruto huurgeld wat as gevolg van die skade gedurende die skadeloosstellings-tydperk sou plaasgevind het indien daardie uitgawes nie aangegaan was nie, te vermy of te verminder, maar hoogstens die bedrag van die verlies aan bruto huurgeld daardeur vermy

min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste en uitgawes van die besigheid wat uit bruto huurgeld betaalbaar mag wees en wat gestaak of verminder mag word as gevolg van die skade, met dien verstande dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag ten opsigte van bruto huurgeld minder is as die jaarlikse bruto huurgeld indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse bruto huurgeld indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande oorskry.

Item 3 Inkomste

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot

- (a) **verlies aan inkomste** en
- (b) **verhoging in bedryfskoste**

en die bedrag hierkragtens as skadeloosstelling betaalbaar is

- (a) **ten opsigte van die verlies aan bruto inkomste**, die bedrag waarmee die inkomste gedurende die skadeloosstellings-tydperk as gevolg van die skade by die standaardinkomste te kort skiet
- (b) **ten opsigte van verhoging in bedryfskoste**, die bykomende uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die verlies aan inkomste wat as gevolg van die skade gedurende die skadeloosstellingstydperk sou plaasgevind het indien daardie uitgawes nie aangegaan was nie, te vermy of te verminder, maar hoogstens die bedrag van die verlies aan inkomste daardeur vermy

min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige koste en uitgawes van die besigheid wat uit inkomste betaalbaar mag wees en wat gestaak of verminder mag word as gevolg van die skade met dien verstande dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag ten opsigte van inkomste minder is as die jaarlikse inkomste indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande of minder is of die toepaslike veelvoud van die jaarlikse inkomste indien die maksimum skadeloosstellingstydperk 12 maande oorskry.

Item 4 Bykomende verhoging in bedryfskoste

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot redelike bykomende uitgawes (nie verhaalbaar ingevolge ander items nie) wat met die toestemming van die versekeraar aangegaan word gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die skade ten einde die gewone bedryf van die besigheid in stand te hou.

Item 5 Lone (grondslag van aantal weke)

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot die verlies wat deur die versekerde gely word weens die betaling van die lone vir die tydperk wat begin met die plaasvind van die skade en nie langer as die gespesifiseerde aantal weke daarna voortduur nie.

Die bedrag wat as skadeloosstelling ingevolge hierdie item betaalbaar is, is die werklike bedrag wat die versekerde vir sodanige tydperk as lone betaal aan werknemers wie se dienste as gevolg van die skade hoegenaamd nie deur die versekerde benut kan word nie en 'n billike gedeelte van die lone wat vir sodanige tydperk aan werknemers betaal word wie se dienste as gevolg van die skade nie ten volle deur die versekerde benut kan word nie.

Met dien verstande dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag van hierdie item minder is as die totale bedrag wat gedurende die gespesifiseerde aantal weke onmiddellik ná die skade aan lone betaal sou gewees het indien die skade nie voorgekom het nie.

Item 6 Boetes en straftoekennings vir kontrakbreuk

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot boetes en straftoekennings vir kontrakbreuk en die bedrag as skadevergoeding hierkragtens betaalbaar is die bedrag waarvoor die versekerde regtens aanspreeklik is en word betaal ter aflossing van boetes en straftoekennings wat uitsluitlik as gevolg van skade vir nie-voltooiing of laat voltooiing van bestellings opgelê word.

Omskrywings

Skadeloosstellingstydperk Die tydperk wat met die aanvang van die skade begin en eindig nie later nie as die getal maande daarna in die bylae vermeld waartydens die resultate van die besigheid as gevolg van die skade geraak word.

Omset Die geld aan die versekerde betaal of betaalbaar vir goedere verkoop en afgelewer en vir dienste gelewer in die loop van die besigheid by die perseel.

Inkomste Die geld aan die versekerde betaal of betaalbaar vir goedere verkoop en dienste gelewer in die loop van die besigheid by die perseel.

Bruto huurgeld Die geld aan die versekerde betaal of betaalbaar deur huurders ten opsigte van huurgeld vir die perseel en dienste gelewer.

Bruto wins (verskilgrondslag) Die bedrag waarmee

(1) die som van die omset en die bedrag van die eindvoorraad meer is as

(2) die som van die bedrag van die beginvoorraad en die bedrag van die onversekerde koste.

Die bedrag van die begin- en eindvoorraad word vasgestel volgens die versekerde se gewone rekeningkundige metodes nadat behoorlike voorsiening vir waardevermindering gemaak is.

Onversekerde koste

Soos in die bylae gespesifiseer (die woorde en uitdrukkings wat gebruik word, dra die betekenis wat gewoonlik aan hulle geheg word in die boeke en rekeninge van die versekerde).

Bruto wins (byvoegingsgrondslag) Die bedrag wat verkry word deur die netto wins te voeg by die bedrag van die versekerde vaste koste of, indien daar geen netto wins is nie, die bedrag van die versekerde vaste koste, min sodanige deel van enige netto handelsverlies in dieselfde verhouding as wat die bedrag van die versekerde vaste koste tot alle vaste koste van die besigheid staan.

Netto wins

Die netto handelswins (met uitsluiting van alle kapitaalinkomste en -aanwas en alle uitgawes wat behoorlik teen kapitaal gedebiteer kan word) wat voortspruit uit die besigheid van die versekerde by die perseel nadat behoorlik voorsiening gemaak is vir alle vaste en ander koste, met inbegrip van waardevermindering, maar voor aftrekking van enige belasting wat teen die winste vorderbaar is.

Versekerde vaste koste

Soos in die bylae gespesifiseer (die woorde en uitdrukkings wat gebruik word, dra die betekenis wat gewoonlik aan hulle geheg word in die boeke en rekeninge van die versekerde).

Standaardomset

Standaardinkomste

Standaard bruto huurgeld

Die omset (inkomste) (bruto huurgeld) gedurende daardie tydperk in die 12 maande onmiddellik voor die datum van die skade wat met die skadeloosstellingstydperk ooreenstem

Jaarlikse omset

Jaarlikse inkomste

Jaarlikse bruto huurgeld

Die omset (inkomste) (bruto huurgeld) gedurende die 12 maande onmiddellik voor die datum van die skade

Bruto winskoers Die bruto winskoers verdien op die omset gedurende die finansiële jaar onmiddellik voor die datum van die skade

Waarom sodanige aanpassings gemaak word as wat mag nodig wees om te voorsien vir die tendens van die besigheid en afwykings of ander omstandighede wat die besigheid óf voor óf na die skade raak, of wat die besigheid

sou geraak het indien die skade nie plaasgevind het nie, sodat die Aldus aangepaste syfers so na as wat rede-likewys uitvoerbaar is die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk ná die aanvang daarvan verkry sou gewees het as dit nie vir die skade was nie

Let wel

Indien die skade voor die voltooiing van die eerste jaar se handlesbedrywighede van die besigheid by die perseel plaasgevind het, word die waarde van die items wat links hiervan vermeld word, bereken deur gebruik te maak van die waardes wat gelykstaan aan die resultate wat verkry is gedurende die tydperk tussen die aanvang van die besigheid en die datum van die skade.

Memo

Indien goedere of dienste óf deur die versekerde óf deur ander namens hom gedurende die skadeloosstellingstydperk elders as by die perseel verkoop of gelewer word vir die voordeel van die besigheid, word die geld betaal of betaalbaar vir sodanige verkope of dienste in berekening gebring om die omset, inkomste of bruto huurgeld gedurende die skadeloosstellingstydperk te bepaal.

Uitbreidings en klousules

Klousule: Rekenmeesters

Enige gegewens of besonderhede wat in die versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of dokumente vervat word en wat deur die versekeraar benodig mag word ingevolge hierdie afdeling met die doel om enige eis hierkragtens te ondersoek of te staaf, mag deur die versekerde se ouditeure of professionele rekenmeesters gelewer en gesertifiseer word en hul sertifikaat is prima facie bewys van die gegewens en besonderhede waarop sodanige sertifikaat betrekking het.

Klousule: Opgehoopde voorraad

Met die berekening van enige verlies word dit in ag geneem, en 'n billike voorsiening word gemaak, indien enige tekort in omset of inkomste te wyte aan die skade uitgestel word uit hoofde daarvan dat die omset of inkomste tydelik uit opgehoopde voorraad in stand gehou word.

Klousule: Departemente

Indien die besigheid in departemente of takke bedryf word waarvan die onafhanklike handelsresultate bepaalbaar is, geld die bepalinge ingevolge item 1 (bruto wins), 2 (bruto huurgeld) of 3 (inkomste) wat verband hou met verlaging in omset/bruto huurgeld/inkomste en verhoging in bedryfskoste afsonderlik vir elke departement of tak wat deur die skade geraak word, behalwe dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die bedrag wat verseker is deur die betrokke item minder is as die totaal van die jaarlikse bruto inkomste/jaarlikse huurgeld ontvangbaar verkry deur die bruto wins-koers vir elke departement/tak van die besigheid, hetsy deur skade geraak al dan nie, toe te pas op die betrokke jaarlikse omset (of op 'n eweredige verhoogde veelvoud daarvan indien die skadeloosstellingsperk twaalf maande oorskry).

Klousule: Deposito-premie

Met inagneming daarvan dat die premie ingevolge items 1, 2 of 3 voorlopig is omdat dit bereken word op 75 persent van die versekerde bedrag, is die premie soos volg onderworpe aan aanpassing by die verstryking van elke versekeringstydperk: In geval die bruto wins/bruto huurgeld/inkomste wat verdien is (na verhouding verhoog indien die aantal maande waarna in die omskrywing van die skadeloosstellingstydperk verwys word 12 oorskry) gedurende die finansiële jaar wat die naaste saamval met enige versekeringstydperk, minder of meer is as 75 persent van die bedrag waarteen dit verseker is, word pro rata-terugbetalings- of bykomende premie wat nie 33 persent oorskry van die voorlopige premie wat vir sodanige versekeringstydperk betaal is nie, ten opsigte van die verskil betaal. In geval 'n eis ingevolge hierdie afdeling ingestel word, word die bedrag wat daarop betaal of betaalbaar is, as werklik verdien beskou.

Klousule: Produksie (alternatiewe grondslag)

Na die keuse van die versekerde mag die woord “produksie” die woord “omset” vervang en vir die doeleindes van hierdie afdeling beteken produksie die verkoop- of oordragwaarde, soos in die versekerde se boeke aangedui, van goedere wat deur die versekerde by die perseel vervaardig of verwerk is.

Met dien verstande dat:

- (a) slegs die betekenis van produksie of die betekenis van omset geld in verband met enige enkele gebeurtenis wat onderbreking tot gevolg het;
- (b) indien die betekenis van produksie gebruik word
 - (i) geld die klousule insake die opgehoopte voorraad nie;
 - (ii) die memo aan die einde van die omskrywings soos volg lees:

Indien goedere óf deur die versekerde óf deur ander namens hom gedurende die skadeloosstellingstydperk elders as by die perseel vervaardig of verwerk word vir die voordeel van die besigheid, word die verkoop of oordrag van sodanige goedere in berekening gebring om die produksie gedurende die skadeloosstellingstydperk te bepaal.

Klousule: Verkoop van geredde goedere

Indien die versekerde gedurende die skadeloosstellingstydperk 'n bergingsverkoop hou, lees klousule (a) van item

1 (bruto wins) vir die doeleindes van sodanige eis soos volg:

- (a) **ten opsigte van vermindering in omset**, die bedrag verkry deur die bruto winskoers toe te pas op die bedrag waarmee die omset gedurende die skadeloosstellingstydperk (minus die omset vir die tydperk van die verkoping van geredde goedere) as gevolg van die skade by die standaardomset te kort skiet, van welke totaal die werklike bruto wins wat gedurende die tydperk van die verkoping van geredde goedere verdien is, afgetrek word.

Uitbreidings na ander persele

Verlies, soos verseker deur hierdie afdeling, wat voortspruit uit onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van skade (soos hierin omskryf) by die ondergemelde liggings of aan die eiendom wat hieronder aangedui is, word geag verlies te wees wat voortspruit uit skade aan eiendom wat deur die versekerde by die perseel gebruik word.

(a) Gespesifiseerde verskaffers/subkontraakteurs (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die persele van die verskaffers en subkontraakteurs wat in die bylae gespesifiseer word, onderworpe aan die vermeldde perke.

(b) Ongespesifiseerde verskaffers (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die persele van enige van die versekerde se ander verskaffers, vervaardigers of verwerkers van komponente, goedere of materiaal, maar met uitsluiting van die perseel van enige openbare verskaffingsonderneming waarvandaan die versekerde elektrisiteit, gas of water verkry, onderworpe aan die perke wat in die bylae vermeld word.

(c) Berging, transito en voertuig

Die eiendom van die versekerde terwyl dit geberg word of terwyl dit per lug, pad, spoor of binnelandse waterweg vervoer word of wat die motorvoertuie van die versekerde is op 'n ander plek as by die perseel wat deur die versekerde geokkupeer word.

(d) Kontrakterreine

Enige liggings wat nie deur die versekerde geokkupeer word nie waar die versekerde 'n kontrak uitvoer.

(e) Verhindering van toegang

Eiendom wat binne 'n radius van 10 km vanaf die versekerde se perseel is waarvan vernietiging of skade daaraan die gebruik van of toegang tot die perseel verhinder of belemmer hetsy die perseel of die versekerde se eiendom daarin beskadig is of nie.

(f) Verhindering van toegang - uitgebreide dekking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Eiendom wat binne 'n radius van 10 km vanaf die perseel is waarvan die vernietiging of skade daaraan die gebruik van of toegang tot die perseel verhinder of belemmer hetsy die perseel of die versekerde se eiendom daarin beskadig is of nie.

(g) Bykomende persele

Indien die versekerde gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling enige nuut toegevoegde perseel okkupeer of eiendom daarop het vir die doeleindes van die besigheid word sodanige nuut toegevoegde perseel geag ingesluit te wees by dié wat gespesifiseer is, onderworpe aan kennisgewing daarvan aan die versekeraar so gou dit redelikerwys moontlik is en 'n aanpassing van die premie indien nodig.

(h) Klante (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die persele van die klante in die bylae gespesifiseer, onderworpe aan die gespesifiseerde perke.

(i) Openbare dienste - slegs versekerde gevare (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Eiendom by kragstasies, substasies of transmissienetwerke, gasfabrieke insluitende die verwante gasver-spreidingsnetwerk, watersuiweringsaanlegte, pompstasies, waterleidings en pypleidings van 'n owerheid wat regtens gemagtig is om water, gas of elektrisiteit te verskaf vir openbare gebruik en wat lei tot 'n toevoeronderbreking van water, gas of elektrisiteit by die perseel van die versekerde.

(j) Openbare telekommunikasie - slegs versekerde gevare (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

- (i) Eiendom op die persele van enige openbare owerheid wat regtens gemagtig is om 'n telekommunikasiefasiliteit aan die versekerde te verskaf.
- (ii) Die transmissiefasiliteitnetwerk van die openbare owerheid in (i) vermeld

Openbare telekommunikasie - uitgebreide dekking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Verlies soos verseker voortspruitend uit die onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van die onderbreking van die openbare telekommunikasiefasiliteite na die versekerde se persele word geag om voort te spruit uit skade (soos hierin omskryf), met dien

verstande dat hierdie uitbreiding nie verlies dek wat voortspruit uit skade wat regstreeks of onregstreeks deur die volgende veroorsaak is nie:

- (i) droogte;
- (ii) 'n fout by enige deel van die persele wat aan die versekerde behoort;
- (iii) 'n besluit van enige owerheid om die telekommunikasiefasiliteit regtens van die versekerde te weerhou tensy sodanige besluit regstreeks toeskryfbaar is aan skade aan die eiendom van sodanige owerheid;
- (iv) enige gebeurtenis in algemene uitsondering 1 en 2 omskryf, maar dekking verskaf deur die uitbreiding: kwaadwillige beskadiging in die grondliggende afdeling: materiële skade van hierdie polis word nie uitgesluit nie;

Indien die onderbreking of belemmering van die fasiliteit te wyte is aan meganiese, elektriese of elektroniese onklaarraking, bestaan daar geen aanspreeklikheid ingevolge hierdie uitbreiding nie tensy die onderbreking of belemmering van die versekerde se besigheid langer as 24 uur duur.

Openbare dienste - uitgebreide dekking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Verlies soos verseker wat voortspruit uit die onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van 'n algehele of gedeeltelike onderbreking van die openbare toevoer van water, gas of elektrisiteit na die versekerde se perseel word geag om voort te spruit uit skade (soos hierin omskryf) met dien verstande dat hierdie afdeling nie verlies dek wat voortspruit uit skade wat regstreeks of onregstreeks deur die volgende veroorsaak is nie:

- (i) droogte;
- (ii) waterbesoedeling;
- (iii) 'n brandstof- of watertekort;
- (iv) 'n fout in enige deel van die installasie wat aan die perseel behoort;
- (v) 'n owerheid wat regtens gemagtig is om water, gas of elektrisiteit te voorsien, se uitoefening van sy mag om die toevoer te weerhou of te beperk, tensy sodanige besluit regstreeks toe te skryf is aan skade aan die eiendom van sodanige owerheid;
- (vi) enige gebeurtenis in algemene uitsondering 1 en 2 beskryf, maar dekking wat verskaf is deur die uitbreiding kwaadwillige beskadiging in die onderliggende afdeling: materiële skade van hierdie polis is nie uitgesluit nie.

Indien die onderbreking of belemmering van die besigheid te wyte is aan 'n meganiese, elektriese of elektroniese onklaarraking, bestaan daar geen aanspreeklikheid ingevolge hierdie uitbreiding nie, tensy sodanige onderbreking of belemmering langer as 24 uur duur.

Die gebiedsgrense van

- (b), (c), (d), (e), (f), (h), (i) en (j) van die uitbreidings tot ander persele en die uitgebreide dekking vir openbare telekommunikasies en openbare dienste word beperk tot die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi.
- (g) van die uitbreidings tot ander persele word beperk tot die Republiek van Suid-Afrika en Namibië.

Toevallige skade (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die volgende omskrewe gebeurtenis word bygevoeg:

Verlies ná onderbreking of belemmering van die besigheid as gevolg van skade wat gedurende die versekerings tydperk by die persele plaasvind ten opsigte waarvan betaling gemaak is of aanspreeklikheid erken is ingevolge omskrewe gebeurtenis (i) van die afdeling Toevallige Skade van hierdie polis (hierna skade genoem) met dien verstande dat:

- (a) die bepaling, ingevolge enige item van hierdie afdeling, dat die betaling dienooreenkomstig verminder word indien die versekerde bedrag van toepassing op die item onvoldoende is, geskrap word ten opsigte van hierdie omskrewe voorval;
- (b) die versekeraar nie meer betaal as die versekerde bedrag vermeld in die bylae van die afdeling Toevallige Skade vir beide hierdie afdeling en die afdeling Toevallige Skade tesame nie.

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies of skade weens 'n ongeval of teëspoed (hierna skade genoem) aan die versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords by die perseel of by die woning van enige direkteur, vennoot of werknemer of by die perseel van enige rekenmeester van die versekerde as gevolg waarvan die versekerde nie in staat is om die uitstaande debietsaldo's wat ten volle of gedeeltelik aan hom verskuldig is, na te spoor of vas te stel nie. Met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die versekeraar hoogstens die versekerde bedrae beloop wat in die bylae vermeld word, en dat die skadeloosstellingsgrondslag is soos uiteengesit in die spesifikasie wat deel uitmaak van hierdie afdeling.

Indien sodanige rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords na 'n plek van veiligheid verwyder word weens 'n dreigende gevaar van hulle vernietiging, geld die versekering hierkragens indien sodanige goedere vernietig, beskadig of verlore raak, soos voorheen vermeld, gedurende sodanige verwydering of terwyl dit aldus geleë is of terwyl dit na die perseel teruggebring word, met dien verstande dat die versekerde die versekeraar binne 30 dae daarna skriftelik van sodanige verwydering in kennis stel.

Die versekeraar betaal ook alle redelike invorderingskoste en -uitgawes wat deur die versekerde aangegaan word en wat die gewone invorderingskoste en -uitgawes oorskry wat deur sodanige skade genoodsaak word.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar betaal nie vir die volgende nie:

- (a) verlies wat voortspruit uit verlies van of skade aan die rekeningboeke of ander besigheidsboeke of rekords wat veroorsaak word deur:
 - (i) slytiasie of geleidelike agteruitgang of motte of ongedierte;
 - (ii) terughouding, beslaglegging of konfiskering deur enige wettig ingestelde owerheid;
 - (iii) elektriese, elektroniese of magnetiese beskadiging, steuring van of uitwissing, tensy die versekerde duplikaat-rekords in stand hou waarna in die duplikaatrekordsklousule in hierdie afdeling verwys word, in welke geval die versekerde vir die eerste R500 van elke verlies verantwoordelik is;
- (b) verlies veroorsaak deur bedrog of oneerlikheid van enige prinsipaal, direkteur, vennoot of werknemer van die versekerde.

Spesifikasie

Die versekering ingevolge hierdie afdeling word beperk tot die verlies wat deur die versekerde gely word ten opsigte van uitstaande debietsaldo's wat regstreeks te wyte is aan die skade, en die bedrag wat betaalbaar is, beloop hoogstens:

- (i) die verskil tussen
 - (a) die uitstaande debietsaldo's
 - en
 - (b) die totaal van die bedrae ontvang of nagespoor ten opsigte daarvanplus
- (ii) die bykomende uitgawe aangegaan om kliënte se debietsaldo's na te spoor en vas te stel ná die skade.

Met dien verstande dat, indien die versekerde bedrag ingevolge hierdie item minder is as die uitstaande debietsaldo's, die bedrag betaalbaar na verhouding verminder sal word.

Omskrywings

Uitstaande debietsaldo's

Die totaal wat verklaar word in die laaste verklaring wat ingevolge die bepalinge van die volgende memorandum gegee en aangepas is vir:

- (a) slegte skulde
 - (b) bedrae gedebiteer (of gefaktureer maar nie gedebiteer nie) en gekrediteer (insluitende kredietnotas en kontant wat nie ten tyde van die skade in die boeke opgeneem is nie) teen kliënte se rekeninge in die tydperk tussen die datum van die vermelde laaste verklaring en die datum van die skade
- en
- (c) enige abnormale handelstoestand wat 'n wesenlike invloed op die besigheid gehad het of kon gehad het sodat die aangepaste bedrag aldus verkry so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is, die bedrag verteenwoordig wat, as dit nie vir die skade was nie, verkry sou gewees het op die datum van die skade.

Klousules en memoranda

Verklarings

Die versekerde moet binne 60 dae ná die einde van elke maand, of 'n ander tydperk waarop ooreengekom word, by die versekeraar 'n ondertekende verklaring indien wat die totale bedrag aantoon wat uitstaande is in kliënte se rekeninge soos uiteengesit in die versekerde se rekeninge aan die einde van die betrokke maand.

Aanpassing

As teenprestasie daarvoor dat die premie ingevolge hierdie afdeling voorlopig is omdat dit op 75 persent van die versekerde bedrag bereken word, word die premie soos volg aangepas:

By die verstryking van elke versekeringstydperk word die werklike premie bereken teen die persentasietarief per jaar op die gemiddelde versekerde bedrag, dit wil sê, die totaal van die bedrae wat verklaar is, gedeel deur die getal verklarings. Indien die werklike premie meer is

as die voorlopige premie moet die versekerde die verskil betaal. Indien dit minder is, word die verskil aan die versekerde terugbetaal, maar sodanige terugbetaling behoort hoogstens 33,3 persent van die voorlopige premie wat betaal is.

Indien die bedrag van 'n verklaring die versekerde bedrag oorskry wat op die datum van sodanige verklaring van toepassing is, word dit slegs vir die doel van hierdie memorandum geag dat die versekerde sodanige versekerde bedrag verklaar het.

Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak is deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Klousule: Rekenmeesters

Enige gegewens of besonderhede wat in die versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords vervat word en wat deur die versekeraar benodig mag word ingevolge hierdie afdeling om enige eis hierkragtens te ondersoek of te staaf, mag deur die versekerde se ouditeure of professionele rekenmeesters gelewer en gesertifiseer word en hulle sertifikaat is prima facie-bewys van die gegewens en besonderhede waarop sodanige sertifikaat betrekking het.

Duplikaatrekords (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekerde moet duplikate in stand hou van sy rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords waarin besonderhede van uitstaande saldo's vervat word en sodanige duplikate moet by ander persele as die oorspronklikes daarvan geberg word.

Beskerminings (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords wat besonderhede van uitstaande saldo's bevat, moet buite sake-ure in 'n brandvaste brandkas, kabinet of brandkluis gehou word, tensy daar aan hulle gewerk word of hulle vir onmiddellike verwysing benodig word.

Uitbreiding: Transito (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit in verlies, soos omskryf, aan die versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords terwyl dit vervoer word na of van die perseel of woning van enige direkteur, vennoot, werknemer of rekenmeester van die versekerde

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies van of skade aan alle inhoud (die eiendom van die versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is) van enige versekerde gebou op die versekerde perseel wat in die bylae beskryf word weens diefstal (of enige poging daartoe) wat gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van sodanige gebou of weens diefstal (of enige poging daartoe) wat volg op geweld of dreigement van geweld.

Uitbreidings

1. Die versekering ingevolge hierdie afdeling word uitgebrei om verlies van of skade aan die versekerde eiendom te dek:
 - (a) wat veroorsaak word deur of gepaard gaan met:
 - (i) 'n dief of diewe wat voor sluitingstyd op die versekerde perseel skuilhou;
 - (ii) betreding en/of verlating van die perseel deur gebruik te maak van 'n looper of ander soortgelyke toestel (met uitsluiting van 'n duplikaatsleutel) met dien verstande dat die versekerde tot die bevrediging van die versekeraar kan bewys dat 'n looper of soortgelyke toestel gebruik is.
 - (b) terwyl in 'n gebou op enige bykomende perseel wat deur die versekerde gebruik word, met dien verstande dat:
 - (i) die versekeraar binne 30 dae vanaf datum waarop die risiko vir die versekeraar bestaan van sodanige bykomende perseel in kennis gestel word;
 - (ii) 'n bykomende premie, indien enige, betaal word;
 - (iii) die versekeraar se aanspreeklikheid ten opsigte van hierdie uitbreiding hoogstens 50 persent beloop van die hoogste bedrag wat in die bylae vermeld word ten opsigte van enige enkele perseel.
2. Benewens die skadeloosstellingsperk in die bylae vermeld:
 - (a) sluit die versekering ingevolge hierdie afdeling die volgende in:
 - (i) skade aan geboue (insluitende die verhuurder se los en vaste toebehore) op die versekerde perseel in die loop van diefstal of enige poging daartoe;
 - (ii) verlies van geboue en verhuurder se los en vaste toebehore, by die versekerde persele weens diefstal wat met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van sodanige gebou gepaard gaan of enige poging daartoe of weens diefstal, of enige poging daartoe, wat volg op geweld of dreigement daartoe;
 - (b) vergoed die versekeraar die versekerde vir alle redelike koste en uitgawes wat aangegaan word om sodanige tydelike herstelwerk uit te voer en sodanige tydelike maatreëls te tref as wat redelikerwys nodig mag wees ná verlies of skade wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie afdeling;
met dien verstande dat die versekeraar se aanspreeklikheid hoogstens R5 000 of die bedrag vermeld in die bylae, wat ookal die grootste is, ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beloop.
3. Benewens die skadeloosstellingsperk in die bylae vermeld, stel die versekeraar die versekerde skadeloos ten opsigte van die vervangingskoste van slotte en sleutels vir die versekerde perseel wat volg op die verdwyning van enige sleutel vir sodanige perseel of nadat die versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit van 'n duplikaat van sodanige sleutel mag wees.
Met dien verstande dat:
 - (a) die versekeraar se aanspreeklikheid hoogstens R2 000 ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beloop;
 - (b) die versekeraar nie vir die eerste R200 ten opsigte van elke gebeurtenis aanspreeklik is nie.
4. Die uitdrukking "alle inhoud" sluit die volgende in: persoonlike besittings, gereedskap en trapfietse wat die eiendom is van die versekerde, enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde tot die mate waartoe sodanige eiendom nie anders verseker is nie, tot hoogstens 'n bedrag van R2 500 ten opsigte van enige enkele persoon.

Beperkings

Die versekeraar se aanspreeklikheid ten opsigte van dokumente, manuskripte, besigheidsboeke, rekenaarstelselrekords en media, planne, ontwerpe, patrone, modelle en gietvorms word beperk tot die waarde van die materiaal en die bedrag aan arbeid bestee.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir:

1. verlies of skade wat ingevolge 'n brandpolis verseker kan word, behalwe in die geval van ontploffing wat veroorsaak word in 'n poging om toegang te verkry;
2. verlies of skade wat ingevolge 'n glasversekeringspolis versekerbaar is;
3. eiendom wat meer spesifiek verseker is of, tensy dit in die bylae gespesifiseer is, kontant, bank- en valutanote, tjeks, posorders, poswissels, geldige verhandelbare seëls en dokumente of sertifikate van 'n verhandelbare aard;
4. verlies of skade waarby enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde of enige lid van die versekerde se huishouding as dader of medepligtige betrokke is.

Spesifieke voorwaardes

1. Hierdie afdeling word nietig verklaar indien die aard van die risiko wesenlik verander sonder dat die skriftelike toestemming van die versekeraar vooraf verkry is.
2. Diefalarm waarborg (van toepassing indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Ten opsigte van enige perseel wat in die bylae as onderworpe aan hierdie voorwaarde vermeld word waar 'n diefalarm geïnstalleer is, is die volgende voorvereistes vir die aanspreeklikheid van die versekeraar en word daar gewaarborg dat:

- (a) die diefalarm wat op die perseel geïnstalleer is ten volle in werking gestel word wanneer die perseel nie vir besigheidsdoeleindes oop is nie, tensy 'n prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde op die perseel is;
- (b) verlies of skade aan eiendom deur die gebruik van die sleutels, sleutelbord kode of afstandbeheer van die diefalarm of enige duplikaat daarvan wat aan die versekerde behoort, tensy sodanige sleutels deur geweld of weens 'n dreigement van geweld aan enige persoon verkry word
- (c) tensy spesifiek anders vermeld is alle geboue op die versekerde persele deur die alarmstelsel beskerm.

Dit is verder gewaarborg dat

- 1. waar die alarmstelsel 'n goedgekeurde gesertifiseerde alarmstelsel is die maatskappy behou die reg voor om volledige inligting rondom die aktiveer en deaktiveer van die alarmstelsel aan te vra en te bekom.

of

- 2. waar die alarmstelsel nie 'n goedgekeurde gesertifiseerde alarmstelsel is nie
 - 2.1. die genoemde alarmstelsel moet 'n dubbel gemonteerde alarm wees, waar beskikbaar (vir die doel van die voorwaarde beteken dubbel gemonteerde alarm 'n alarmstelsel wat 'n waarskuwingseine uitstuur deur twee verskillende metodes na die beheerkamer van die diensverskaffer van die alarmstelsel)
 - 2.2. indien die diensverskaffer wie die alarmstelsel installeer het 'n reaksie diens verskaf dan moet die kontrak ooreenkoms die diens insluit.
 - 2.3. sal die kontrole paneel 'n volledige rekord hou van die aktiveer en deaktiveer van die alarmstelsel en die maatskappy is geregtig om die volledige inligting aan te vra en bekom
 - 2.4. sodanige diefalarm in 'n behoorlike werkende toestand in stand gehou word, maar dit word as gedoen geag indien die versekerde sy verpligtinge ingevolge 'n kontrak met die verskaffers of versieningsingenieurs van die alarmstelsel nagekom het.

Omskrewe Gebeurtenisse

Verlies van of skade aan geld (soos omskryf) wat plaasvind in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Lesotho, Botswana, Swaziland, Zimbabwe en Malawi, behalwe indien andersins gespesifiseer. Met dien verstande dat die versekeraar se aanspreeklikheid vir alle verlies of skade wat voortspruit uit alle gebeurtenisse van 'n reeks wat volg op of toe te skryf is aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak hoogstens die spesifieke perke vermeld in die bylae beloop.

Woordomsrywings

Geld beteken kontant, bank- en valutanoote, tjeks, posorders, poswissels, geldige onderhandelbare pos-, inkomsteen vakansiebetalingseëls, MVA-kentekens, kredietkaartstrokie en dokumente, sertifikate of ander middele van 'n verhandelbare aard, die eiendom van die versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is.

Houer beteken enige brandkas, -kluis, -trommel, kasregister, geldlaai, geldkis of ander houër vir geld of enige frankeermasjien.

Klerasie beteken klerasie en persoonlike besittings wat nie andersins verseker is nie wat aan die versekerde of aan enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde behoort.

Uitbreidings

1. Houers en klerasie

Benewens enige betaling ten opsigte van 'n omskrewe gebeurtenis stel die versekeraar die versekerde skadeloos ten opsigte van houers en klerasie (soos omskryf) wat verloor of beskadig word weens diefstal, of poging daartoe, van geld met dien verstande dat die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge hierdie uitbreiding hoogstens R2 000 beloop ten opsigte van klerasie en die bedrag vermeld in die bylae ten opsigte van houers of R2 000, of wat ookal die hoogste is.

2. Slotte en sleutels

Benewens enige betaling ten opsigte van 'n omskrewe gebeurtenis stel die versekeraar die versekerde skadeloos ten opsigte van die koste om slotte en sleutels van enige houër by die versekerde persele te vervang wat volg op die verdwyning van enige sleutel vir sodanige houër nadat die versekerde enige rede het om te vermoed dat enige ongemagtigde persoon in besit van 'n duplikaat van sodanige sleutel mag wees. Met dien verstande dat:

- (i) die versekeraar se aanspreeklikheid hoogstens R2 000 ten opsigte van enige enkele gebeurtenis beloop;
- (ii) die versekeraar nie aanspreeklik is vir die eerste R200 van elke gebeurtenis nie.

3. Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalinge, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna daar in (i) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika of Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd;
- (c) verlies of skade wat spruit uit algehele of gedeeltelike staking van werk of vertraging of onderbreking of staking van enige prosesse of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1(A)(ii),(iii),(iv),(v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepalinge (a),(b),(c),(d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

4. Lopers

Die versekering kragtens hierdie afdeling word uitgebrei om verlies van of skade aan die versekerde eiendom in te sluit wat veroorsaak word deur of gepaard gaan met toegang tot houers deur middel van die gebruik van 'n loper of ander soortgelyke toestel (met uitsluiting van 'n duplikaatsleutel) met dien verstande dat die versekerde tot bevrediging van die versekeraar bewys dat 'n loper of soortgelyke toestel gebruik is.

5. Uitbreiding: Persoonlike ongevalle (aanranding) (indien as ingesluit vermeld)

Die uitdrukking "omskrewe gebeurtenisse" in die geldafdeling word geag om liggaamlike besering in te sluit wat op toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare wyse veroorsaak word as gevolg van diefstal (of enige poging daartoe) aan die versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde (hierna in hierdie uitbreiding sodanige persoon genoem) terwyl sodanige persoon optree in die loop van sy pligte in die versekerde se diens.

Die versekeraar betaal ten behoeve van sodanige persoon of sy boedel aan die versekerde die bedrag of bedrae vermeld in die bylae in die geval van liggaamlike besering van enige sodanige persoon wat binne 24 kalendermaande lei tot

1. dood	die kapitale bedrag;
2. permanente ongeskiktheid soos volg	die persentasie van die gespesifiseerde kapitale bedrag
	Persentasie van kapitale bedrag
(a) verlies deur fisieke skeiding by of bokant die handgewrig of enkel van een of meer ledemate	100
(b) permanente en algehele verlies van hele oog sig in oog sig in oog behalwe waarneming van lig	100 100 75
(c) permanente en algehele gehoorverlies in albei ore een oor	100 100 25
(d) permanente en algehele spraakverlies	100
(e) beserings wat lei tot permanente algehele onvermoë om die gewone beroep of enige ander beroepwaarvoor sodanige persoon uit hoofde van sy kennis of opleiding toegerus is, te beoefen	100
(f) verlies van vier vingers	70
(g) verlies van duim albei falankse een falanks	25 10
(h) verlies van wysvinger drie falankse twee falankse een falanks	10 8 4
(i) verlies van middelvinger drie falankse twee falankse een falanks	6 4 2
(j) verlies van ringvinger drie falankse twee falankse een falanks	5 4 2
(k) verlies van pinkie drie falankse twee falankse een falanks	4 3 2
(l) verlies van middelhandbeen eerste of tweede (bykomend) derde, vierde of vyfde (bykomend)	3 2
(m) verlies van tone almal aan een voet groottoon, albei falankse groottoon, een falanks ander tone, behalwe groottoon, indien meer as een verloor, elkeen	30 5 2 2

- In die geval van **algehele en absolute ongeskiktheid** om die gewone besigheid of beroep te behartig is die **weeklikse bedrag wat in die bylae gespesifiseer is**, betaalbaar.
- Die redelike koste aangegaan, tot hoogstens die bedrag gespesifiseer in die bylae, is betaalbaar ten opsigte van mediese, chirurgiese, tandheelkundige, verpleeginrigting- of hospitaalbehandeling (met inbegrip van die koste van kunsmatige hulpmiddels en -ledemate en die koste en uitgawe wat aangegaan word vir noodvervoer of bevryding van sodanige persoon indien hy vassekeer is of om sodanige persoon na 'n veilige plek te bring) wat binne 24 maande ná die omskrewe gebeurtenis plaasvind.

Memoranda (van toepassing op permanente-ongeskiktheidsvoordele)

- Waar die besering nie gespesifiseer word nie, betaal die versekeraar sodanige bedrag as wat na sy mening nie strydig is met die voormelde bepalings nie.
- Permanente algehele verlies van die gebruik van 'n liggaamsdeel word as verlies aan sodanige liggaamsdeel beskou

- c. 100 persent is die maksimum persentasie vergoeding wat betaalbaar is vir permanente ongeskiktheid weens 'n ongeval of reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspruit ten opsigte van enige enkele sodanige persoon.

Met dien verstande dat:

- (i) die versekeraar nie aanspreeklik is om meer as die kapitale bedrag plus die bedrae gespesifiseer ingevolge items 3 en 4 ten opsigte van enige sodanige persoon te betaal nie;
- (ii) die bedrag gespesifiseer ingevolge item 3 slegs betaalbaar is vir die duur van die ongeskiktheid van sodanige persoon en nie vir langer as 104 weke nie en sodanige betaling gestaak word sodra die besering wat die ongeskiktheid veroorsaak, sover redelikerwys moontlik geheel het niteenstaande die feit dat permanente ongeskiktheid mag voortduur;
- (iii) vergoeding betaalbaar ingevolge item 4 word verminder met 'n bedrag gelykstaande aan die vergoeding wat ontvang word of ontvangbaar is ingevolge enige ongevalwetgewing ten opsigte van enige behandeling waarvoor vergoeding ingevolge item 4 betaalbaar is;
- (iv) hierdie uitbreiding nie van toepassing is op enige sodanige persoon onder die ouderdom van 15 of bó die ouderdom van 70 jaar nie;
- (v) sodanige persoon nadat hy 'n liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie uitbreiding betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan. Die versekeraar is nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie tensy hierdie voorbehoudsbepaling na sy bevrediging nagekom is;
- (vi) algemene uitsondering 2 en algemene voorwaardes 2 en 9 nie op hierdie uitbreiding van toepassing is nie;
- (vi) slegs ten opsigte van hierdie uitbreiding algemene uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang word:
Hierdie uitbreiding dek nie dood of liggaamlike besering regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar word al dan nie), burgeroorlog, muitery, opstand teen gesag, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie.

Uitbreidings op die uitbreiding: persoonlike ongevallen(aanranding)

1. Liggaamlike besering word geag besering in te sluit wat veroorsaak word deur hongersnood, dors en/of blootstelling aan die elemente en wat regstreeks of onregstreeks voortspruit daaruit dat sodanige persoon die slagoffer van diefstal (of enige poging daartoe) is.
2. In die geval van die verdwyning van enige sodanige persoon in omstandighede wat die versekeraar tevrede stel dat hy besering opgedoen het waarop hierdie Uitbreiding: Persoonlike Ongevalle (Aanranding) van toepassing is en dat sodanige besering tot die dood van sodanige persoon gelei het, veronderstel die versekeraar vir die doeleindes van die versekering wat deur hierdie uitbreiding verleen word sy dood, met dien verstande dat indien daar, nadat die versekeraar 'n betaling hieronder gedoen het ten opsigte van sodanige persoon se veronderstelde dood, gevind word dat hy leef, sodanige betaling onverwyld deur die versekerde aan die versekeraar terugbetaal word.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir verlies van of skade aan geld:

- (1) voortspruitend uit die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur, persoon of persone in diens van die versekerde wat nie binne 14 werkdade ná die plaasvind daarvan ontdek word nie;
- (2) voortspruitend uit tekort te wyte aan fout of weglating;
- (3) voortspruitend uit die gebruik van sleutels van enige brandkas of -kluis tensy die sleutels:
 - (a) deur geweld of dreigement van geweld bekom is;
 - (b) deur die sleutelhouer gebruik word en die versekerde tot die bevrediging van die versekeraar kan bewys dat die sleutelhouer die sleutel gebruik het om die houer oop te maak;
- (4) in 'n ongesluite brandkas of -kluis terwyl die deel van die perseel wat sodanige brandkas- of kluis bevat, onbewaak is, maar hierdie uitsondering is nie van toepassing nie indien tot die bevrediging van die versekeraar bewys kan word dat die sleutelhouer van die brandkas of -kluis dit doelbewus ongesluit gelaat het met die doel om die diefstal van die geld toe te laat;
- (5) nie gehou in 'n gesluite brandkas of -kluis nie terwyl die deel van die perseel wat sodanige geld bevat, onbewaak is, maar hierdie uitsondering is nie van toepassing nie indien tot die bevrediging van die versekeraar bewys kan word dat die persoon(e) wie se verantwoordelikheid die geld is, dit doelbewus buite die brandkas of -kluis gelaat laat het met die doel om die diefstal daarvan toe te laat;
- (6) in enige voertuig wat deur die versekerde gebruik word, tensy 'n prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde inderdaad in sodanige voertuig is, of indien nie in sodanige voertuig nie, binne 5 meter daarvandaan in 'n posisie van waar die voertuig duidelik sigbaar is. Hierdie uitsondering is nie van toepassing nie ná 'n ongeluk, waarby sodanige voertuig betrokke is, wat die vermelde persoon onbevoeg laat.

Spesiale uitsonderings (3), (4), (5) en (6) is nie van toepassing op bedrae tot R1 500 nie en sodanige verliese word nie met enige eerste bedrag betaalbaar verminder nie.

Memoranda

1. Verlies van of skade aan geld voortspruitende uit die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of persoon in diens van die versekerde (sodanige persoon), soos verseker ingevolge hierdie afdeling, is aan die volgende Klousule: Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar onderworpe: Die bedrag hierkragtens betaalbaar ten opsigte van 'n gebeurtenis waarby enige een of enige aantal sodanige persone wat saamspan, betrokke is, word verlaag met:
 - (a) 2 persent van die toepaslike perk ingevolge omskrewe gebeurtenisse, plus
 - (b) 'n verdere bedrag van 10 persent van die netto bedrag betaalbaar ná aftrekking van die 2 persent wat in (a) hierbo gespesifiseer word.

2. Die versekeraar is nie ingevolge hierdie afdeling van die polis aanspreeklik nie ten opsigte van verlies of skade voortspruitend uit enige gebeurtenis ten opsigte waarvan 'n eis betaalbaar is of betaalbaar sou gewees het, as dit nie was nie vir die eerste bedrag betaalbaar of medeversekeringsklousule ingevolge die Getrouheidsafdeling van die polis of enige ander getrouheidsversekering.

Spesiale Voorwaardes

Eerste bedrag betaalbaar van toepassing op diefstal van tjeks

Enige verlies of reeks verliese toeskryfbaar aan een oorspronklike gebeurtenis wat ingevolge hierdie polis betaalbaar is en wat voortspruit uit die diefstal van enige tjek of tjeks word met 'n eerste bedrag betaalbaar van 25 persent van die verlies verminder tensy:

1. Tjeks getrek deur die versekerde
 - (a) die tjek getrek en gekruis is presies in ooreenstemming met die onderstaande "Aanbevole Suid-Afrikaanse Versekeringsvereniging (SAVV)-prosedure vir trekking en kruising van tjeks" of enige ander beter metode goedgekeur deur die SAVV en die gedrukte gedeelte van die tjek (in teenstelling met die geskrewe of getikte gedeelte) gedruk is deur die bank self of 'n drukker gelisensieer deur die Outomatiese Klaringsburo om die tjeks te druk of
 - (b) die tjek per gesertifiseerde pos aan die begunstigde gestuur is of enige pos waarvan die sekuriteit gelykwaardig of beter is as gesertifiseerde pos.
2. Tjeks getrek deur enige persoon anders as die versekerde en wat deur die versekerde deur die pos of direk by die kassier ontvang word
 - (a) sodanige tjek onmiddellik ná ontvangs daarvan deur die versekerde gekruis en "nie verhandelbaar nie" en "nie oordraagbaar nie" gemerk is en
 - (b) die versekerde in staat is om die trekker en die bedrag van die tjek uit hul rekords te identifiseer.
3. Tjeks waarvan die versekerde die ware eienaar is en wat getrek is deur enige persoon anders as die versekerde en wat aan die versekerde gepos is maar wat nie ontvang is nie
 - (a) die tjek getrek en gekruis is presies in ooreenstemming met die onderstaande "Aanbevole SAVV-prosedure vir trekking en kruising van tjeks" of enige ander beter metode goedgekeur deur die SAVV of
 - (b) die tjek per gesertifiseerde pos aan die versekerde gestuur is of enige pos waarvan die sekuriteit gelykwaardig of beter is as gesertifiseerde pos of
 - (c) die faktuur van die versekerde (waarop die betaling per tjek betrekking het) 'n boodskap daarop bevat (goedgekeur deur die versekeraar of die SAVV) wat aanbeveel of vereis dat die tjek getrek word in ooreenstemming met die "Aanbevole SAVV-prosedure vir trekking en kruising van tjeks".

Aanbevole prosedure vir trekking en kruising van tjeks en druk van blanko Tjeks

A. Trekking en kruising van tjeks

Een van die veiligste metodes om 'n tjek te trek en te kruis en wat vir banke aanvaarbaar is word hieronder uiteengesit. Hierdie metode word aanbeveel.

1. Skrap die voorafgedrukte woorde "of toonder". Dit beperk die moontlikheid dat die bank aan 'n toonder uitbetaal wat nie op betaling geregtig is nie.
2. Indien die woorde "of order" in plaas van "of toonder" op u tjek gedruk is moet hierdie woorde ook geskrap word.
3. Skryf die woorde "nie oordraagbaar nie" op die voorkant van die tjek.
4. Kruis die tjek deur twee parallelle lyne deur die tjek te trek.
5. Skryf die woorde "nie verhandelbaar nie" tussen die twee parallelle lyne waarna in 4 hierbo verwys word.
6. Maak seker dat die begunstigde noukeurig, behoorlik en volledig beskryf is byvoorbeeld wanneer die begunstigde 'n versekeraar is moet die volle naam gebruik word, soos byvoorbeeld: RH Jones (Edms.) Bpk. Waar die bankrekeningnommer of BK-nummer van die begunstigde bekend is, moet dit na die naam van die begunstigde ingevoeg word, soos byvoorbeeld "RH Jones (Edms.) Bpk., Mpy. Nr.:69/123456" of "RH Jones (Edms.) Bpk. ABC bankrekeningnommer: 123456789" Alhoewel dit sterk aanbeveel word, is dit nie verpligtend om die bankrekening-nummer van die begunstigde te gebruik nie.
7. Met trekking van die tjek moet geen spasies gelaat word wat iemand in staat sal stel om ekstra woorde of syfers by te voeg nie.
8. 'n Voorbeeld van hierdie metode om 'n tjek te trek word as Aanhangsel A aangeheg.
9. Die bewoording wat in Aanhangsel B uiteengesit is, moet op die voorkant van die tjek gedruk word (sien laaste bladsy van hierdie afdeling). Maak seker dat spasio op die agterkant van die tjek gelaat word vir bankstempels en endossemente.
10. Al die merke op die tjek moet leesbaar en duidelik sigbaar wees. Persone wat tjeks trek moenie afkortings of ander weergawes gebruik van die terminologie wat in die voorbeeld gebruik is nie. Die woorde "nie verhandelbaar" en 'n kruising d.m.v. 'n stempel met 'n reghoek in plaas van twee parallelle lyne is nutteloos
11. Die metode waarop tjeks voltooi word moet 'n inkafdruk op die papier laat soos handskrif 'n tikmasjien of 'n matriksdrukker. Die lint wat in die drukker/tikmasjien gebruik word moet van die tipe wees wat ink op die papier afdruk. Vermy die volgende:
 - 11.1 ou linte
 - 11.2 laserdrukkers wat nie 'n afdruk op die papier laat nie
 - 11.3 die "omgekeerde druktegniek"
 - 11.4 wysigbare tiklinte

B. Druk van blanko tjeks

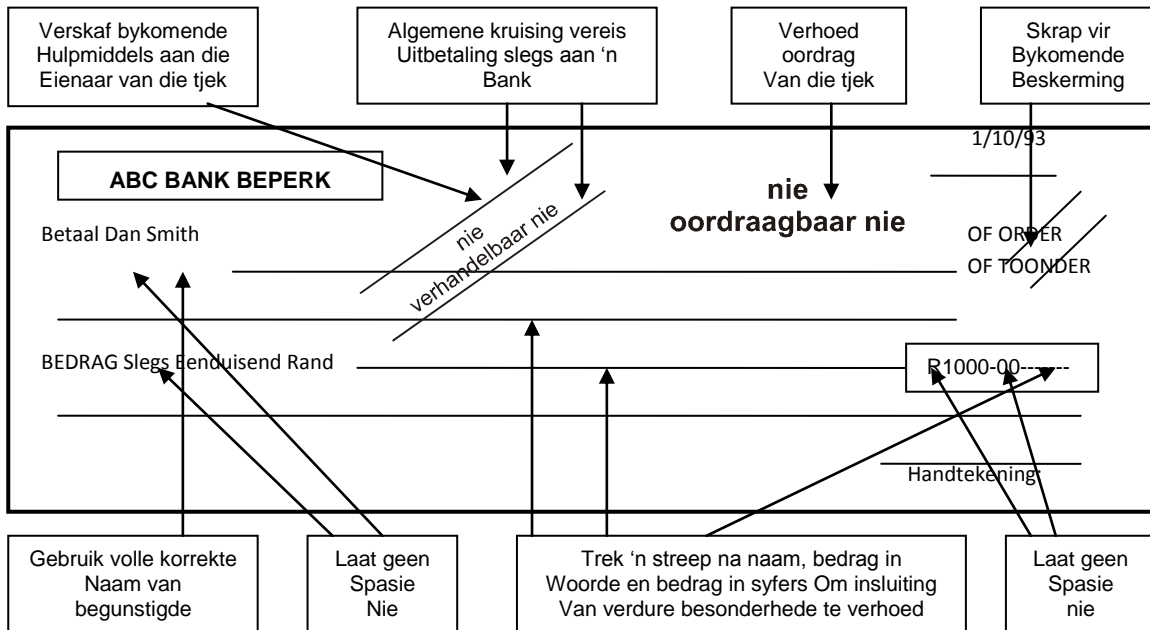
Blanko tjeks moet net deur die bank self of 'n drukker wat deur die Outomatiese Klaringsburo gelisensieer is gedruk word. Hierdie drukkers is bekend met die aanbevole vereistes van banke en moet slegs gebruikmaak van goedgekeurde:

- (i) sekuriteitspapier (CBS1 of beter)
- (ii) sekuriteitsontwerpe
- (iii) spesiale sekuriteitsink verenigbaar met die sekuriteitspapier/-ontwerp
- (iv) metodes wat dit moeilik maak vir enigiemand om 'n voorraad blanko tjeks te maak deur die oorspronklikes te fotokopieer.

AANHANGSEL A – VOORGESTELDE TJEK

AANHANGSEL B – AANBEVOLE TJEK

Waarskuwing wat in die linkerkantse onderste hoek van die tjek gedruk moet word – laat genoeg spasie vir bankstempels, ens.

WAARSKUWING

Aan die persoon wat hierdie tjek wissel of dit in ruil vir enige vergoeding ontvang:

Indien 'n tjek van die ware eienaar gesteel of deur hom verloor is mag u aanspreeklik word om hom vir sy verlies te vergoed

indien u sodanige tjek wissel of dit in ruil vir

Enige vergoeding ontvang. (Artikel 81 van die Wet op Wissels, 1964)

LW Hierdie tjek is gekruis en "nie verhandelbaar nie" en "nie oordraagbaar Nie" gemerk

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies van of skade aan interne en eksterne glas (insluitende spieëls), letterskilderwerk en die behandeling daarvan op die versekerde persele, soos in die bylae vermeld, wat die eiendom van die versekerde is of waarvoor hy verantwoordelik is.

Na verlies van of skade aan glas stel die versekeraar die versekerde ook teen die volgende skadeloos:

1. die koste van die aanbring van sodanige skuttings as wat redelikerwys nodig mag wees;
2. skade aan winkeltoonvensters, rame, vensteruitstallings (insluitende los en vaste toebehore), diefalarmstroke, -drade en -vibrators as 'n regstreekse gevolg van sodanige verlies of skade;
3. die koste van die verwydering en herinstallering van los en vaste toebehore wat nodig is om die glas te vervang;
4. die koste van die aanstel van 'n wagdiens voor die vervanging van die glas of die aanbring van skuttings of die herstel van die diefalarmstelsel, tensy dit ingevolge enige ander versekering wat deur die versekerde gereël is, betaalbaar is.

Met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die versekeraar hoogstens die volgende beloop:

- (i) vir die vervanging van die glas, letterskilderwerk en behandeling - die versekerde bedrag wat in die bylae vermeld word as van toepassing op die perseel waar die verlies of skade plaasvind;
- (ii) vir alle ander koste en uitgawe waarvoor voorsiening gemaak word deur hierdie afdeling en wat voortspruit uit een gebeurtenis of 'n reeks gebeurtenisse wat aan een bron of oorspronklike oorsaak toeskryfbaar is - in totaal die bedrag van R2 000.

Spesifieke voorwaarde

Eweredigheid

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom deur enige gevaar waarteen dit verseker is, gesamentlik van groter waarde is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienoreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Omskrywing van glas

Tensy spesifiek ooreengekom, word aanvaar dat alle glas (behalwe spieëls) wat deur hierdie afdeling verseker is, "float" glas is wat nie dikker as 6,0 mm is nie, hetsy bedek deur 'n laag of nie, of gelamineerde veiligheidsglas van 6,5 mm.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir:

1. verlies of skade wat verseker word deur, of in die afwesigheid van hierdie afdeling verseker sou word, deur enige brandversekering, behalwe ten opsigte van enige bedrag bó dié bedrag wat ingevolge sodanige brandversekering betaalbaar sou gewees het indien die versekering ingevolge hierdie afdeling nie aangegaan is nie. Hierdie spesifieke uitsondering is egter nie van toepassing nie op verlies of skade waarvoor die versekerde as huurder, en nie as eienaar nie, verantwoordelik is;
2. glas wat deel uitmaak van handelsvoorraad;
3. glas wat by die aanvang van hierdie versekering gebars of gebreek is, tensy die versekeraar ingestem het om dit te dek;
4. skending of skade, behalwe 'n bars dwarsdeur die dikte van die glas of enige laminering daarvan.

Uitbreidings

Spesiale herstel (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien die versekerde ná verlies of skade wat hierkragtens verseker is, ingevolge die Nasionale Bouregulasies of soortgelyke wetgewing verplig word om die beskadigde glas te vervang met glas van 'n beter gehalte, is die versekeraar verantwoordelik vir die verhoogde koste van sodanige vervanging insluitende (maar nie daartoe beperk nie) rame daarvoor, met dien verstande dat indien die koste om die hele versekerde eiendom (insluitende ander versekerde items) so te vervang groter is as die bedrag waarteen dit verseker is ten tyde van die verlies of skade, die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag word en dienoreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade dra.

Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit 'n algehele of gedeeltelike staking van werk of vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;

- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d), of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Hierdie uitbreiding is slegs van toepassing op verlies of skade waarvoor die versekerde as huurder, en nie as eienaar nie, verantwoordelik is

Omskrewe Gebeurtenisse

1. Verlies van geld en/of ander eiendom wat aan die versekerde behoort of waarvoor hy verantwoordelik is en wat deur 'n versekerde werknemer gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling gesteel word.
2. Regstreekse finansiële verlies wat die versekerde ly weens bedrog of oneerlikheid van 'n versekerde werknemer wat alles gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling plaasvind en wat lei tot oneerlike persoonlike finansiële voordeel vir die betrokke werknemer. Met dien verstande dat:
 - (i) (a) die versekeraar nie aanspreeklik is nie vir alle verliese wat langer as 24 maande voor ontdekking plaasgevind het;
 - (b) alle verliese ontdek word nie langer as twaalf maande nie ná die beëindiging van:
 - (i) hierdie afdeling, of
 - (ii) hierdie afdeling ten opsigte van enige versekerde werknemer betrokke by 'n verlies, of
 - (iii) die diens van die versekerde werknemer of die laaste van die versekerde werknemers betrokke by 'n Verlies na gelang van wat eerste plaasvind;
 - (ii) (a) OORDEKKENDE GRONDSLAG - die versekeraar se aanspreeklikheid vir alle verliese hoogstens die versekerde bedrag vermeld in die bylae behels hetsy dit enige enkele werknemer is of enige aantal werknemers wat saamspan of onafhanklik van mekaar optree;
 - (b) NAAM- OF POSGRONDSLAG - die versekeraar se aanspreeklikheid vir alle verliese waarby enige werknemer betrokke is hoogstens die versekerde bedrag behels wat teenoor sy naam in die bylae vermeld word, of as hy nie vermeld word nie, die versekerde bedrag teenoor die pos wat hy in die besigheid beklee, soos in die bylae vermeld;
 - (iii) hernuwing van hierdie versekering van tydperk tot tydperk of enige verlenging van enige versekeringstydperk nie die uitwerking het dat dit die versekeraar se aanspreeklikheid ophoop of verhoog bó die versekerde bedrag vermeld in die bylae nie. Indien die versekeringstydperk korter as 12 maande is, word die versekeraar se aanspreeklikheid beperk tot die bedrag in die bylae vermeld gedurende enige versekeringstydperk van 12 maande bereken vanaf aanvang of hernuwing;
 - (iv) die uitdrukking "oneerlike persoonlike finansiële voordeel" nie voordeel deur 'n werknemer in die vorm van salaris, salarisverhogings, gelde, kommissies, bonusse, bevorderings of ander vergoeding insluit nie.

Woordomskrywing

Werknemer beteken

- (a) enige persoon wat ingevolge 'n dienskontrak of vakleerlingskap by die versekerde in diens is;
- (b) enige persoon wat van enige ander party aan die diens van die versekerde gehuur of geleen word; wat die versekerde te alle tye in die loop van sy besigheid geregtig is om te beheer en te beveel in die uitvoering van sy werk en, indien hierdie afdeling op 'n naam- en/of posgrondslag is, wat by wyse van hierdie naam en/of pos in die bylae beskryf word.

Spesifieke uitsonderings

1. Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir:
 - (a) verlies voortspruitende uit of waartoe bygedra word deur enige omskrewe gebeurtenis deur:
 - (i) enige vennoot van die versekerde tot die mate waartoe sodanige vennoot baat sou vind by die skadeloos-stelling wat ingevolge hierdie polis verleen word;
 - (ii) enige prinsipaal, direkteur of lid van die versekerde tensy sodanige prinsipaal, direkteur of lid ook 'n werknemer is;
 - (iii) enige werknemer vanaf die tyd dat die versekerde bewus word dat sodanige werknemer enige daad van bedrog of oneerlikheid gepleeg het;
 - (b) enige gevolglike verlies van enige aard wat plaasvind ná verliese waarna in die omskrewe gebeurtenisse verwys word;
2. Hierdie afdeling dek nie enige maatskappy of ander regsentiteit wat gedurende die versekeringstydperk verkry word nie.
3. Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir enige omskrewe gebeurtenis indien dit spruit uit oneerlike:
 - (i) manipulasie van
 - (ii) invoering in
 - (iii) onderdrukking van invoering in
 - (iv) vernietiging van
 - (v) verandering aanenige rekenaarprogram, -stelsel, -data of -programmatuur deur enige versekerde werknemer wat by die versekerde se elektroniese dataverwerkingsafdeling of -gebied in diens is.
Hierdie uitsondering geld nie vir versekerde werknemers wat in diens is by die elektroniese dataverwerkingsafdeling/-gebied van enige nie-netwerk mikro-/persoonlike rekenaar nie.
4. Die versekeraar is slegs tot die mate van die deelname/aandeelhouding van enige onbetrokke vennoot/ prinsipaal/direkteur of lid aanspreeklik vir 'n versekerde gebeurtenis waarby enige vennoot/prinsipaal/direkteur of lid van die versekerde regstreeks betrokke is of was.
Hierdie spesifieke uitsondering geld slegs vir vennootskappe, privaatmaatskappye of beslote maatskappye.

Spesifieke voorwaardes

1. Die versekerde moet al sodanige kontrole- en beheerstelsels, rekening- en klerikale prosedures en metodes vir die bedryf van sy besigheid instel en/of in stand hou en voortgaan om dit toe te pas soos wat deur hom aan die versekeraar voorgehou word, maar die versekerde mag:
 - (a) die vergoeding en diensvoorwaardes van enige werknemer verander;
 - (b) ten opsigte van enige werknemer wat by sy naam in die bylae beskryf word, sy pligte en pos verander;
 - (c) ten opsigte van enige werknemer wat slegs by sy pos in die bylae beskryf word, sodanige werknemer verwyder en enige ander persoon wat binne die woordskrywing van werknemer val, in sy plek aanstel;
 - (d) sodanige ander veranderings maak as wat vooraf skriftelik deur die versekerde se ouditeure goedgekeur word.
2. Onderhewig aan die bepalinge van algemene voorwaarde 12, indien die versekerde enige verlies ly waarop hierdie afdeling van toepassing is wat die bedrag betaalbaar hierkragtens oorskry ten opsigte van sodanige verlies, is die versekerde geregtig op alle verhalings (behalwe uit borgstelling, versekering, herversekering, sekuriteit of skadeloosstelling geneem of aangegaan deur die versekeraar of vir die bedrag van enige eerste bedrag betaalbaar) deur wie ookal gemaak as gevolg van sodanige verlies totdat dit ten volle vergoed is, min die werklike koste om dit aan te gaan, en enige oorblywende deel word aangewend tot vergoeding van die versekeraar en die versekerde tot die mate van sy medeversekering ingevolge item (b) van die Klousule: Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar.

Klousules en uitbreidings

Klousule: Rekenmeesters

Enige besonderhede of gegewens wat in die versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of –dokumente vervat word wat deur die versekeraar benodig mag word ingevolge hierdie afdeling om enige eis hierkragtens te ondersoek of te staaf, mag deur die versekerde se ouditeure of professionele rekenmeesters gelewer en gesertifiseer word en hulle sertifikaat is prima facie-bewys van die gegewens en besonderhede waarop sodanige sertifikaat betrekking het.

Uitbreiding: Uitgebreide dekking vir voormalige werknemers

Enige persoon wat nie meer 'n werknemer is nie word vir die doeleindes van hierdie afdeling beskou as synde 'n werknemer te wees vir 'n tydperk van 30 dae nadat hy opgehou het om 'n werknemer te wees.

Uitbreiding: Terugwerkende dekking - Geen vorige versekering van krag nie (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Hierdie afdeling is ook van toepassing op omskrewe gebeurtenisse soos hierkragtens verseker wat tot 12 maande voor aanvang van hierdie afdeling plaasvind maar nie langer as 24 maande voordat dit ontdek is nie, met dien verstande dat die gebeurtenisse ontdek word binne 12 maande ná die beëindiging van die diens van die betrokke werknemer of binne 12 maande ná die verstryking van hierdie afdeling, na gelang van wat eerste plaasvind.

Uitbreiding: Vervangde versekering (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Hierdie afdeling is ook van toepassing op omskrewe gebeurtenisse wat hierkragtens verseker is wat plaasgevind het gedurende die geldigheidsduur van enige versekering wat deur hierdie afdeling vervang word en in die bylae gespesifiseer word met dien verstande dat:

1. hierdie uitbreiding beperk word tot verliese wat deur die vervangde versekering betaalbaar sou gewees het maar wat nie opeisbaar is nie weens die verstryking van die tydperk wat deur die vervangde versekering toegelaat word vir die ontdekking van die versekerde gebeurtenisse;
2. die omskrewe gebeurtenisse ontdek word binne 12 maande ná die beëindiging van die diens van die betrokke werknemer of binne 12 maande na die verstryking van hierdie afdeling, na gelang van wat eerste plaasvind;
3. die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie uitbreiding hoogstens die bedrag kragtens hierdie afdeling verseker of die bedrag kragtens die vervangde versekering verseker, wat ookal die minste is, beloop;
4. indien die omskrewe gebeurtenisse waarby een werknemer of enige aantal werknemers betrokke is gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling sowel as die geldigheidsduur van die vervangde polis plaasvind, die maksimum bedrag betaalbaar hoogstens die bedrag beloop verseker deur hierdie afdeling ten tyde van ontdekking van die omskrewe gebeurtenisse;
5. hierdie uitbreiding nie van toepassing is op omskrewe gebeurtenisse wat langer as die getal jare in die bylae vermeld, voor die aanvang van hierdie afdeling, plaasgevind het nie;
6. die versekeraar nie aanspreeklik is nie vir enige verlies wat langer as 24 maande voor ontdekking plaasgevind het.

Ander versekering

Dit is 'n voorwaarde van hierdie afdeling dat behalwe:

- (a) 'n geldpolis;
- (b) dit wat by aanvangs- of hernuwingsdatum of ten tyde van die instel van 'n eis aan die versekeraar verklaar is;
- (c) 'n pensioenfondsgetrouheidspolis wat nie hierdie afdeling in waarde oorskry nie;
- (d) hierdie polis

daar geen ander polis gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling van krag is om te verseker teen die risiko's wat hierkragtens verseker word nie.

Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie afdeling ten opsigte van 'n omskrewe gebeurtenis waarby een werknemer of enige getal werknemers wat saamspan betrokke is, word verminder met:

- (a) 2 persent van die totaal van die versekerde bedrag ingevolge hierdie afdeling en die verklaarde versekering of R60 000, wat ookal die minste is plus
 - (b) 'n verdere bedrag van 10 persent van die netto bedrag betaalbaar ná aftrekking van die bedrag wat in (a) hierbo gespesifiseer word.
- Beide bedrae word ten volle deur die versekerde gedra en bly onverseker.

Rekenaarverliese - eerste bedrag betaalbaar

Die persentasie aangetoon in (b) van die klousule: verpligte eerste bedrag betaalbaar word van 10 persent na 20 persent verhoog indien die omskrewe gebeurtenis voortspruit uit oneerlike

- (i) manipulasie van
- (ii) invoering in
- (iii) onderdrukking van invoering in
- (iv) vernietiging van
- (v) verandering aan

enige nie-netwerk mikro-/persoonlike rekenaarprogram, -stelsel, -data of - programmatuur deur enige versekerde werknemer wie se pligte die bestuur, toesig, ontwerp, skepping of verandering van rekenaarstelsels of –programme behels.

Eerste bedrag betaalbaar vir verliese ontdek langer as 12 maande nadat dit gepleeg is

Indien enige versekerde gebeurtenis ontdek word langer as 12 maande nadat:

- 1. dit gepleeg is
 - 2. die eerste gebeurtenis binne 'n reeks gebeurtenisse gepleeg is deur een persoon of 'n aantal persone wat Saamspan
- word die persentasies vervat in die Klousule: Eerste bedrag betaalbaar soos volg verhoog:

Klousule: Eerste bedrag betaalbaar	Eerste Bedrag Betaalbaar verhoog tot persentasie hieronder aangedui	
Verpligtend Paragraaf (a) Paragraaf (b) Rekenaarverliese	Indien verliese ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is maar nie langer as 24 maande daarna nie	Indien die polis verleng is om daardie gedeelte as 12 maande nadat dit gepleeg is van verliese te dek wat ontdek word langer as maar nie langer as 24 maande 24 maande nadat dit gepleeg is maar nie daarna nie langer as 36 maande daarna nie
	Van 2% tot 4% Van 10% tot 15% Van 20% tot 30%	Van 2% tot 5% Van 10% tot 20% Van 20% tot 35%

Nieteenstaande bogemelde mag die versekerde verkies om slegs vir daardie deel van die verlies te eis wat binne 12 maande ontdek is, in welke geval die eerste bedrag betaalbaar toepaslik vir daardie tydperk van toepassing is.

Klousule: Vrywillige eerste bedrag betaalbaar (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Benewens die bedrag wat deur die versekerde betaalbaar is ingevolge die Klousule: Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar, is die versekerde verantwoordelik vir die verskil tussen sodanige bedrag en die bedrag vermeld in die bylae as die vrywillige eerste bedrag betaalbaar, met dien verstande dat sodanige vrywillige bedrag die verpligte bedrag oorskry.

Klousule: Vermindering/Herstel van versekerde bedrag (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Betaling deur die versekeraar van enige verlies waarby een werknemer of enige aantal werknemers betrokke is verminder nie die versekeraar se aanspreeklikheid ten opsigte van die res van die versekerde werknemers nie, met dien verstande dat:

- 1. die maksimum bedrag wat deur die versekeraar betaalbaar is vir alle versekerde werknemers hoogstens dubbel die versekerde bedrag in die bylae beloop;
- 2. die versekerde 'n bykomende premie betaal op die bedrag van die versekerde verlies, bereken volgens die volgende formule:

$$\text{Jaarlikse premie van krag ten tyde van ontdekking van verlies} \times \frac{\text{Bedrag van eisskikking}}{\text{Versekerde bedrag ten tyde van ontdekking van verlies.}}$$

Die bykomende premie is ten volle betaalbaar en mag nie verminder word omrede die tydperk tussen die datum van ontdekking van die verlies en die verstrykingsdatum korter as twaalf maande is nie.

Uitbreiding: Verhalingskoste (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien die versekerde enige verlies ly waarop hierdie afdeling van toepassing is en wat die versekerde bedrag hierkragtens oorskry, betaal die versekeraar benewens die versekerde bedrag hoogstens die bedrag vermeld in die bylae aan die versekerde vir koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys met die toestemming van die versekeraar (welke toestemming nie onredelikerwys weerhou mag word nie) aangegaan

word vir die verhalings of poging tot verhalings vanaf die werknemer met betrekking tot wie die eis ingestel is, van daardie deel van die verlies wat die versekerde bedrag hierkragtens oorskry. Alle bedrae b6 die gemelde deel van die verlies wat deur die versekerde verhaal word, is tot die voordeel van die versekeraar en die versekerde tot die mate van sy medeversekering ingevolge item (b) van die Klousule: Verpligte Eerste Bedrag Betaalbaar.

Uitbreiding: Rekenaarverliese (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

As teenprestasie daarvoor dat die versekerde 'n bevredigende vraelys voltooi het, word spesifieke uitsondering 3 en die Klousule: Eerste Bedrag Betaalbaar Vir Rekenaarverliese, geskrap.

Verlenging vir verliese wat ontdek word langer as 24 maande nadat dit gepleeg is maar nie langer as 36 maande daarna nie (Indien in die bylae as van toepassing vermeld)

- As teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie word voorbehoudsbepaling 1(a) van die omskrewe gebeurtenisse vervang met:
1.(a) die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir alle verliese wat plaasgevind het langer as 36 maande voorontdekking.-
- Indien hierdie polisaafdeling die klousule: vervangde polis insluit, word die tydperk waarna in voorbehoudsbepaling 6 daarvan verwys word vanaf 24 maande tot 36 maande verleng.

Verlenging toegestaan by ontvangs van 'n bevredigende stelseloudit ten opsigte van verliese wat ontdek word langer as 24 maande nadat dit gepleeg is (Indien in die bylae as ingesluit vermeld)

As teenprestasie daarvoor dat die ouditeursfirma vermeld in die bylae 'n bevredigende oudit gedoen het van die versekerde se stelsels van Beheer ontdekking van bedrog, oneerlikheid en diefstal en onderworpe daaraan dat die versekerde al die aanbevelings vervat in sodanige oudit implementeer en in stand hou:

- word voorbehoudsbepaling 1(a) van die omskrewe gebeurtenisse (wat dekking beperk tot daardie deel van verliese wat binne 24 maande ontdek word) en voorbehoudsbepaling 6 van die uitbreiding: vervangde versekeringsklousule (indien van toepassing) geskrap;
- indien enige versekerde voorval ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is, word die persentasies vervat in ondergemelde Klousule: Eerste Bedrag Betaalbaar, soos volg verhoog:

Eerstebedrag betaalbaar-klousule	Eerste bedrag betaalbaar verhoog tot persentasie hieronder aangedui indien verliese ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is
Verpligtend	
Paragraaf (a)	Van 2% tot 3%
Paragraaf (b)	Van 10% tot 12,5%
Rekenaarverliese	Van 20% tot 25%

Nieteenstaande bogemelde mag die versekerde verkies om slegs vir daardie deel van die verlies te eis wat binne 12 maande ontdek is, in welke geval die eerste bedrag betaalbaar toepaslik vir daardie tydperk van toepassing is.

- Die Klousule: Eerste Bedrag Betaalbaar vir Verliese wat ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is, word geskrap.

Memoranda

- In die geval van die ontdekking van enige verlies wat uit 'n omskrewe gebeurtenis voortspruit, mag die versekerde, nieteenstaande enigiets tot die teendeel in paragraaf (ii) van algemene voorwaarde 6 vervat, nalaat om die aangeleentheid by die polisie aan te meld, maar sal dit onmiddellik doen indien die versekeraar dit verlang.
- Verswyging van sy eie bedrog of oneerlikheid of die van ander persone met wie hy saamspan, deur enige persoon wat die aansoekvorm onderteken of hernuwing of enige ander instruksies gee, benadeel nie enige eis ingevolge hierdie afdeling nie.
- Algemene uitsonderings 1 en 2 en algemene voorwaarde 9 is nie op hierdie afdeling van toepassing nie.
- Indien die versekerde bedrag te eniger tyd verhoog word, is sodanige verhoogde bedrag slegs van toepassing op omskrewe gebeurtenisse wat n6 die datum van sodanige verhoging gepleeg word.

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies van of skade aan die hele of 'n deel van die eiendom wat in die bylae beskryf word en aan die versekerde behoort of waarvoor hy verantwoordelik is, in die loop van transito deur die vervoermiddel of ander metodes wat daarmee gepaard gaan, deur enige ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie. Met dien verstande dat:

- (i) die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld ten opsigte van elke omskrewe gebeurtenis behalwe 'n eis weens brand, weerlig of ontploffing;
- (ii) die aanspreeklikheid van die versekeraar vir alle verlies of skade wat voortspruit uit enige enkele omskrewe gebeurtenis hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in die bylae vermeld word.

Memoranda

1. Transito word geag 'n aanvang te neem vanaf die tydstop waarop die eiendom wat in die bylae beskryf word by die afsender se persele verwyder word (met inbegrip van die dra na enige vervoermiddel en die laai daarop), voortgesit te word met die vervoer na die ontvanger (insluitend tydelike berging van hoogstens 96 uur in die loop van die reis) en te eindig wanneer die aflaai en aflewering voltooi is by enige gebou of bergingsplek by die ontvanger se persele.
2. Indien enige ontvanger weier om eiendom te ontvang wat versend is, word transito geag voortgesit te word en die versekering ten opsigte van sodanige eiendom bly van krag totdat die eiendom deur enige vervoermiddel by die persele van die versender afgelewer word met dien verstande dat die versekerde alle redelike maatreëls tref om seker te maak dat die eiendom so gou as redelikerwys moontlik teruggestuur word.
3. Wanneer die vervoermiddel 'n gespesifiseerde voertuig is, is die versekering ingevolge hierdie afdeling van toepassing op eiendom op enige voertuig wat tydelik in die plek daarvan gebruik word terwyl 'n gespesifiseerde voertuig herstel of versien word, welke vervangingsvoertuig nie die eiendom van die versekerde is of deur hom gebruikhuur of gehuur word ingevolge 'n bruikhuur- of opskortende verkoopsooreenkoms nie.
4. Ingeval 'n gespesifiseerde vervoermiddel onklaar raak gedurende transito of indien die eiendom om enige rede buite die beheer van die versekerde in gevaar gestel word, verhinder niks hierin vervat die versekerde daarvan om gebruik te maak van enige ander soort vervoermiddel ten einde die transito te voltooi nie en die versekering verleen word nie daardeur beïnvloed nie.

Uitbreiding: Puinverwydering (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit koste in wat noodsaaklikerwys deur die versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruiming en verwydering van puin ná skade aan die vervoermiddel of die eiendom daarop, onderworpe aan 'n perk van R1 000 of die perk wat in die bylae vermeld word, wat ookal die hoogste is, ten opsigte van enige enkele omskrewe gebeurtenis.

Beperkte dekking

Brand-, ontploffing-, botsing-, ontsporing- en omslaanbeperking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling word beperk tot verlies van of skade aan die eiendom wat voortspruit uit brand of ontploffing of botsing of die omslaan of ontsporing van die vervoermiddel wat in die bylae beskryf word.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir:

1. verlies van of skade aan eiendom wat voortspruit uit of veroorsaak word deur:
 - (a) diefstal uit enige onbewaakte voertuig wat in die bewaring of onder die beheer van die versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde is, tensy die eiendom gehuisves word in 'n voertuig wat behoorlik beveilig en gesluit is of die voertuig self in 'n beveiligde en gesluite gebou gehuisves word en betreding of verlating van sodanige voertuig of gebou met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating gepaard gaan;
 - (b) inherente fout of gebrek, ongedierte, insekte, klamheid, muf of roes;
 - (c) die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde, hetsy hy alleen optree of saamspan;
 - (d) terughouding, konfiskering of rekwisisie deur doeane- of ander beamptes of owerhede;
 - (e) of wat ontstaan gedurende transito per see of binnelandse transito wat daarmee gepaard gaan;
 - (f) onklaarraking van verkoelingstoerusting;
2. slytasie of geleidelike agteruitgang (insluitende die geleidelike inwerking van lig-, klimaats- of atmosferiese toestande) tensy dit volg op 'n ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie;
3. meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering, brekasie of sturing van die versekerde eiendom, tensy dit volg op 'n ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie;
4. verlies van of skade aan:
 - (a) kontant, bank- en valutanote, muntstukke, obligasies, koepons, seëls, verhandelbare dokumente, transportaktes, manuskripte of effekte van enige aard;
 - (b) eiendom buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi;
 - (c) eiendom wat andersins verseker is, of wat in die afwesigheid van hierdie afdeling, verseker sou word deur enige ander versekering, behalwe ten opsigte van enige bedrag bó die bedrag wat ingevolge sodanige versekering betaalbaar sou gewees het as die versekering ingevolge hierdie afdeling nie aangegaan is nie;

5. gevolglike verlies van enige aard, oponthoud, verlies aan markte, waardevermindering of veranderings wat teweeg-gebring word deur natuurlike oorsake.

Spesifieke uitbreidings

1. Uitbreiding: Brandbluskoste

Indien die eiendom omskryf in die bylae verlore raak of deur brand beskadig word terwyl in transito wat ingevolge hierdie afdeling verseker word, betaal die versekeraar, benewens skadeloosstelling aan die versekerde vir sodanige verlies of skade, ook die koste van die blus van die brand of poging daartoe met dien verstande dat die maksimum bedrag betaalbaar ingevolge hierdie uitbreiding hoogstens die skadeloosstellingsperk behoel teenoor hierdie uitbreiding in die bylae vermeld plus (indien van toepassing) die verhoogde Brandbluskosteuitbreidingsperk.

2. Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word;

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak is deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepalings (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies van of skade aan die hele of 'n deel van die eiendom wat in die bylae beskryf word terwyl dit op enige plek ter wêreld is, deur enige ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie. Met dien verstande dat die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld ten opsigte van elke gebeurtenis behalwe 'n eis weens brand, weerlig of ontploffing.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir:

- verlies van of skade aan eiendom wat spruit uit of veroorsaak word deur:
 - diefstal uit enige onbewaakte voertuig wat in die bewaring of onder die beheer is van die versekerde of enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde tensy die eiendom gehuisves word in 'n voertuig wat behoorlik beveilig en gesluit is of die voertuig self in 'n beveiligde en gesluite gebou gehuisves word en betreding of verlating tot sodanige voertuig of gebou met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating gepaard gaan;
 - die proses van skoonmaak, herstel, kleuring, bleiking, verandering of opknapping wat die eiendom ondergaan;
 - inherente fout of gebrek, ongedierte, insekte, klamheid, muf of roes;
 - die oneerlikheid van enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde, hetsy hy alleen optree of saamspan;
 - terughouding, konfiskering of rekwisisie deur doeanes- of ander beamptes of owerhede;
- slytasie of geleidelike agteruitgang (insluitende die geleidelike inwerking van lig-, klimaats- of atmosferiese toestande) tensy dit volg op 'n ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie;
- meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering, brekasie of steuring, tensy dit volg op 'n ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie;
- verlies van of skade aan kontant, bank- en valutanote, muntstukke, obligasies, koepons, seëls, verhandelbare dokumente, transportaktes, manuskripte of effekte van enige aard;
- verlies van of skade aan goedere wat kragtens 'n vragbrief versend word.

Spesifieke voorwaardes

Eweredigheid

Indien die versekerde eiendom, wat nie afsonderlik en individueel gespesifiseer is nie, by die aanvang van enige verlies of skade aan enige sodanige eiendom meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy 'n eweredige deel van die verlies of skade. Elke item van die bylae wat sodanige eiendom verseker, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Herstelwaardevoorwaarde (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken word, is óf die vervanging van die eiendom met soortgelyke eiendom gelykstaande aan maar nie beter of omvangryker nie as die nuwe toestand daarvan of

herstel van die eiendom na 'n toestand wat wesenlik dieselfde, maar nie beter nie, is as die nuwe toestand daarvan.

Met dien verstande dat indien die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging as al die versekerde eiendom verloor, vernietig of onherstelbaar beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van die verlies of skade, die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag word en dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra.

Spesifieke uitbreidings

Uitbreiding: Verhoging in bedryfskoste (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot uitgawe wat nie andersins ingevolge hierdie afdeling verhaalbaar is nie en wat noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan word weens verlies van of skade aan eiendom waarvoor betaling gedoen of aanspreeklikheid ingevolge hierdie afdeling erken word met die doel om die gewone werkverrigtinge van die besigheid in stand te hou.

Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;

- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl aar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Omskrewe gebeurtenisse (i)

Toevallige fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom by of in die omgewing van die perseel wat nie andersins verseker is, of waarvoor versekering nie beskikbaar is nie en wat beskryf word (hetsy by hierdie polis ingelyf al dan nie) ingevolge enige ander afdeling (behalwe Sake Alle Risiko's) wat in die inhoudsopgawe van hierdie polis uiteengesit is.

Die bedrag wat betaalbaar is vir alle verlies of skade wat voortspruit uit een oorspronklike oorsaak of bron behoort hoogstens die bedrag vermeld

en

nieteenstaande algemene voorwaarde 2 dra hierdie afdeling nie by tot enige omskrewe gebeurtenis waarvoor meer spesifieke versekering gereël is nie.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik vir die volgende nie:

- (a) enige gevaar of omstandigheid wat uitgesluit is uit enige ander beskikbare versekering by die versekeraar ten tyde van die aanvang hiervan en ook nie vir enige bybetaling wat betaalbaar is deur die versekerde ingevolge sodanige versekering en ook nie vir enige vermindering in enige bedrag betaalbaar ingevolge enige eis te wyte aan die toepassing van eweredigheid nie;
- (b) meer as die afsonderlike waarde van elke item wat deel uitmaak van 'n paar, stel of versameling sonder inagneming van enige spesiale waarde daarvan as deel van sodanige paar, stel of versameling;
- (c) terughouding, konfiskering, beslaglegging, vernietiging of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid of ander geregtelike proses;
- (d) onverklaarbare verdwyning of tekort wat slegs bekend word by of ná 'n voorraadopname, of foute of weglatings in kwitansies of betalings of rekeningkunde, of foutiewe liassering of verlegging van inligting;
- (e) verlies van of skade aan versekerde eiendom wat veroorsaak word deur:
 - (i) enige oneerlike skema, skelmstreek, plan of valse voorwendsel toegepas op die versekerde (of enige persoon onder wie se toesig versekerde eiendom is) of bedrog of die oneerlikheid van enige prinsipaal of agent van die versekerde;
 - (ii) oorverhitting, inploffing, kraking, brekasie, sweisbreuk, nippellekkasie of ander gebrek. Hierdie uitsondering is slegs van toepassing op houers, pype, buise of soortgelyke apparaat;
 - (iii) onklaarraking, elektriese, elektroniese en/of meganiese steuring;
 - (iv) verandering, bleiking, skoonmaak, kleuring, vervaardiging, herstel, opknapping, versiening, restaurasie, toetsing of enige ander werk daaraan;
 - (v) foutiewe of gebrekkige ontwerp, formule, spesifikasie, tekening, plan, materiaal, vakmanskap of professionele advies, gewone instandhouding, geleidelike agteruitgang, waardevermindering, wegvreting, roes, oksidasie of ander chemiese werking of reaksie, ryp, verandering in temperatuur, uitsetting of vogtigheid, gisting of ontkieming, klamheid, droogheid, nat of droë verrotting, krimpings, verdamping, gewigsverlies, kontaminasie, besoedeling, verandering in kleur, geur, tekstuur of afwerking of eie slytasie;
 - (vi) induiking, afsplintering, krapmerke of kraking wat nie die werkverrigting van die item affekteer nie;
 - (vii) termiete, motte, insekte, ongedierte, inherente fout, dampe, defek, latente defek, wisseling in atmosferiese of klimaatstoestande, die werking van lig;
- (f) versakking, vasstamp, gronddeining of kraking van strukture of die verwydering of verswakking van die stut van enige versekerde eiendom;
- (g)
 - (i) verlies of skade aan chemikalieë, olie, vloeistof, gas of dampe te wyte aan lekkasie of ontlading uit die houer waarin dit gehou word;
 - (ii) verlies of skade voortspruitende uit lekkasie of ontlading van chemikalieë, olie, vloeistowwe, gasse of dampe;
- (h) onderbreking en/of die doelbewuste weerhouding van en/of gebrek aan toevoer van water, stoom, gas, elektrisiteit, brandstof of verkoelingsmiddel;
- (i) ineenstorting van toerusting en masjinerie, geboue en strukture (behalwe rakwerk of stoorplatforms).

Omskrywing

Versekerde eiendom

Enige tasbare eiendom wat aan die versekerde behoort of deur hom in trust of in kommissie gehou word of waarvoor hy verantwoordelik is, behalwe:

- (a) gangbare munt (insluitende Krugerrande en soortgelyke muntstukke), bank- en valutanote, reisigers- en ander tjeks, poswissels en -orders, geldige ongebruikte pos-, inkomste- en vakansieseëls, kredietkaartstrokies, ongebruikte MVA-kentekens en ander sertifikate, dokumente of middele van 'n verhandelbare aard;
- (b) pelse, juweliersware, muntmetaal, edel- en halfedelmetale en -stene, rariteite, seldsame boeke en kunswerke;
- (c) eiendom in transito per lug, binnelandse waterweg of see;
- (d) spoorweglokomotiewe, rollende materiaal en ander spoorwegeiendom, lugvaartuie, watervaartuie, meganiese of elektriesaangedrewe voertuie, motorfiets, mobiele toerusting, karavane en sleepwaens;

- (e) staande of afgekapte bome, gesaaides, diere, grond (met inbegrip van bogrond, opvulling, dreinerings- en duikslote) opritte, sypaadjies, paaie, aanloopbane, damme, opgaartenks, kanale, pyplyne (buite die perseel), tonnels, kables (buite die perseel) sweefspore, brûe, dokke, kaaie, seehoofde, piere, uitgrawings, eiendom onder die grond of plofstowwe;
- (f) elektroniese dataverwerkingstoerusting en eksterne datamedia (ponskaarte, bande, skywe en dies meer) en die inligting wat daarin vervat word;
- (g) eiendom in die loop van konstruksie, oprigting en aftakeling insluitende die materiale of voorrade wat daarmee verband hou;
- (h) eiendom in die besit van kliënte ingevolge bruikhuur-, huur-, krediet- of opskortende verkooppooreenkomste;
- (i) glas, porselein, erdeware, marmer en ander breekbare of brose artikels tensy in die bylae as ingesluit vermeld.

Omskrewe gebeurtenisse (ii) (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Toevallige fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom as gevolg van ontlading of lekkasie van chemikalieë, olie, vloeistof, gas of dampe (met inbegrip van verlies van sodanige chemikalieë, olie, vloeistof, gas of dampe) uit tenks, pype of apparaat behalwe verlies of skade voortspruitend uit slytasie of ander geleidelikwerkende oorsake van die tenks, pype of apparaat.

Klousules en uitbreidings

Klousule: Beperkte dekking

Die versekering ten opsigte van dokumente, manuskripte, besigheidsboeke, planne, ontwerpe, patrone, modelle, gietvorms en rekenaarstelselrekords word beperk tot die waarde van die materiale en die arbeidskoste vir herskepping en sluit enige uitgawes uit in verband met die lewering van enige inligting daarin vervat of die waarde van sodanige inligting aan die versekerde.

Klousule: Bykomende koste

Die versekerde bedrag ten opsigte van versekerde geboue, toerusting en masjinerie sluit die volgende in:

- (a) enige herstel- of vervangingskoste aangegaan vanweë die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies van enige openbare owerheid ná die plaasvind van 'n versekerde gebeurtenis, met dien verstande dat sodanige koste nie die volgende insluit nie:
 - (i) enigiets waarvan kennis reeds aan die versekerde gegee is voor die versekerde gebeurtenis;
 - (ii) enigiets wat verband hou met onbeskadigde eiendom of onbeskadigde dele van eiendom;
 - (iii) eiendoms- en ander belasting, ontwikkelings- en ander koste betaalbaar ingevolge gemelde regulasies as gevolg van waardevermeerdering van die versekerde eiendom;
- (b) ondersoekgelde van munisipale of ander planne;
- (c) koste aangegaan vir die noodsaaklike slooping, puinverwydering (insluitende onbeskadigde inhoud) en die oprigting en instandhouding van skuttings gedurende slooping en herbouing;
- (d) die professionele gelde van argitekte, bestekopnemers en ander konsultante; en die versekerde bedrag vir alle versekerde eiendom sluit in:
- (e) gelde gehef deur enige gemagtigde brandweer vir hulle dienste maar die versekeraar is nie ingevolge (a), (b) of (d) aanspreeklik nie tensy die verlore of beskadigde eiendom vervang of herstel word sonder onnodige oponthoud, en ook nie ingevolge (d) vir enige uitgawes in verband met die voorbereiding van die versekerde se eis nie.

Verder is die versekeraar ook nie ingevolge (c) aanspreeklik nie vir enige koste of uitgawe:

- (i) wat aangegaan word vir die verwydering van puin, behalwe vanaf die terrein van sodanige eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
- (ii) voortspruitend uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie polis/afdeling verseker word nie.

Klousule: Verbandhouer

Die belang van enige verbandhouer in die versekering ingevolge hierdie afdeling word nie benadeel deur enige optrede of versuim aan die kant van die verbandgewer wat sonder die verbandhouer se medewete geskied nie. Die verbandhouer moet die versekeraar egter daarvan in kennis stel sodra hy van enige sodanige optrede of versuim bewus word en hy is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko ingevolge hierdie klousule deur die versekeraar aanvaar word.

Klousule: Spoorweg- en ander subrogasie

Die versekerde word nie benadeel deur die ondertekening van die Transnet se besteldiensvrywaring insake gevaarlike persele of ander spesiale ooreenkomste met die Transnet-administrasie betreffende private slyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame nie.

Klousule: Huurders

Die versekerde word nie benadeel deur die handeling van enige huurder in die perseel wat hy besit of waarvan hy 'n medehuurder is of van die eienaar van enige perseel waarvan hy 'n huurder is nie, met dien verstande dat die versekeraar in kennis gestel word sodra hy van sodanige handeling te wete kom en hy enige bykomende premie betaal voortspruitende uit die versekeraar se aanvaarding van enige bykomende risiko.

Memoranda

1. Eweredigheid (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien die versekerde eiendom by die plaasvind van 'n versekerde gebeurtenis meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy diensooreenkomstig 'n eweredige gedeelte van die verlies of skade. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie memorandum onderworpe.

2. Uitgeslote eiendom (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die eiendom wat in die bylae uiteengesit word, word gevoeg by die uitgeslote eiendom in die omskrywing van versekerde eiendom.

3. Herstel (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word na 'n versekerde gebeurtenis ten opsigte van geboue, toerusting en masjinerie is die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of tipe maar nie beter of omvangryker as sodanige versekerde eiendom toe dit nuut was nie met dien verstande dat:

- (a) die vervanging of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat voldoen aan die vereistes van die versekerde onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer moet word, anders word geen betaling gedoen bó die bedrag wat betaalbaar sou gewees het as hierdie memorandum nie by hierdie afdeling ingelyf was nie;
- (b) totdat die uitgawe deur die versekerde aangegaan word vir vervanging of herstel van die verlore of beskadigde versekerde eiendom die versekeraar nie aanspreeklik is vir enige betaling bó die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie memorandum nie by hierdie afdeling ingelyf was nie;
- (c) indien die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het vir vervanging of herstel as al die versekerde eiendom verlore of beskadig was ten tyde van vervanging of herstel die bedrag oorskry waarteen dit verseker was by die plaasvind van 'n versekerde gebeurtenis, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy 'n eweredige deel van die verlies. Elke item waarop hierdie memorandum van toepassing is, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorbehoud onderworpe;
- (d) hierdie memorandum is nie van toepassing nie indien:
 - (i) die versekerde versuim om die versekeraar binne ses maande vanaf die versekerde gebeurtenis (of sodanige verdere tydsverlenging as wat die versekeraar skriftelik mag toelaat) in kennis te stel van sy voorneme om die verlore of beskadigde versekerde eiendom te vervang of te herstel;
 - (ii) die versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die verlore of beskadigde versekerde eiendom op dieselfde of op 'n ander terrein te vervang of te herstel.

4. Eersteverlies-eweredigheid (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien, op die tydstop wat enige verlies of skade ontstaan, die totale waarde van die eiendom wat deur elke item beskryf word, nie die bedrae oorskry wat in die bylae vermeld word nie, is hierdie versekering nie aan eweredigheid onderworpe nie maar indien die totale waarde van sodanige eiendom meer is as die voormelde bedrae, word die versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en die versekeraar is slegs aanspreeklik vir sodanige deel van die eerste verlies-versekerde bedrag as die verhouding waarin die voormelde bedrae staan tot die totale waarde en dit beloop hoogstens die totale bedrag waarteen elke item verseker is.

Omskrewe voorvalle

Die betaling van skade waarvoor die versekerde regs aanspreeklik raak voortspruitend uit die besering van enige persoon of skade aan eiendom wat plaasgevind het in die loop van of in verband met die onderneming binne die gebiedsgrense, op of na die terugwerkende datum soos in die bylae aangedui en wat tot gevolg het dat 'n eis of eise eerstens skriftelik teen die versekerde ingestel word gedurende die versekerings tydperk.

Skadeloosstellingsperke

Die bedrag betaalbaar, insluitend enige regskoste deur 'n eiser(es) of aantal eisers van die versekerde verhaalbaar, asook alle ander koste en uitgawes met die Maatskappy se goedkeuring aangegaan ten opsigte van enige enkele voorval of reeks voorvalle voortspruitend uit dieselfde oorsaak of bron, mag nie die skadeloosstellingsperk soos in die bylae aangedui, oorskry nie.

Woordomskravings

Vir die doel van hierdie polis moet onderstaande begrippe en terme, waar dit ook al verskyn, soos volg vertolk word:

1. **(Sake-)onderneming**, soos in die bylae omskryf, sluit ook alle organisasies of funksies in wat tot voordeel van die versekerde se werknemers of besoekers of vir die beveiliging of bevordering van sy/haar aktiwiteite bedryf word.
2. **Skade**: Verlies van besittings of beheer oor of skade aan tasbare eiendom, omskepping, onregmatige betreding, ergernis of inmenging met serwitute of reg tot toegang of onregmatige inmenging met die genieting van regte ten opsigte van tasbare eiendom of ander skending van werklike of persoonlike regte of eiendomsgebruik.
3. **Werknemer**: Enige persoon in diens van die versekerde volgens 'n kontrak of diens of vakleerlingskap.
4. **Besering**: Dood, liggaamlike besering, siekte (geestelik of liggaamlik), kwaal, wederregtelike vryheidsontneming of gevangenneming van enige persoon.
5. **Kwaadwillig**: Kwaadwillige regs optrede, kwaadwillige leuens, naamskending, onbillike wedywering of skending van kopiereg-, titel-, slagspreuk- of idee-regte.
6. **Nalatige advies**: Foutiewe of onvoldoende advies of inligting van 'n tegniese aard aangaande die bevordering van die versekerde se produkte of dienste, behalwe indien sodanige advies of inligting
(a) verskaf word in ruil vir 'n fooi of soortgelyke oorweging, of
(b) 'n noodsaaklike deel van 'n inkomste-aktiwiteit van die versekerde vorm.
7. **Versekerings tydperk**: Twaalf opeenvolgende maande vanaf die aanvang van die polis of tot die hernuwings- of jaardatum soos in die bylae aangedui.
8. **Besoedeling**: Die vrystelling, storting, verspreiding, opruiming, sypeling, vrylating of ontsnap van enige vloeibare, soliede, gasagtige of termiese prikkelmiddel, smet-of besoedelende stof in of op land, die atmosfeer of enige waterweg of watermassa, of die voortbrenging van reuke, geraas, vibrasies, lig, elektrisiteit, bestraling, temperatuurveranderinge of enige ander sintuiglike verskynsel, behalwe brand of ontploffing.
9. **Produk**: Enige tasbare eiendom, insluitend etikette en/of houers, nadat dit die sorg of beheer van die versekerde verlaat het, wat ontwerp, gespesifiseer, geformuleer, vervaardig, saamgestel, geïnstalleer, van die hand gesit, verskaf, versprei, behandel, verander of herstel is deur of namens die versekerde, behalwe voedsel of drank wat hoofsaaklik as personeelvoordeel aan sy/haar werknemers verskaf is.
10. **Gebiedsgrense**: Enige plek ter wêreld, behalwe in verband met enige uitspraak, toekenning, betaling of skikking gelewer of gemaak binne lande waar wetgewing van die Verenigde State van Amerika of Kanada geld, of ten opsigte van enige bevel wat enige plek ter wêreld uitgereik is, ten einde sodanige uitspraak, toekenning of skikking ten volle of gedeeltelik af te dwing.
11. **Voertuig**: Enige padvoertuig of sleepwa (insluitend enige masjinerie of toebehore daaraan vasgeheg), hetsy aan voertuigregistrasie onderhewig of nie, of selfaangedrewe of nie, insluitend lokomotiewe en spoorvoertuie, behalwe trapfietse, grassnyers en/of voetgangerbeheerde tuintoerusting.
12. **Watervaartuig**: Enige watervaartuig, behalwe nie-gemotoriseerde vaartuie, met 'n lengte van minder as ses meter en wat slegs op binnelandse waterweë gebruik word.
13. **Ekonomiese Verlies**: ekonomiese verlies waar daar geen fisiese skade aan eiendom of persoonlike beserings veroorsaak deur die wederregtelike optrede van ander persone

Spesifieke uitsluitings

Die versekeraar stel nie die versekerde skadeloos ten opsigte van onderstaande nie:

1. Werknemers
Aanspreeklikheid voortspruitend uit enige besering van enige werknemer, asook voortspruitend uit en in die loop van sodanige diens aan die versekerde.
2. Eiendom
Skade aan
 - (a) eiendom wat aan die versekerde behoort, of
 - (ii) eiendom onder toesig of beheer van die versekerde of enige van sy/haar werknemers: en
 - (b) die gedeelte van enige eiendom waaraan die versekerde werk of gewerk het, indien sodanige skade die regstreekse gevolg van sodanige werk is.
3. Professionele advies
Aanspreeklikheid voortspruitend uit besering of skade weens of deur of in verband met enige advies of behandeling van 'n professionele aard (behalwe noodhulp), gegee of toegedien deur of in opdrag van die versekerde.
4. Voertuie, watervaartuie, lokomotiewe
Aanspreeklikheid voortspruitend uit of weens of deur of in verband met die eienaarskap, besit of gebruik deur of namens die versekerde van enige voertuig of watervaartuig, op voorwaarde dat hierdie uitsluiting nie die Maatskappy van die aanspreeklikheid vrystel om die versekerde skadeloos te stel teen besering of skade weens of voortspruitend buite die perke van enige rylaan of

- deurgang in verband met die laai of aflaai van enige voertuig in soverre sodanige besering of skade nie deur enige ander versekeringspolis verseker word nie.
5. Lugvaartuie
Aanspreeklikheid voortspruitend uit of weens of deur of in verband met die
 - (i) brandstofinname van lugvaartuie;
 - (ii) eienaarskap, besit, onderhoud, bedryf of gebruik van lugvaartuie of 'n lugredery, of
 - (iii) eienaarskap, huur of bruikhuur van enige lughawe, landingstrook of landingsblad vir 'n helikopter.
 6. Produkte
Aanspreeklikheid voortspruitend uit of weens of deur of in verband met goedere of produkte (insluitend houers en etikette) van die hand gesit of verskaf op 'n ander plek as op die perseel wat deur die versekerde gebruik word, behalwe ander voedsel en drank wat toevallig vir verbruik te die perseel verskaf is.
 7. Gebrekkige vakmanskap
Aanspreeklikheid voortspruitend uit of weens gebrekkige vakmanskap.
 8. Vibrasie en verwydering van steunstrukture
Aanspreeklikheid voortspruitend uit of skade weens vibrasie of as gevolg van die verwydering of verswakking of versteuring van die steunstrukture van enige grond, gebou of ander struktuur.
 9. Ooreenkoms
Aanspreeklikheid deur ooreenkoms aanvaar (behalwe volgens die versekerde se eie standaard kontrakvoorwaardes), tensy aanspreeklikheid ongeag sodanige ooreenkoms op die versekerde van toepassing sou wees.
 10. Besoedeling
 - (a) Aanspreeklikheid ten opsigte van besering of skade regstreeks of onregstreeks deur besoedeling of besmetting veroorsaak, op voorwaarde dat hierdie uitsluiting nie van toepassing is, indien sodanige besoedeling of besmetting deur 'n onverwagse, onbeplande of onvoorsiene voorval veroorsaak word nie.
 - (b) Die koste verbonde aan die verwydering, vernietiging of skoonmaak van besoedelende of besmettende stowwe, tensy die besoedeling of besmetting deur 'n onverwagse, onbeplande of onvoorsiene voorval veroorsaak word.Hierdie uitsluiting brei nie die polis uit om enige aanspreeklikheid wat nie volgens hierdie polis verseker sou word in die afwesigheid van hierdie uitsluiting, te dek nie.
 11. Boetes, strafbepalings, of bestraffende of skadevergoeding.
 12. VSA and Kanadese uitsprake, toekennings of skikkings
 - (a) Skadevergoeding ten opsigte van enige uitspraak, toekenning, betaling of skikking gelewer of gemaak binne lande waar wetgewing van die Verenigde State van Amerika of Kanada geld of ten opsigte van enige bevel wat enige plek ter wêreld uitgereik is, ten einde sodanige uitspraak, toekenning of skikking ten volle of gedeeltelik af te dwing.
 - (b) Regskoste en uitgawes wat aangegaan en verhaalbaar is in die gebied soos omskryf in 12(a) hierbo, deur enige eiser(es) van die versekerde verhaal.
 13. Bekende voorvalle
Enige eis voortspruitend uit 'n voorval aan die versekerde bekend
 - (a) wat nie aan die Maatskappy gerapporteer is volgens Algemene Voorwaarde 6 nie, of
 - (b) voor die aanvang van hierdie afdeling.
 14. Kansellasië of nie-hernuwing
Enige eis (in die geval van kansellasië of nie-hernuwing van hierdie afdeling) **nie** eerstens skriftelik teen die versekerde ingestel binne die 48-maande tydperk (of verlengde tydperk ten opsigte van minderjariges) nie, soos in Spesifie Voorwaarde 2 aangedui.
 15. Eerste bedrag betaalbaar
Die versekerde is aanspreeklik vir die eerste bedrag betaalbaar soos in die bylae aangedui ten opsigte van enige enkele eis of aantal eise voortspruitend uit alle voorvalle in 'n reeks as gevolg van of wat toegeskryf kan word aan enige enkele bron of oorspronklike oorsaak. Die bepaling van hierdie klousule is van toepassing op eise voortspruitend uit skade, asook op koste en uitgawes deur die versekerde aangegaan.
 16. Opsetlike of moedswillige dade
Aanspreeklikheid voortspruitend uit besering of skade as gevolg van kwaadwillige dade, opsetlike, bewuste en moedswillige verontagsaming deur die versekerde, sy/haar hantering van die behoefte om redelike voorsorgmaatreëls te tref om enige voorval of omstandighede wat tot 'n eis aanleiding kan gee, te voorkom.
 17. Onwettige mededinging
Enige werklike of beweerde eis of eise hoegenaamd voortspruitend, in verband met of gebaseer op of as gevolg van enige werklike of beweerde onwettige mededinging, onbillike wedywering en praktyke, misbruik van alleenreg, kartelbedrywighede of wat andersins kan voortspruit uit of gebaseer kan wees op of verwant kan wees aan enige oortreding van 'n bepaling van die Wet op Mededinging (Wet 89 van 1998, soos gewysig) of enige soortgelyke bepaling, wet of regulasie wat in enige jurisdiksie of land waaruit die versekerde se aanspreeklikheid voortspruit, van krag is.
 18. Ekonomiese verlies; enige ekonomiese waar die verlies of skade nie onder omskrywe voorvalle gedek is nie.

Memorandum

Algemene Uitsluiting 1 word slegs ten opsigte van hierdie afdeling geskrap en deur onderstaande vervang.

Hierdie afdeling dek geen besering, skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur, verwant aan, of as gevolg van oorlog, optrede van 'n vreemde vyand, vyandelikhede (of oorlog verklaar word of nie), burgeroorlog, muitery, oproer, rebellie, militêre of wederregtelike inbesitneming nie.

Spesifieke voorwaardes

1. Eise ingestel

Enige eis wat eerstens skriftelik teen die versekerde ingestel word as gevolg van 'n omskrewe voorval volgens Algemene Voorwaarde 6 gerapporteer (hierna genoem gerapporteerde voorval), word beskou asof dit eerstens teen die versekerde ingestel is op dieselfde dag waarop hy/sy dit aan die Maatskappy gerapporteer het.

2. Verslagdoening

In die geval van kansellasië of nie-hernuwing van die polis

- (a) word enige eis as gevolg van 'n gerapporteerde voorval, eerstens skriftelik teen die versekerde ingestel gedurende die 48 maande wat direk op die kansellasië of nie-hernuwing volg, beskou asof dit op dieselfde dag teen hom/haar ingestel is as waarop hy/sy die voorval gerapporteer het en, indien die eiser(es) minderjarig is, word die 48 maande-tydperk verleng tot na die verstryking van 12 maande na sy/haar mondigwording; en
- (b) kan die versekerde volgens Algemene Voorwaarde 6 tot 15 dae na kansellasië of nie-hernuwing 'n voorval rapporteer, op voorwaarde dat
 - (i) sodanige voorval gedurende die versekeringstydperk plaasgevind het en dat
 - (ii) enige daaropvolgende eis wat eerstens skriftelik teen die versekerde ingestel word, beskou word asof dit eerstens skriftelik op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing ingestel en onderhewig is aan die 48 maande-tydperk, soos in 2(a) hierbo gespesifiseer.

3. Eise as gevolg van een oorspronklike oorsaak

Enige reeks eise wat deur een of meer eiser(es) gedurende enige versekeringstydperk teen die versekerde ingestel word, voortspruitend uit enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron, word beskou asof dit almal eerstens teen hom/haar ingestel is

- (a) op die datum waarop die voorval volgens Algemene Voorwaarde 6 deur die versekerde gerapporteer is of
- (b) indien die versekerde onbewus was van enige voorval wat tot 'n eis aanleiding sou kon gee, op die datum waarop die eerste van die reeks eise eerstens skriftelik teen hom/haar ingestel is.

4. Voortdurende blootstelling

In die geval van besering of skade voortspruitend uit voortdurende of onophoudelike inaseming, opneming of aanwending van enige stof, en indien die versekerde en die Maatskappy nie kan saamstem oor wanneer die besering of skade plaasgevind het nie,

- (a) word die besering beskou as sou dit plaasgevind het toe die eiser(es) eerstens 'n gekwalifiseerde mediese dokter ten opsigte van sodanige besering gespreek het; en
- (b) skade word beskou as sou dit plaasgevind het toe die eiser(es) daarvan bewus geraak het, selfs al was die oorsaak onbekend.

Uitbreidings

1. Verlengde aanmeldingsopsie

Na die keuse van die versekerde en onderworpe aan die betaling van 'n bykomende premie wat bepaal sal word en onderworpe aan al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling, stem die versekerde in om die tydperk waartydens die versekerde 'n gebeurtenis ingevolge algemene voorwaarde 6 mag aanmeld, te verleng vir 'n tydperk waarop ooreengekom sal word, maar onder geen omstandighede langer as 36 maande nie (hierna die verlengde aanmeldingstydperk genoem). Met dien verstande dat:

- (a) hierdie opsie net uitgeoefen mag word indien die versekerde hierdie afdeling kanselleer of weier om dit te hernu;
- (b) hierdie opsie skriftelik deur die versekerde uitgeoefen moet word binne 30 dae na kansellasië of nie-hernuwing;
- (c) hierdie opsie, nadat dit uitgeoefen is, nie deur die versekerde of die versekerde gekanselleer kan word nie;
- (d) die versekerde nie versekering verkry het wat in omvang en dekking gelykstaande is aan die afdeling wat verstryk het nie;
- (e) die versekerde slegs aanspreeklik is vir 'n omskrewe gebeurtenis wat plaasgevind het ná die terugwerkende datum, maar voor die datum van kansellasië of nie-hernuwing;
- (f) eise wat aanvanklik teen die versekerde ingestel word of enige gebeurtenis wat deur die versekerde aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk hanteer word asof dit aanvanklik ingestel of aangemeld is op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing;
- (g) die bedrag wat deur die versekerde betaalbaar is vir eise wat ingestel word of gebeurtenisse wat aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk, nie die uitwerking het dat dit die skadeloosstellingsperk wat op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing van toepassing was, verhoog nie;
- (h) enige eis wat ná 'n aangemelde gebeurtenis gedurende die verlengde aanmeldingstydperk ingestel word en wat aanvanklik langer as 48 maande ná die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing skriftelik teen die versekerde ingestel is, nie onderworpe is aan skadeloosstelling ingevolge hierdie uitbreiding nie. Indien die eiser minderjarig is, word die tydperk van 48 maande verleng tot ná die verstryking van 12 maande nadat die eiser meerderjarig geword het.

2. Bykomende versekerdes

Die versekerde stel ook die volgende skadeloos asof 'n afsonderlike polis aan elk uitgereik is:

- (a) in die geval van die dood van die versekerde, enige persoonlike verteenwoordiger van die versekerde ten opsigte van aanspreeklikheid wat deur die versekerde opgeloop is;
- (b) enige vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde (indien die versekerde dit verlang) teen enige eis waarvoor die versekerde op skadeloosstelling ingevolge hierdie versekering geregtig is;

- (c) in die mate wat dit deur enige kontrakvoorwaardes vereis word (en nieteenstaande spesifieke uitsondering 5) en in verband met enige aanspreeklikheid wat voortspruit uit die uitvoer van enige kontrak, enige werkgewer wat vermeld word in enige kontrak wat die versekerde vir die doeleindes van die besigheid aangaan;
- (d) ten opsigte van die werksaamhede van enige sosiale of sportklub, welsynsorganisasie, noodhulp-, brandweer- of ambulansdiens, kafeteria en dies meer wat aan die versekerde behoort of deur hom tot stand gebring is tot voordeel van sy werknemers:
 - (i) enige beampte of lid daarvan;
 - (ii) enige besoekende sportsman of lid daarvan.

Met dien verstande dat:

- (1) die versekeraar se totale aanspreeklikheid hoogstens die skadeloosstellingsperke beloop wat in die bylae vermeld word;
- (2) enige persoon of organisasie op wie die uitbreiding van toepassing is nie geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis nie;
- (3) die skadeloosstelling ingevolge (a), (b) en (c) slegs van toepassing is ten opsigte van aanspreeklikheid waarvoor die versekerde op skadeloosstelling geregtig sou gewees het indien die eis teen die versekerde ingestel was.

Die versekeraar doen vir die doel van hierdie uitbreiding afstand van alle subrogasie- of gedingvoeringsregte wat hy mag hê of wat hy mag verkry teen enige van bogenoemde en elke party waarop die skadeloosstelling hierkragtens van toepassing is, moet die bepaling, uitsonderings en voorwaardes (algemeen sowel as spesifiek) van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe wees in soverre dit van toepassing mag wees.

3. **Sekuriteitsfirmas**

Nieteenstaande spesifieke uitsondering 5, indien die versekerde ingevolge 'n kontrak met 'n sekuriteitsfirma werknemers van sodanige firma in diens geneem het om die versekerde se eiendom in die loop van die besigheid van die versekerde vermeld in die bylae of persone te beskerm, regtens aanspreeklik gehou word vir die handeling of versuim van die werknemers van die sekuriteitsfirma in die loop van hulle diens, sluit hierdie afdeling sodanige regs aanspreeklikheid in tot die mate waartoe hierdie skadeloosstelling ingevolge hierdie afdeling verskaf sou gewees het indien die vermelde werknemers ingevolge 'n dienskontrak by die versekerde, en nie die sekuriteitsfirma nie, in diens was maar slegs tot hoogstens die skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae. Indien die sekuriteitsfirma ten tyde van die plaasvind van 'n gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis geregtig is, is die versekeraar nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie behalwe ten opsigte van enige bedrag bó die bedrag wat ingevolge sodanige ander polis betaalbaar is.

4. **Kruisaanspreeklikhede**

Indien meer as een versekerde in die bylae vermeld word, stel die versekeraar elke versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike polisse aan elk uitgereik is, met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die versekeraar hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in die bylae vermeld word.

5. **Handelswerktuig**

Spesifieke uitsondering 4 is nie van toepassing op die werkverrigting, as 'n werktuig, van enige voertuig of toerusting wat deel uitmaak van sodanige voertuig of daaraan vasgeheg is nie, met dien verstande dat die versekeraar nie hierkragtens aanspreeklik is nie ten opsigte van soveel van enige aanspreeklikheid as wat binne die bestek van enige soort motorvoertuigversekering of wetgewing ten opsigte van verpligte derdepartyversekering val nie, ongeag of geen sodanige versekering van krag is of aangegaan is. Die versekeraar is ook nie aanspreeklik nie indien enige ander soort motorversekering wat dieselfde aanspreeklikheid dek, deur die versekerde aangegaan is.

6. **Eiendom van werknemers en besoekers**

Spesifieke uitsondering 2(a)(ii) is nie van toepassing nie op eiendom wat behoort aan enige vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde of enige besoeker aan die versekerde se perseel.

7. **Aanspreeklikheid ingevolge ooreenkoms**

Nieteenstaande die bepaling van spesifieke uitsonderings 2(a)(ii), 4 en 9 word hierdie afdeling uitgebrei om die versekerde skadeloos te stel:

- (a) teen aanspreeklikheid wat deur die versekerde aanvaar word ingevolge enige kontrak wat aangegaan word met, of vrywaring wat verleen word aan, Transnet, die staat of semi-staatsdepartemente, provinsiale administrasies, munisipaliteite en/of soortgelyke liggame wat die gebruik van spoorwagsylyne dek of ten opsigte van vervoerooreenkomste (gevaarlike persele) en/of ooreenkomste van 'n soortgelyke aard;
- (b) teen aanspreeklikheid wat voortspruit uit verlies van of skade aan eiendom wat aan Transnet behoort terwyl dit in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is;
- (c) ten opsigte van aanspreeklikheid wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige voertuig, sleepwa, lokomotief of rollende materiaal wat aan Transnet behoort terwyl dit by enige spoorwagsylyn deur of namens die versekerde gebruik word.

8. Losstaande sleepwaens

Sover dit sleepwaens aangaan, is spesifieke uitsondering 4) nie van toepassing nie ten opsigte van enige sleepwa wat nie aan enige meganiesaaangedrewe voertuig vas is nie en wat nie per abuis daarvandaan losgekome het nie, met dien verstande dat die versekeraar nie hierkragtens aanspreeklik is nie vir die deel van enige verlies wat:

- (i) deur enige ander polis of polisse wat deur die versekerde aangegaan is, verseker is of wat, in die afwesigheid van hierdie afdeling, so verseker sou gewees het;
- (ii) binne die bestek val van enige wetgewing ten opsigte van verpligte derdepartyversekering, ongeag of geen sodanige versekering van krag is of aangegaan is nie.

9. Nood- mediese onkoste

Die versekeraar stel die versekerde skadeloos vir alle billike onkoste wat deur die versekerde aangegaan word vir sodanige onmiddellike mediese behandeling as wat nodig mag wees ten tyde van 'n ongeval wat besering veroorsaak aan enige persoon wat ingevolge hierdie afdeling die onderwerp van 'n skadeloosstellingseis teen die versekerde mag wees.

10. Parkeerterreine

Nieteenstaande die bepalings van spesifieke uitsondering 2(a)(ii), stel die versekeraar die versekerde skadeloos ten opsigte van aanspreeklikheid, soos hierin bepaal, wat voortspruit uit verlies van of skade aan voertuie en hulle inhoud en toebehore, die eiendom van huurders, klante, besoekers of werknemers van die versekerde wat parkeergeriewe gebruik wat deur die versekerde voorsien word.

11. Huurdersaanspreeklikheid

Spesifieke uitsonderings 2(a)(ii) en 4 van hierdie afdeling is nie van toepassing nie ten opsigte van persele wat deur die versekerde as huurder (maar nie as eienaar nie) geokkupeer word.

12. Produkte-aanspreeklikheid en gebrekkige vakmenskap (indien in die bylae as gedek aangedui)

Ongeag enige teenstrydigheid in Spesifieke Uitsluitings 6 en 7, stel die Maatskappy die versekerde skadeloos teen eise weens besering of skade voortspruitend binne die gebiedgrense, as gevolg van of in verband met enige produk.

Bykomende spesifieke uitsluitings

Hierdie uitbreiding dek nie onkoste

- (a) aangegaan vir die herstel, opknapping, wysiging of vervanging van enige produk of gedeelte daarvan wat werklik of na bewering gebrekkig is nie;
- (b) voortspruitend uit die herroeping van enige produk of gedeelte daarvan nie;
- (c) voortspruitend uit die weiering van enige produk of gedeelte daarvan om aan die bedoelde funksie te voldoen of om te funksioneer soos gespesifiseer, gewaarborg tensy sodanige weiering besering en/of skade tot gevolg het nie;
- (d) voortspruitend uit enige produk wat volgens die versekerde se kennis bedoel is vir inkorporasie by die struktuur, masjinerie of roer van enige lugvaartuig nie;
- (e) voortspruitend uit enige nalatige advies nie;
- (f) weens regstelling of herroeping van gebrekkige werk nie;
- (g) voortspruitend uit ondoeltreffendheid of gebrekkige werk of omdat die werk nie die verwagte of vereiste resultaat gelewer het nie;
- (h) voortspruitend voor die oorhandiging van sodanige werk, ongeag enigiets vervat in Spesifieke Uitsluiting 2(a)(ii) nie, wat vir hierdie doel persele/vaste eiendom wat tydelik deur die versekerde vir werk daarbinne of daarop gebruik word (of die inhoud daarvan) nie beskou word as eiendom onder sy/haar of enige van sy/haar werknemers se sorg of beheer nie (geen skadeloosstelling word egter toegestaan vir skade aan die gedeelte van die eiendom waarop die versekerde werk en wat uit sodanige werk voortspruit nie);
- (i) voortspruitend uit enige werk aan enige lugvaartuig of gedeelte daarvan nie;
- (j) gebruiksverlies van enige goedere of produkte of gedeelte daarvan nie;
- (k) vir slooping, uitbreking, uitmekaarhaal, aflewering, herbou, verskaffing en installering van die goedere of produkte (insluitend houers en etikette), asook enige ander noodsaaklike eiendom vir sodanige herstel, verandering of vervanging, tensy fisies deur die goedere of produkte beskadig nie; en
- (l) ten opsigte van besering of skade in die Verenigde State van Amerika of Kanada veroorsaak deur of in verband met enige goedere of produkte van die hand gesit of verskaf deur of in opdrag van die versekerde, indien sodanige produkte volgens sy/haar kennis na die Verenigde State van Amerika of Kanada deur of namens hom/haar uitgevoer is nie.

Die bedrag betaalbaar volgens hierdie uitbreiding, insluitend enige regskoste deur 'n eiser(es) of enige aantal eisers van die versekerde verhaalbaar, asook alle ander koste en uitgawes met die Maatskappy se toestemming aangegaan ten opsigte van enige voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron of tydens enige enkele (jaarlikse) versekerings tydperk, mag nie die eweredige skadeloosstellingsperk van hierdie uitbreiding soos in die bylae aangedui, oorskry nie.

13. Regsverdedigingskoste (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien die versekerde dit verlang, stel die versekeraar enige werknemer, vennoot of direkteur van die versekerde skadeloos teen koste en uitgawes wat hoogstens die bedrag beloop wat in die bylae vermeld word en wat met die toestemming van die versekeraar aangegaan word deur of namens sodanige persoon in die verdediging van enige strafregtelike geding wat teen sodanige persoon ingestel word in die loop van sy werk by die versekerde en wat voortspruit uit 'n beweerde oortreding van die wette soos hierin omskryf gedurende die versekerings tydperk. Met dien verstande dat:

- (i) die versekeraar in die geval van 'n appèl nie sodanige persoon skadeloos stel nie, tensy 'n senior advokaat wat deur die versekeraar goedgekeur is, adviseer dat sodanige appèl na sy mening behoort te slaag;

- (ii) die versekeraar nie sodanige persoon skadeloos stel ten opsigte van enige boete of bestraffing wat deur enige landdros of regter opgelê word nie en ook nie ten opsigte van enige verlies wat daarop volg nie;
- (iii) sodanige persoon, asof hy die versekerde is, die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie polis en hierdie afdeling daarvan nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees.

Die Wette

Die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid nr. 85 van 1993 (soos gewysig),
Die Wet op Myne en Bedrywe nr. 27 van 1956 (soos gewysig),
Die Elektrisiteitswet nr. 40 van 1958 (soos gewysig),
En/of enige ander wet of ordonnansie wat met die verskaffing van elektrisiteit verband hou
Almal saamgelees met die Strafproseswet nr. 51 van 1977 (soos gewysig).

14. Onregmatige inhegtenisname en laster (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die omskrewe gebeurtenisse word uitgebrei om skadevergoeding in te sluit:

- (i) wat voortspruit uit onregmatige inhegtenisname (insluitende aanranding in verband met sodanige onregmatige inhegtenisname);
 - (ii) ten opsigte van laster;
- altd met dien verstande dat die skadeloosstellingsperk soos vermeld hoogstens R50 000 elk ingevolge (i) en (ii) beloop en R100 000 in enige enkele (jaarlikse) versekeringstydperk.

15. EU-aanspreeklikheid (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes en beperkings word die volgende veranderinge aan hierdie afdeling van die polis aangebring ten opsigte van "besering" of "skade" (soos verseker deur die uitbreiding produkaanspreeklikheid) wat ontstaan uit goedere of produkte wat na enige lidland van die Europese Unie (EU) of enige lidland van die Europese Vryhandelsvereniging (EVHV) (European Free Trade Association) uitgevoer word.

1. Spesifieke uitsonderings 12(a) en 12(b) is nie van toepassing nie op skadevergoeding of regskoste en -uitgawe wat deur enige eiser verhaal word ten opsigte van uitsprake wat in die eerste instansie gelewer word in howe in die gebied van die EU of EVHV.
2. Ten opsigte van hierdie goedere of produkte (behalwe grondstowwe) moet die versekerde:
 - (a) 'n stelsel instel en in stand hou ingevolge waarvan die goedere of produkte duidelik geïdentifiseer kan word deur 'n besending- of reeksnommer, of datumstempel of op 'n ander soortgelyke wyse;
 - (b) die datum waarop die werklike goedere of produkte die eerste keer in omloop gebring is, aanteken en handhaaf. Hierdie opgawe moet in stand gehou word sodat dit die verlangde besonderhede kan lewer vir 'n tydperk van minstens 10 jaar nadat die goedere of produkte aanvanklik in omloop gebring is.
3. Die inligting in 2 genoem, tesame met alle stawende dokumentasie, moet te eniger tyd op aanvraag aan die versekeraar of sy benoemde beskikbaar gestel word.
4. Die versekerde is, ten opsigte van hierdie skadeloosstelling, verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar wat ten opsigte van hierdie uitbreiding in die bylae vermeld word.

Die bedrag betaalbaar volgens hierdie uitbreiding, insluitend enige regskoste deur 'n eiser(es) of enige aantal eisers van die versekerde verhaalbaar, asook alle ander koste en uitgawes met die versekeraar se toestemming aangegaan ten opsigte van enige voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron of tydens enige enkele (jaarlikse) versekeringstydperk, mag nie die eweredige skadeloosstellingsperk van hierdie uitbreiding soos in die bylae aangedui, oorskry nie.

16. Aanwinste en nuwe sake

Die skadeloosstelling volgens hierdie polis toegestaan, word uitgebrei tot enige maatskappy deur die versekerde gestig en/of aangekoop tydens die versekeringstydperk vir 'n tydperk van 30 dae na sodanige stigting of aanwinst, op voorwaarde dat

- (a) die terugwerkende datum ten opsigte van sodanige nuwe maatskappy as die datum van stigting of die datum waarop 'n nuut aangekoopte maatskappy eerstens aanspreeklikheidsversekering uitgeneem het, beskou word, of die tipe hierdeur verseker op 'n "eise ingestel" basis, onderhewig aan 'n verklaring dat die nuut aangekoopte maatskappy se vorige bestuur nie kennis dra of bewus is van gerapporteerde eise of weet van omstandighede wat moontlik tot 'n eis aanleiding kan gee op of na die aankoopdatum nie en, indien geen sodanige verklaring bestaan nie, die terugwerkende datum as die aankoopdatum beskou word;
- (b) die versekerde se sakebedrywighede onveranderd bly, soos aangedui;
- (c) die jaarlikse omset van alle nuut gestigte en/of aangekoopte maatskappye nie 5% (vyf persent) van die versekerde se beraamde jaarlikse omset vanaf die aanvang hiervan, oorskry nie;
- (d) die versekerde die Maatskappy van sodanige stigting en/of aankoop daarvan in kennis stel voor die verstryking van 30 (dertig) dae en die Maatskappy die reg voorbehou om die bepalings van hierdie versekering dienooreenkomstig te wysig; en
- (e) die Maatskappy geen aanspreeklikheid vir enige koste en uitgawes vir hangende eise of regsproesse ten opsigte van sodanige nuwe maatskappy aanvaar nie.

Andersins onderhewig aan bepalings, uitsluitings, uitsonderings, voorwaardes en beperkings van die polis.

Omskrewe Gebeurtenisse

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van: Skadevergoeding waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van die dood of liggaamlike besering of siekte van enige persoon wat ingevolge 'n diens- of vakleerlingskapkontrak in die Versekerde se diens is en wat op of na die terugwerkende datum wat in die Bylae vermeld word in die loop van en in verband met sodanige persoon se diens by die Versekerde plaasvind binne die gebiedsperke en wat aanleiding gee tot 'n eis of eis wat aanvanklik gedurende die versekeringstydperk skriftelik teen die Versekerde ingestel is

Skadeloosstellingsperk

Die bedrag wat betaalbaar is met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawe wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron beperk is tot hoogstens die skadeloosstellingsperk wat in die Bylae vermeld word.

Gebiedsperke

Enige plek ter wêreld maar nie in verband met die volgende nie:

(i) enige besigheid wat die Versekerde bedryf by of vanaf 'n perseel buite;

of

(ii) enige kontrak vir die uitvoer van werk buite

die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi.

Spesifieke Uitsonderings

Hierdie Afdeling dek nie die volgende nie:

- (a) aanspreeklikheid wat deur die Versekerde aanvaar word ingevolge enige kontrak, onderneming of ooreenkoms waar die Versekerde in die afwesigheid van sodanige kontrak, onderneming of ooreenkoms nie sodanig aanspreeklik sou wees nie;
- (b) aanspreeklikheid vir siekte of aantasting wat toe te skryf is aan 'n geleidelikwerkende oorsaak wat nie weens 'n skielike en identifiseerbare ongeval of gebeurtenis ontstaan nie;
- (c) boetes, bestraffings en bestraffende skadevergoeding;
- (d)
 - (i) skadevergoeding ten opsigte van uitsprake wat in die eerste instansie gelewer word deur of verkry word in 'n hof anders as 'n hof met bevoegde jurisdiksie binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland;
 - (ii) regskoste en -uitgawes wat deur enige eiser van die versekerde verhaal word en wat nie aangegaan en verhaalbaar is in die gebied wat in (d) (i) hierbo beskryf word nie;
- (e) enige eis wat voortspruit uit 'n gebeurtenis wat aan die versekerde bekend is:
 - (i) wat nie ingevolge algemene voorwaarde 6 by die versekeraar aangemeld word nie;
 - (ii) voor die aanvang van hierdie afdeling;
- (f) enige eis (in die geval van kansellasië of nie-hernuwing van hierdie afdeling) wat nie aanvanklik binne die tydperk van 48 maande (of verlengde tydperk ten opsigte van minderjariges) skriftelik teen die versekerde ingestel word nie soos gespesifiseer in spesifieke voorwaarde 2.

Besondere Voorwaardes

1. Enige eis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word as gevolg van 'n Omskrewe Gebeurtenis wat ingevolge Algemene Voorwaarde 6 aangemeld word (hierna 'n aangemelde gebeurtenis genoem) word hanteer asof dit aanvanklik teen die Versekerde ingestel is op dieselfde dag waarop die Versekerde die gebeurtenis by die Maatskappy aangemeld het.
2. In die geval van kansellasië of nie-hernuwing van die Polis:
 - (a) word enige eis as gevolg van 'n aangemelde gebeurtenis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel is gedurende die 48 (aght en veertig) maande onmiddellik na kansellasië of nie-hernuwing hanteer asof dit teen die Versekerde ingestel is, op dieselfde dag wat die Versekerde die gebeurtenis aangemeld het. Indien die eiser minderjarig is, word die tydperk van 48 (aght en veertig) maande verleng tot na die verstryking van 12 (twaalf) maande nadat die eiser meerderjarig word;
 - (b) mag die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 6 by die Maatskappy aanmeld tot 15 (vyftien) dae na kansellasië of nie-hernuwing met dien verstande dat:
 - (i) sodanige gebeurtenis gedurende die versekeringstydperk plaasgevind het;
 - (ii) enige daaropvolgende eis wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel is as gevolg van sodanige gebeurtenis hanteer word asof dit aanvanklik ingestel is op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing en dat dit onderworpe is aan die tydperk van 48 (aght en veertig) maande soos in 2(a) hierbo gespesifiseer word
3. Enige reeks eise wat gedurende die versekeringstydperk deur een of meer eisers teen die Versekerde ingestel word as gevolg van 'n enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, word hanteer asof dit aanvanklik teen die Versekerde ingestel is:
 - (a) op die datum waarop die Versekerde die gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 6 aangemeld het;of
 - (b) of op die datum waarop die eerste eis van die reeks aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word, indien die Versekerde onbewus was van enige gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding kon gee.

Verlengde Aanmeldingsopsie (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Na die keuse van die Versekerde en onderworpe aan die betaling van 'n bykomende premie wat bepaal sal word en onderworpe aan al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie Afdeling, stem die Maatskappy in om die tydperk waartydens die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene Voorwaarde 6 mag aanmeld, te verleng vir 'n tydperk waarop ooreengekom sal word, maar onder geen omstandighede langer as 36 maande (ses en dertig) maande nie (hierna die verlengde aanmeldings-tydperk genoem) met dien verstande dat:

- (a) hierdie opsie slegs uitgeoefen mag word indien die Maatskappy hierdie Afdeling kanselleer of weier om dit te hernu;
- (b) hierdie opsie skriftelik deur die Versekerde uitgeoefen moet word binne 30 (dertig) dae na kansellering of nie-hernuwing;
- (c) hierdie opsie, nadat dit uitgeoefen is, nie deur die Versekerde of die Maatskappy gekanselleer kan word nie;
- (d) die Versekerde nie versekering verkry het wat in omvang en dekking gelykstaande is as die Afdeling wat verstryk het nie;
- (e) die Maatskappy slegs aanspreeklik is vir 'n Omskrewe Gebeurtenis wat plaasgevind het na die terugwerkende datum, maar voor die datum van kansellering of nie-hernuwing;
- (f) eise wat aanvanklik teen die Versekerde ingestel word of enige gebeurtenis wat deur die Versekerde aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk, hanteer word asof dit aanvanklik ingestel of aangemeld is op die laaste dag voor kansellering of nie-hernuwing;
- (g) die totale bedrag wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir eise wat ingestel is of gebeurtenisse wat aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk, nie die uitwerking het dat dit die skadeloosstellingsperk wat op die laaste dag voor kansellering of nie-hernuwing van toepassing was, verhoog nie;
- (h) enige eis wat na 'n aangemelde gebeurtenis gedurende die verlengde aanmeldings tydperk ingestel word en wat aanvanklik langer as 48 (aght en veertig) maande na die laaste dag voor kansellering of nie-hernuwing skriftelik teen die Versekerde ingestel is, nie onderworpe is aan skadeloosstelling ingevolge hierdie Uitbreiding nie. Indien die eiser minderjarig is, word die tydperk van 48 (aght en veertig) maande verleng tot na die verstryking van 12 (twaalf) maande nadat die eiser meerderjarig geword het.

Uitbreidings

Prinsipale

Indien In prinsipaal en die Versekerde aanspreeklik is vir dieselfde skadevergoeding en indien enige kontrak of ooreenkoms tussen 'n prinsipaal en die Versekerde dit vereis, stel die Maatskappy, ongeag die voormelde Besondere Uitsondering (a) hierbo, die prinsipaal op 'n soortgelyke wyse as die Versekerde skadeloos, maar slegs in soverre die prinsipaal teenoor 'n werknemer soos vermeld, aanspreeklik is vir dood of liggaamlike besering of siekte van sodanige persoon wat spruit uit die nalatigheid van die Versekerde of die Versekerde se werknemers

Met dien verstande dat:

- (a) die Versekerde in die geval van In eis ingevolge hierdie Uitbreiding poog om met die prinsipaal te reël dat die hantering en kontrolering van alle eise by die Maatskappy berus;
- (b) die prinsipaal asof hy die Versekerde is, die bepalings, uitsonderings en voorwaardes (Algemeen sowel as Besondere) van hierdie Polis nakom en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
- (c) die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie hierdeur verhoog word nie.

Memoranda

Net ten opsigte van hierdie Afdeling word Algemene Uitsondering (1) geskrap en deur die volgende vervang:

Hierdie Afdeling dek nie dood, besering, siekte of aanspreeklikheid wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak is deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie), burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, rewolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie.

Omskrewe gebeurtenisse

Liggaamlike besering wat op toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare wyse veroorsaak word aan enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde (hierna in hierdie afdeling sodanige persoon genoem) wat in die bylae gespesifiseer word. Die versekeraar betaal ten behoeve van sodanige persoon of sy boedel aan die versekerde die vergoeding wat in die bylae vermeld word in die geval van toevallige liggaamlike besering aan enige sodanige persoon wat regstreeks en onafhanklik van alle ander oorsake binne 24 kalendermaande tot dood of ongeskiktheid lei, soos gespesifiseer in die bylae onder die opskrif omstandighede.

Omskrywings

	Die kapitale bedrag; Persentasie van kapitale bedrag
1. dood	
2. permanente ongeskiktheid soos volg	
(a) verlies deur fisieke skeiding by of bokant die handgewrig of enkel van een of meer ledemate	100
b) permanente en algehele verlies van	100
(i) hele oog;	100
(ii) sig in oog	100
(iii) sig in oog behalwe waarneming van lig	75
(c) permanente en algehele gehoorverlies	100
(i) in albei ore	100
(ii) een oor	25
(d) permanente en algehele spraakverlies	100
(e) beserings wat lei tot permanente algehele onvermoë om die gewone beroep of enige ander beroepwaarvoor sodanige persoon uit hoofde van sy kennis of opleiding toegerus is, te beoefen	100
(f) verlies van vier vingers	70
(g) verlies van duim	
(i) albei falankse	25
(ii) een falanks	10
(h) verlies van wysvinger	
(i) drie falankse	10
(ii) twee falankse	8
(iii) een falanks	4
(i) verlies van middelvinger	
(i) drie falankse	6
(ii) twee falankse	4
(iii) een falanks	2
(j) verlies van ringvinger	
(i) drie falankse	5
(ii) twee falankse	4
(iii) een falanks	2
(k) verlies van pinkie	
(i) drie falankse	4
(ii) twee falankse	3
(iii) een falanks	2
(l) verlies van middelhandbeen eerste of tweede (bykomend) derde, vierde of vyfde (bykomend)	32
(n) verlies van tone	
(i) almal aan een voet	30
(ii) groottoon, albei falankse	5
(iii) groottoon, een falanks	2
(iv) ander tone, behalwe groottoon, indien meer as een verloor, elkeen	2

Memoranda

- (i) Waar die besering nie gespesifiseer word nie, betaal die versekeraar sodanige bedrag as wat na sy mening nie strydig is met die voormelde bepalinge nie.

- (ii) Permanente algehele verlies van die gebruik van 'n liggaamsdeel word as verlies van sodanige liggaamsdeel beskou.
- (iii) 100 persent is die maksimum persentasie vergoeding wat betaalbaar is vir permanente ongeskiktheid weens 'n ongeval of 'n reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspuit ten opsigte van enige enkele sodanige persoon.

Tydlike algehele ongeskiktheid beteken die algehele en absolute onvermoë om die gewone besigheid of beroep te beoefen.

Mediese onkoste beteken alle koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys aangegaan word vir kunsmatige hulpmiddels en -ledemate, mediese, chirurgiese, tandheelkundige, verpleeginrigting- of hospitaalbehandeling (insluitende die koste en uitgawes wat aangegaan word vir die noodvervoer of bevryding van sodanige persoon indien hy vasgekeer is of om sodanige persoon na 'n veilige plek te bring) weens 'n liggaamlike besering en wat binne 24 maande ná die omskrewe gebeurtenis plaasvind.

Jaarlikse verdienste beteken die jaarlikse koers van die loon, salaris en lewenskostoelae wat deur die versekerde aan sodanige persoon betaal of toegelaat word ten tyde van die toevallige liggaamlike besering plus die oortydbetaling, huurgeld, voedseltoelae, kommissie en ander vergoeding van 'n deurlopende aard wat deur die versekerde aan sodanige persoon betaal of toegelaat word gedurende die 12 maande onmiddellik voor die datum van die toevallige liggaamlike besering.

Gemiddelde weeklikse verdienste beteken een twee-en-vyftigste deel van die jaarlikse verdienste.

Besigheidsbeperking (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Hierdie afdeling geld slegs ten opsigte van die toevallige liggaamlike besering van sodanige persoon wat ontstaan uit en in die loop van sy diens by die besigheid.

Voorbehoudsbepalings

Daar word verklaar en ooreengekom dat:

1. die versekeraar nie aanspreeklik is nie om meer te betaal as die vergoeding wat betaalbaar is vir die dood of permanente ongeskiktheid (wat ookal die hoogste is) plus enige vergoeding wat betaalbaar is vir tydelike algehele ongeskiktheid en mediese onkoste vir die dood of ongeskiktheid van enige sodanige persoon wat ontstaan uit 'n ongeval of reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspuit;
2. die vergoeding wat ten opsigte van tydelike algehele ongeskiktheid gespesifiseer word, betaalbaar is vir nie meer as die getal weke wat in die bylae vermeld word nie en sodanige betaling eindig sodra die besering wat die onvermoë veroorsaak, sover redelikerwys moontlik herstel het niteenstaande die feit dat die permanente ongeskiktheid mag voortduur;
3. tensy daar andersins hierin voorsiening gemaak word, hierdie afdeling nie van toepassing is nie op enige sodanige persoon onder die ouderdom van 15 of bó die ouderdom van 70 jaar;
4. enige vergoeding wat deur die versekeraar betaalbaar is vir enige tydperk van tydelike algehele ongeskiktheid of vir mediese onkoste verminder word met 'n bedrag gelykstaande aan die vergoeding wat ontvang word of ontvangbaar is deur of ten behoeve van sodanige persoon ingevolge enige ongevalwetgewing vir tydelike ongeskiktheid vir dieselfde of 'n korter tydperk of ten opsigte van mediese onkoste;
5. sodanige persoon, nadat hy 'n toevallige liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie afdeling betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan wanneer dit redelikerwys deur die versekeraar van hom vereis word. Die versekeraar is nie aanspreeklik vir enige betaling tensy hierdie voorbehoudsbepaling tot sy bevrediging nagekom is nie;
6. algemene voorwaardes 2 en 9 nie op hierdie afdeling van toepassing is nie;
7. slegs ten opsigte van hierdie afdeling algemene uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang word: "Hierdie afdeling dek nie dood of liggaamlike besering regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie."

Uitbreidings

1. **Blootstelling**
Liggaamlike besering word geag besering in te sluit wat veroorsaak word deur hongersnood, dors en/of blootstelling aan die elemente wat regstreeks of onregstreeks weens teenspoed ontstaan.
2. **Verdwyning**
In die geval van die verdwyning van enige sodanige persoon in omstandighede wat die versekeraar tevrede stel dat hy 'n besering opgedoen het waarop hierdie afdeling van toepassing is en dat sodanige besering tot die dood van sodanige persoon gelei het, veronderstel die versekeraar vir die doeleindes van die versekering wat deur hierdie afdeling verleen word sy dood, met dien verstande dat indien daar, nadat die versekeraar 'n betaling hierkragtens gedoen het ten opsigte van sodanige persoon se veronderstelde dood, gevind word dat hy leef, sodanige betaling onverwyld deur die versekerde aan die versekeraar terugbetaal word.
3. **Skending weens brandwonde (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**
Onderworpe aan die uitsluiting hieronder, word die volgende item gevoeg by die omskrywing "Permanente ongeskiktheid";

'n Permanente skending weens toevallig uitwendige brandwonde op die

Persentasie van

	vergoeding
gesamentlike oppervlak van die	50
(i) gesig en nek	50
100 persent van die oppervlak geskend	Die deel van 50 waarin die werklik geskende
minder as 100 persent van die oppervlak geskend	staan tot 100 persent van die geskende oppervlakte
(ii) oorblywende dele van die liggaam behalwe as die gesig en nek	25
100 persent van die oppervlak geskend	Die deel van 25 waarin die werklik geskende staan
minder as 100 persent van die oppervlak geskend	tot 100 persent van die geskende oppervlakte
Die versekeraar betaal nie ingevolge enige sub-item van hierdie uitbreiding nie tensy die skending 10 persent oorskry ten opsigte van die sub-item ingevolge waarvan 'n eis ingestel word.	

4. Lewenshulpmasjinerie

Nieteenstaande enigiets in die omskrewe voorvalle vervat sluit die 24 maande-tydperk daarin vermeld nie enige tydperk of tydperke in waar die dood van sodanige persoon uitsluitlik vertraag word deur die gebruik van lewenshulpmasjinerie, -toerusting of -apparaat vir tydperke van minstens drie opeenvolgende dae nie.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie om vergoeding te betaal vir dood, ongeskiktheid of mediese onkoste ten opsigte van sodanige persoon:

- (a) terwyl hy per lug reis as lid van die bemanning of vir die doeleindes van enige vakkundige of tegniese werksaamheid daarin of daarop en nie as passasier nie;
- (b) deur sy selfmoord of moedswillige selfbesering;
- (c) wat uitsluitlik veroorsaak word deur 'n bestaande fisieke gebrek of ander swakheid van sodanige persoon;
- (d) weens die invloed van alkohol, dwelms of verdowingsmiddels op sodanige persoon, tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep (behalwe hyself);
- (e) weens sy deelname aan enige oproer of burgerlike beroering;
- (f) in die geval van vroue, wat regstreeks of onregstreeks voortspruit uit of verleng of verhaas word deur of toe te skryf is aan swangerskap, bevalling, aborsie, miskraam, verloskundige prosedure of enige gevolge daarvan;
- (g) terwyl hy deelneem aan of weens sy deelname aan:
 - (i) motorfietsry (hetsy as bestuurder of as passasier) behalwe op besigheid van die versekerde;
 - (ii) wedrenne van enige aard wat die gebruik behels van enige kragaangedrewe
 - (a) voertuig
 - (b) vaartuig
 - (c) tuig;
 - (iii) bergklim wat die gebruik van toue vereis, wintersport waarby ys of sneeu betrokke is, polo te perd, hinderniswedlope, professionele voetbal of hangswewery.

Omskrewe gebeurtenisse

Liggaamlike besering wat op toevallige, gewelddadige, uitwendige en sigbare wyse veroorsaak word aan enige prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde (hierna in hierdie afdeling sodanige persoon genoem) wat in die bylae gespesifiseer word. Die versekeraar betaal ten behoeve van sodanige persoon of sy boedel aan die versekerde die vergoeding wat in die bylae vermeld word in die geval van toevallige liggaamlike besering aan enige sodanige persoon wat regstreeks en onafhanklik van alle ander oorsake binne 24 kalendermaande tot dood of ongeskiktheid lei, soos gespesifiseer in die bylae onder die opskrif omstandighede.

Omskrywings

	die kapitale bedrag; die persentasie van die gespesifiseerde kapitale bedrag
1. dood	
2. permanente ongeskiktheid soos volg	
(a) verlies deur fisieke skeiding by of bokant die handgewrig of enkel van een of meer ledemate	100
(b) permanente en algehele verlies van	
(i) hele oog	100
(ii) sig in oog	100
(iii) sig in oog behalwe waarneming van lig	75
(d) permanente en algehele gehoorverlies	100
(i) in albei ore	100
(ii) een oor	25
(d) permanente en algehele spraakverlies	100
(e) beserings wat lei tot permanente algehele onvermoë om die gewone beroep of enige ander beroepwaarvoor sodanige persoon uit hoofde van sy kennis of opleiding toegerus is, te beoefen	100
(f) verlies van vier vingers	70
(g) verlies van duim	
(i) albei falankse	25
(ii) een falanks	10
(h) verlies van wysvinger	
(i) drie falankse	10
(ii) twee falankse	8
(iii) een falanks	4
(i) verlies van middelvinger	
(ii) drie falankse	6
(iii) twee falankse	4
(iv) een falanks	2
(j) verlies van ringvinger	
(i) drie falankse	5
(ii) twee falankse	4
(iii) een falanks	2
(k) verlies van pinkie	
(i) drie falankse	4
(ii) twee falankse	3
(iii) een falanks	2
(m) verlies van middelhandbeen	
(i) eerste of tweede (bykomend)	3
(ii) derde, vierde of vyfde (bykomend)	2
(o) verlies van tone	
(i) almal aan een voet	30
(ii) groottoon, albei falankse	5
(iii) groottoon, een falanks	2
(iv) ander tone, behalwe groottoon, indien meer as een verloor, elkeen	2

Memoranda

- Waar die besering nie gespesifiseer word nie, betaal die versekeraar sodanige bedrag as wat na sy mening nie strydig is met voormelde bepalings nie.
- Permanente algehele verlies van die gebruik van 'n liggaamsdeel word as verlies van sodanige liggaamsdeel beskou.

(iii) 100 persent is die maksimum persentasie vergoeding wat betaalbaar is vir permanente ongeskiktheid weens 'n ongeval of 'n reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspuit ten opsigte van enige enkele sodanige persoon.

Tydlike algehele ongeskiktheid beteken die algehele en absolute onvermoë om die gewone besigheid of beroep te beoefen.

Mediese onkoste beteken alle koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys aangegaan word vir kunsmatige hulpmiddels en -ledemate, mediese, chirurgiese, tandheelkundige, verpleeginrigting- of hospitaalbehandeling (insluitende die koste en uitgawe wat aangegaan word vir die noodvervoer of bevryding van sodanige persoon indien hy vasgekeer is of om sodanige persoon na 'n veilige plek te bring) weens 'n liggaamlike besering en wat binne 24 maande ná die omskrewe gebeurtenis plaasvind.

Besigheidsbepanking (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Hierdie afdeling geld slegs ten opsigte van die toevallige liggaamlike besering van sodanige persoon wat ontstaan uit en in die loop van sy diens by die besigheid.

Voorbehoudsbepalings

Daar word verklaar en ooreengekom dat:

1. die versekeraar nie aanspreeklik is nie om meer te betaal as die vergoeding wat betaalbaar is vir die dood of permanente ongeskiktheid (wat ookal die hoogste is) plus enige vergoeding wat betaalbaar is vir tydelike algehele ongeskiktheid en mediese onkoste vir die dood of ongeskiktheid van enige sodanige persoon wat ontstaan uit 'n ongeval of reeks ongevallen wat uit een oorsaak voortspuit;
2. die vergoeding wat ten opsigte van tydelike algehele ongeskiktheid gespesifiseer word, betaalbaar is vir nie meer as die getal weke wat in die bylae vermeld word nie en sodanige betaling eindig sodra die besering wat die onvermoë veroorsaak sover redelikerwys moontlik herstel het, nieteenstaande die feit dat die permanente ongeskiktheid mag voortduur;
3. tensy daar andersins hierin voorsiening gemaak word, hierdie afdeling nie van toepassing is nie op enige sodanige persoon onder die ouderdom van 15 of bó die ouderdom van 70 jaar;
4. sodanige persoon, nadat hy 'n toevallige liggaamlike besering opgedoen het waarvoor vergoeding ingevolge hierdie afdeling betaalbaar mag wees, 'n mediese ondersoek en enige gespesifiseerde behandeling ondergaan wanneer dit redelikerwys deur die versekeraar van hom vereis word. Die versekeraar is nie aanspreeklik vir enige betaling tensy hierdie voorbehoudsbepaling tot sy bevrediging nagekom is nie;
5. algemene voorwaardes 2 en 9 nie op hierdie afdeling van toepassing is nie;
6. slegs ten opsigte van hierdie afdeling algemene uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang word: "Hierdie afdeling dek nie dood of liggaamlike besering regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie."

Uitbreidings

1. **Blootstelling**
 Liggaamlike besering word geag besering in te sluit wat veroorsaak word deur hongersnood, dors en/of blootstelling aan die elemente wat regstreeks of onregstreeks weens teenspoed ontstaan.
2. **Verdwyning**
 In die geval van die verdwyning van enige sodanige persoon in omstandighede wat die versekeraar tevrede stel dat hy 'n besering opgedoen het waarop hierdie afdeling van toepassing is en dat sodanige besering tot die dood van sodanige persoon gelei het, veronderstel die versekeraar vir die doeleindes van die versekering wat deur hierdie afdeling verleen word sy dood, met dien verstande dat indien daar, nadat die versekeraar 'n betaling hierkragtens gedoen het ten opsigte van sodanige persoon se veronderstelde dood, gevind word dat hy leef, sodanige betaling onverwyld deur die versekerde aan die versekeraar terugbetaal word.
3. **Skending weens brandwonde (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**
 Onderworpe aan die uitsluiting hieronder, word die volgende item gevoeg by die omskrywing "Permanente ongeskiktheid":

'n Permanente skending weens toevallig uitwendige brandwonde op die gesamentlike oppervlak van die	Persentasie van vergoeding
(i) gesig en nek 100 persent van die oppervlak	50
(ii) geskend minder as 100 persent van die oppervlak geskend	Die deel van 50 waarin die werklik geskende staan tot 100 persent van die geskende oppervlakte
(iii) oorblywende dele van die liggaam behalwe as die gesig en nek 100 persent van die oppervlak geskend	25
(iv) minder as 100 persent van die oppervlak geskend	Die deel van 25 waarin die werklik geskende

staan tot 100 persent van die geskende oppervlakte

Die versekeraar betaal nie ingevolge enige sub-item van hierdie uitbreiding nie tensy die skending 10 persent oorskry ten opsigte van die sub-item ingevolge waarvan 'n eis ingestel word.

4. Lewenshulpmasjinerie

Nieteenstaande enigiets in die omskrewe voorvalle vervat sluit die 24 maande-tydperk daarin vermeld nie enige tydperk of tydperke in waar die dood van sodanige persoon uitsluitlik vertraag word deur die gebruik van lewenshulpmasjinerie, -toerusting of -apparaat vir tydperke van minstens drie agtereenvolgende dae nie.

Spesifieke uitsonderings

Die versekeraar is nie aanspreeklik om vergoeding te betaal vir dood, ongeskiktheid of mediese onkoste ten opsigte van sodanige persoon nie:

- (a) terwyl hy per lug reis as lid van die bemanning of vir die doeleindes van enige vakkundige of tegniese werksaamheid daarin of daarop en nie as passasier nie;
- (b) deur sy selfmoord of moedswillige selfbesering;
- (c) wat uitsluitlik veroorsaak word deur 'n bestaande fisieke gebrek of ander swakheid van sodanige persoon;
- (d) weens die invloed van alkohol, dwelms of verdowingsmiddels op sodanige persoon tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep (behalwe hyself);
- (e) weens sy deelname aan enige oproer of burgerlike beroering;
- (f) in die geval van vroue, wat regstreeks of onregstreeks voortspruit uit of verleng of verhaas word deur of toe te skryf is aan swangerskap, bevalling, aborsie, miskraam, verloskundige prosedure of enige gevolge daarvan;
- (g) terwyl hy deelneem aan of weens sy deelname aan:
 - (i) motorfietsry (hetsy as bestuurder of as passasier) behalwe op besigheid van die versekerde;
 - (ii) wedrenne van enige aard wat die gebruik behels van enige kragaangedrewe
 - (a) voertuig
 - (b) vaartuig
 - (c) tuig;
 - (iii) bergklim wat die gebruik van toue vereis, wintersport waarby ys of sneeu betrokke is, polo te perd, hindernis-wedlope, professionele voetbal of hangswewery.

Onderafdeling A Verlies of skade

Omskrewe gebeurtenisse

Verlies van of skade aan enige voertuig wat in die bylae beskryf word en die toebehoere en onderdele daarvan terwyl dit daaraan is. Indien sodanige voertuig onbruikbaar is weens enige verlies of skade wat hierkragtens verseker is, betaal die versekeraar die redelike koste vir die sleep, beskerming en verwydering daarvan na die naaste herstellers na 'n ongeluk en die versekerde mag opdrag gee dat herstelwerk tot hoogstens R2 000 uitgevoer word sonder dat die versekeraar se toestemming vooraf verkry word met dien verstande dat 'n uitvoerige raming eers verkry en onmiddellik aan die versekeraar gestuur word. Die versekeraar betaal ook die redelike koste vir aflewering aan die versekerde ná die herstel van sodanige verlies of skade, maar tot hoogstens die redelike koste van vervoer na die permanente adres van die versekerde in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe of Malawi.

Met dien verstande dat:

1. die skadeloosstellingsperk vir elke soort voertuig is soos wat dit in die bylae vermeld word en dat dit die maksimum bedrag is wat deur die versekeraar betaalbaar is ten opsigte van sodanige verlies of skade, maar dit mag hoogstens die redelike markwaarde van die voertuig en sy toebehoere en onderdele ten tyde van sodanige verlies of skade beloop;
2. die versekeraar na sy eie keuse sodanige voertuig of enige deel daarvan en/of die toebehoere en onderdele daarvan kan herstel of vervang of die bedrag van die verlies of skade kontant betaal tot hoogstens die redelike markwaarde van sodanige voertuig en/of die toebehoere en/of onderdele ten tyde van sodanige verlies of skade;
3. indien die voertuig na die wete van die versekeraar die onderwerp van 'n opskortende verkoops- of soortgelyke ooreenkoms is, sodanige betaling gedoen word aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die versekeraar ten opsigte van sodanige verlies of skade;
4. ten opsigte van elke gebeurtenis wat tot 'n eis (behalwe 'n eis weens brand, weerlig of ontploffing) ingevolge hierdie onderafdeling aanleiding gee, die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrae betaalbaar wat in die bylae vermeld word (na gelang van die soort voertuig) van enige uitgawe (of enige mindere uitgawe wat aangegaan mag word) waarvoor voorsiening gemaak word ingevolge hierdie onderafdeling (insluitende enige betaling ten opsigte van koste, uitgawe en gelde) en van enige uitgawe deur die versekeraar aangegaan in die uitoefening van enige diskresie wat hy ingevolge hierdie versekering mag hê. Indien die onkoste wat deur die versekeraar aangegaan word, enige eerste bedrag betaalbaar insluit waarvoor die versekerde verantwoordelik is, moet sodanige bedrag onverwyld deur die versekerde aan die versekeraar terugbetaal word;
5. die versekeraar nie vir meer as die bedrag wat in die bylae vermeld word aanspreeklik is nie (na aftrekking van die eerste bedrae betaalbaar) ten opsigte van die diefstal of gepoogde diefstal van radio's, bandspelers en soortgelyke toerusting of telefone wat nie deur die vervaardigers van die voertuig verskaf is toe dit nuut was nie.

Uitsonderings op onderafdeling A

Die versekeraar is nie aanspreeklik om die volgende te betaal nie:

- (a) gevolglike verlies weens enige oorsaak hoegenaamd, waardevermindering hetsy dit ontstaan weens herstelwerk ná 'n omskrewe gebeurtenis of andersins, slytasie, meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering of brekasie;
- (b) skade aan buitebande en wiele deur die gebruik van remme of deur padlekkasies, snye of barste en/of veroorsaak deur impak met padongelykhede en/of voorwerpe op die pad oppervlak;
- (c) skade aan veerstelsels/skokbrekers te wyte aan ongelykhede van die pad of ander oppervlak of weens botsing met sodanige ongelykhede;
- (d) meer as 5% van die indemniteitslimiet van die voertuig aangedui in die skedule minus die Eerste Bedrag Betaalbaar vir enige radio en ander klant reproduksietoerusting maar nie radio en klant reproduksietoerusting wat deur die motorvoertuigvervaardiger in die voertuig geïnstalleer is toe dit nuut was nie. Indien 'n radio of klankreproduksietoerusting in die skedule gespesifiseer is sal die waarde aangedui op die skedule die maksimum aanspreeklikheid in die geval van 'n eis betaalbaar wees.
- (e) skade aan die enjine as 'n ander deel van die voertuig nie terselfdetyd in 'n ongeluk beskadig is nie, die skade veroorsaak deur die wewe of persone met kwaadwillige bedoellings word nie hierdeur uitgesluit nie.
- (f) terughouding, konfiskering of rekwisie deur enige doeane- of ander beamptes of owerhede.

Onderafdeling B Aanspreeklikheid teenoor derde partye

Omskrewe gebeurtenisse

Enige ongeval veroorsaak deur of deur middel van of in verband met enige voertuig wat in die bylae beskryf word of in verband met die laai en/of aflaai van sodanige voertuig ten opsigte waarvan die versekerde of enige passasier regtens aanspreeklik word om alle bedrae, insluitende die eiser se koste en uitgawes, te betaal ten opsigte van:

- (i) dood of liggaamlike besering van enige persoon, maar met uitsluiting van dood of liggaamlike besering van enige persoon in die diens van die versekerde wat ontstaan uit en in die loop van sodanige diens of iemand wat 'n lid van dieselfde huishouding as die versekerde is;
- (ii) skade aan ander eiendom as die eiendom wat aan die versekerde behoort of deur hom in trust gehou word of in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is of wat deur sodanige voertuig vervoer word of daarop of daarvan afgelaai word.

Die versekeraar sal ook (ingevolge en onderworpe aan die beperkings van en vir die doeleindes van hierdie onderafdeling):

1. alle koste en uitgawes betaal wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan word en is geregtig om na sy eie goeddunke te reël vir verteenwoordiging by enige doodsondersoek of ondersoek ten opsigte van enige dood wat die onderwerp van skadeloosstelling

- ingevolge hierdie onderafdeling mag wees of vir die verdediging in enige landdroshof van enige strafregtelike vervolging ten opsigte van enige handeling wat enige gebeurtenis veroorsaak of daarmee verband hou, wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling mag wees of daarmee verband
- mag hou met dien verstande dat die versekeraar se algehele aanspreeklikheid ingevolge sowel hierdie uitbreiding as onderafdeling B, hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in onderafdeling B as van toepassing vermeld word;
2. enige persoon skadeloos stel wat sodanige voertuig op bevel van die versekerde of met die versekerde se toestemming bestuur of gebruik met dien verstande dat:
 - (a) sodanige persoon, asof hy die versekerde is, die bepalinge, uitsonderings en voorwaardes van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
 - (b) sodanige persoon wat sodanige voertuig bestuur deur geen versekeraar motorversekering of die voortsetting daarvan geweier is nie;
 - (c) die skadeloosstelling nie van toepassing is ten opsigte van eise wat deur enige lid van dieselfde huishouding as sodanige persoon ingestel word nie;
 - (d) sodanige persoon nie ingevolge enige ander polis op skadeloosstelling geregtig is nie behalwe ten opsigte van enige bedrag wat nie daarkragtens verhaalbaar is nie;
 3. die versekerde skadeloos stel terwyl hy persoonlik enige privaat tipe motorvoertuig bestuur wat nie aan hom behoort nie en nie ingevolge 'n huurkontrak of opskortende verkoopsooreenkoms aan hom gebruikhuur of verhuur word nie met dien verstande dat die versekerde 'n individu is en dat hy 'n voertuig hierkragtens verseker het wat voldoen aan die beskrywing onder omskrywing (a) of (b) en met dien verstande dat die versekeraar nie aanspreeklik is nie vir skade aan die voertuig terwyl dit bestuur of gebruik word;
 4. die versekerde skadeloos stel ten opsigte van aanspreeklikheid wat ontstaan weens die sleep van enige ander voertuig of sleepwa (insluitende aanspreeklikheid in verband met die gesleepte voertuig of sleepwa) deur 'n voertuig (behalwe teen vergoeding) met dien verstande dat die versekeraar nie aanspreeklik is vir skade aan die gesleepte voertuig of sleepwa of vir die eiendom daarin of daarop nie.

Uitsonderings op onderafdeling B

Die versekeraar is nie ingevolge hierdie onderafdeling aanspreeklik ten opsigte van die volgende nie:

- (a) soveel van enige skadevergoeding of eis as wat binne die bestek van enige verpligte motorvoertuigversekerings-wetgewing val. Hierdie uitsondering geld nieteenstaande die feit dat geen versekering ingevolge sodanige wetgewing van krag is of aangegaan is nie;
- (b) dood of liggaamlike besering van enige persoon wat in of op 'n voertuig beskryf in omskrywing (b), (c), (d) of (e) vervoer word of daarin, daarop, daarvan af of daaruit klim ten tyde van die plaasvind van die gebeurtenis waaruit enige eis ontstaan (behalwe enige persoon wat in of op 'n permanent omslote passasierdraende kompartement van 'n handelsvoertuig met 'n dravermoë van hoogstens 1500 kg vervoer word of wat daarin, daaruit, of daarvan af klim);
- (c) aanspreeklikheid wat voortspruit uit die werkverrigting, demonstrasie of gebruik (vir ander doeleindes behalwe die instandhouding of herstel van 'n voertuig) van enige gereedskap of toerusting wat deel uitmaak van of vasgeheg is aan of gebruik word in verband met 'n voertuig of enigiets vervaardig deur of gehou in enige sodanige gereedskap of toerusting. Hierdie uitsondering is nie van toepassing op vurkhyers nie.

Skadeloosstellingsperk

Tensy anders vermeld, beloop die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie onderafdeling ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die skadeloosstellingsperke wat in die bylae vermeld word.

Onderafdeling C Mediese onkoste

Omskrewe gebeurtenisse

Indien enige insittende in die gespesifiseerde deel van 'n voertuig hieronder beskryf regstreeks in verband met sodanige voertuig op gewelddadige, toevallige, uitwendige en sigbare wyse liggaamlike besering opdoen betaal die versekeraar die mediese onkoste in verband met sodanige besering tot hoogstens 'n bedrag van R1 000 per beseerde insittende maar tot hoogstens R20 000 in totaal vir alle beseerde insittendes as gevolg van 'n voorval of 'n reeks voorvalle voortspruitende uit een gebeurtenis. Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie onderafdeling word verminder met enige bedrag wat ingevolge enige ongevalle- of soortgelyke wetgewing verhaalbaar is. Die uitdrukking mediese onkoste sluit enige koste in wat aangegaan word in verband met sodanige insittende se bevryding uit sodanige voertuig of sy vervoer na 'n plek waar mediese behandeling toegedien kan word.

Omskrewe voertuig maar slegs indien dit ingevolge onderafdeling A van hierdie afdeling verseker is	Gespesifiseerde gedeelte van voertuig waarin besering opgedoen moet word
1. Enige privaat tipe motorvoertuig of gemotoriseerde karavaan	Enige plek binne die voertuig
Enige ander tipe versekerde voertuig behalwe 'n bus of huurmotor	Die permanent omslote passasierdraende kompartement

Omskrywings

1. Voorval

Die woord voorval beteken enige voorval of reeks voorvalle wat ontstaan uit een oorsaak in verband met enige enkele voertuig ten opsigte waarvan skadeloosstelling deur hierdie versekering verleen word.

2. Voertuig

Die woord voertuig beteken:

- (a) privaat tipe motorvoertuie (insluitende stasiewaens, safari-voertuie, karweimotors en dies meer of soortgelyke voertuie wat ontwerp is om nie meer as 9 mense, insluitende die bestuurder, te dra);
- (b) handelsvoertuie en spesiale tipe voertuie soos in die bylae omskryf;
- (c) motorfietse (insluitende bromponies en driewielvoertuie);
- (d) busse (insluitende enige voertuig wat gebruik word vir besigheidsdoeleindes en ontwerp is om meer as 9 mense, insluitende die bestuurder, te dra);
- (e) sleepwaens, dit wil sê enige voertuig sonder selfaandrywing wat ontwerp is om deur 'n selfaangedrewe voertuig gesleep te word, maar met uitsluiting van enige onderdele of toebehore wat nie permanent daaraan aangebring is nie; synde enige sodanige voertuig wat deur die versekerde besit, gehuur of gebruikhuur word, insluitende enige sodanige voertuig wat tydelik deur die versekerde gebruik word ter vervanging van enige voertuig wat in onbruik is vir die doeleindes van versiening, instandhouding en/of herstelwerk met dien verstande dat die versekeraar se maksimum aanspreeklikheid hoogstens die markwaarde van die vervangingsvoertuig of die skadeloosstellingsperk van die vervangde voertuig soos in die bylae vermeld, wat ookal die laagste is, behoop.

Bepalings ten opsigte van geeneiskorting (van toepassing op gespesifiseerde-voertuiggrondslag)

Indien geen eis ingevolge hierdie polis ingestel word of ontstaan gedurende 'n versekeringstydperk wat hieronder gespesifiseer word en wat die hernuwing van die polis onmiddellik voorafgaan nie, word die hernuwingspremie vir die versekering van voertuie gegrond op die toepaslike Eisvryegroep of is dit onderworpe aan ondergemelde Geeneiskortings

OMSKRYWING (a)

Versekeringstydperk	Eisvryegroep
die voorafgaande jaar	1
die voorafgaande twee opeenvolgende jaar	2
die voorafgaande drie opeenvolgende jaar	3
die voorafgaande vier opeenvolgende jaar	4
die voorafgaande vyf of meer opeenvolgende jaar	5
Anders as hierbo, geld eisvryegroep	0

Indien een of meer eise ingestel word of ontstaan gedurende 'n versekeringstydperk waarvoor die premie op Eisvryegroep 4 of 5 gebaseer is, word die volgende hernuwingspremie onderskeidelik op Eisvryegroep 2 of 3 gebaseer en vir daaropvolgende hernuwings soos volg

(i) EISVRYEGROEP 4

Versekeringstydperk waartydens geen eis ingestel word of ontstaan nie	Eisvryegroep
die voorafgaande jaar	3
die voorafgaande twee opeenvolgende jaar	4
die voorafgaande drie opeenvolgende jaar	5
die voorafgaande vier opeenvolgende jaar	6

(ii) EISVRYEGROEP 5

Versekeringstydperk waartydens geen eis ingestel word of ontstaan nie	Eisvryegroep
die voorafgaande jaar	4
die voorafgaande twee opeenvolgende jaar	5

Anders as hierbo, geld eisvryegroep 0

Omskrywings (b) en (e)

Versekeringstydperk	Geeneiskorting
die voorafgaande jaar	15%

die voorafgaande twee opeenvolgende jaar	20%
die voorafgaande drie opeenvolgende jaar	30%
die voorafgaande vier opeenvolgende jaar	40%
Anders as hierbo, geld geen korting nie	
Omskrywing (c) en (d)	
Versekerings tydperk	Geeneiskorting
die voorafgaande jaar	15%
die voorafgaande twee opeenvolgende jaar	20%
die voorafgaande drie opeenvolgende jaar	30%
die voorafgaande vier opeenvolgende jaar	35%
Anders as hierbo, geld geen korting nie	

Indien die versekeraar instem tot 'n oordrag van belang in hierdie polis loop die tydperk waartydens die belang vir die oordraggewer was nie op tot die voordeel van die oordragnemer nie. Indien meer as een voertuig in die bylae tot hierdie polis beskryf word, word die Eisevryegroep/Geeneiskorting toegepas asof 'n afsonderlike polis ten opsigte van elkeen van sodanige voertuie uitgereik is.

Uitbreidings

1. **Uitbreiding: Gebeurlikheidsaanspreeklikheid (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**

Die skadeloosstelling ingevolge onderafdeling B sluit eise in wat ingestel word teen:

- die versekerde in die geval van 'n ongeluk wat ontstaan uit en in die loop van die besigheid en veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige motorvoertuig wat nóg die eiendom van die versekerde is nóg deur hom voorsien is, terwyl dit gebruik word deur enige vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde (hierna in hierdie uitbreiding sodanige persoon genoem);
- enige sodanige persoon in die geval van 'n ongeluk wat ontstaan uit en in die loop van die besigheid en veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige motorvoertuig wat nóg aan hom of die versekerde behoort nóg deur enige van hulle gebruikhuur of gehuur word, maar slegs tot die mate wat sodanige persoon nie enige motorversekering of die voortsetting daarvan deur enige versekeraar geweier is nie.

Met dien verstande dat:

- al die woorde in (b) van die uitsonderings op onderafdeling B geskrap word;
- die versekeraar nie aanspreeklik is vir verlies van of skade aan enige motorvoertuig wat gebruik word vir die doeleindes en op die wyse wat in (a) en (b) hierbo beskryf word nie;
- die betaling deur die versekerde van subsidies of reistoelae aan sodanige persoon vir die gebruik van sy eie voertuig vir amptelike doeleindes van die versekerde, insluitende die vervoer van persone vir sodanige doeleindes, toegelaat word sonder dat die versekering ingevolge hierdie uitbreiding daardeur benadeel word;
- indien die versekerde of sodanige persoon ten tyde van die plaasvind van enige ongeluk wat tot 'n eis ingevolge hierdie uitbreiding lei, ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis geregtig is, die versekeraar nie aanspreeklik is om enige betaling hierkragtens te maak nie, behalwe ten opsigte van enige oorskryding bó die bedrag wat ingevolge sodanige ander polis betaalbaar is;
- die bepalinge, uitsonderings en voorwaardes van die polis andersins van toepassing is.

2. **Uitbreiding: Passasiersaanspreeklikheid (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**

Uitsondering (b) op onderafdeling B is nie van toepassing op voertuie wat in omskrywing (b) beskryf word nie, behalwe spesiale tipes, of in omskrywing (c), (d) of (e) nie. Die skadeloosstellingsperk vir enige enkele voorval beloop hoogstens die bedrag wat in die bylae vermeld word.

3. **Uitbreiding: Aanspreeklikheid teenoor ongemagtigde passasiers (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**

Ongeag uitsondering (b) daarop word die skadeloosstelling ingevolge onderafdeling B uitgebrei om die versekerde se regs aanspreeklikheid te dek vir die dood of liggaamlike besering van persone terwyl hulle vervoer word in of op enige voertuig of terwyl hulle daarin, daarop, daarvan af of daaruit klim, srydig met die versekerde se opdrag aan hulle bestuurders om nie passasiers te vervoer nie. Die skadeloosstellingsperk vir enige enkele voorval beloop hoogstens die bedrag wat in die bylae vermeld word.

4. **Uitbreiding: Parkeerfasiliteite en verskuiwing van derde partye se voertuie (indien in die bylae as ingesluit vermeld)**

Hierdie afdeling word uitgebrei om die versekerde skadeloos te stel ten opsigte van ongelukke wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met die verskuiwing van enige voertuig (wat nie aan die versekerde behoort of aan hulle geleen, gehuur of gebruikhuur word nie), deur enige persoon in diens van die versekerde of wat namens die versekerde optree, altyd met dien verstande dat sodanige voertuig verskuif is

- met die magtiging van enige huurder, klant of besoeker van die versekerde, of
- in verband met die versekerde se parkeerreëlings, of
- om die uitvoering van die versekerde se besigheid te bewerkstellig

En verder met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie van toepassing is op skade aan voertuie wat teen vergoeding geparkeer is nie. Sodanige voertuig (en die inhoud daarvan) word vir die doeleindes van hierdie uitbreiding nie geag deur die versekerde in trust gehou te word of in sy bewaring of onder sy beheer te wees nie.

5. Uitbreiding: Voortuit (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die bepaling van hierdie afdeling wat verband hou met die eerste bedrag betaalbaar en geeneiskorting is nie van toepassing op enige betaling vir skade aan voortuitglas, sy- of agterruitglas wat deel uitmaak van enige voertuig nie. Met dien verstande dat:

- (a) geen ander skade aan die voertuig veroorsaak word wat tot 'n eis ingevolge die polis aanleiding gee nie;
- (b) die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrag betaalbaar (van toepassing op glas) wat in die bylae vermeld word vir elke verlies.

6. Afstanddoening van subrogasieregte

Die versekeraar doen vir die doel van hierdie afdeling afstand van alle subrogasie- of gedingvoeringsregte wat hulle mag hê of wat hulle mag verkry teen enige ander persoon waarop die skadeloosstelling hierkragtens van toepassing is en elke sodanige persoon moet die bepaling, uitsonderings en voorwaardes (algemeen sowel as spesifiek) van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe wees in soverre dit van toepassing mag wees.

7. Prinsipale

Nieteenstaande spesifieke uitsondering 2 van hierdie afdeling, word die skadeloosstelling ingevolge onderafdeling B uitgebrei om, in die mate wat dit deur die voorwaardes van enige kontrak van die Bou- Industrieë-Federasie van Suid-Afrika vereis word en in verband met enige aanspreeklikheid wat voortspruit uit die uitvoer van sodanige kontrak, enige prinsipaal wat benoem word in sodanige kontrak wat deur die versekerde aangegaan word vir die doeleindes van die besigheid skadeloos te stel, met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die versekeraar hoogstens die aanspreeklikheidspersoneel wat in die bylae vermeld word, behoort.

8. Kruisaanspreeklikhede

Waar meer as een versekerde in die bylae vermeld word, stel die versekeraar elke versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike polisse aan elk uitgereik is met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die versekeraar hoogstens die skadeloosstellingspersoneel wat in die bylae vermeld word, behoort.

9. Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepaling, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word, met sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a) (b) (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

10. Uitbreiding: Verlies van sleutels (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekeraar stel die versekerde skadeloos ten opsigte van die koste van die vervanging van slotte en sleutels insluitende die afstandalarmbeheerder en indien nodig, die herprogrammering van enige gekodeerde alarmstelsel van enige versekerde voertuig ná die verdwyning van enige sleutel of alarmbeheerder van sodanige voertuig of, nadat die versekerde rede het om te glo dat enige ongemagtigde persoon in besit mag wees van 'n duplikaat van sodanige sleutel of alarmbeheerder.

Met dien verstande dat:

- (i) die versekeraar se aanspreeklikheid ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die bedrag behoort wat in die bylae vermeld word;
- (ii) sodanige bedrag verminder word met die eerste bedrag betaalbaar wat in die bylae vermeld word.

Die bepaling van hierdie afdeling wat verband hou met die eerste bedrag betaalbaar en geeneiskorting is nie van toepassing op hierdie uitbreiding nie.

11. Brandbluskoste

Enige koste (tot hoogstens R5 000) wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die versekeraar ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

12. Uitbreiding: Wrakverwydering (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die dekking verskaf ingevolge onderafdeling A van hierdie afdeling word uitgebrei om koste en uitgawes in te sluit wat deur die versekerde aangegaan word ten opsigte van die opruiming en verwydering van puin en wrakstukke van enige versekerde voertuig ná skade aan sodanige voertuig deur 'n omskrewe gebeurtenis met dien verstande dat benewens die skadeloosstellingsperk ingevolge onderafdeling A van hierdie afdeling, die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge hierdie uitbreiding, hoogstens R2000 of die perk in die bylae as van toepassing op hierdie uitbreiding vermeld ten opsigte van enige enkele voorval, beloop.

13. Uitbreiding: Krediettekort (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien enige algeheleverskikking ingevolge onderafdeling A minder is as die bedrag wat aan die finansier verskuldig is ingevolge 'n huidige afbetalings- of bruikhuurooreenkoms, betaal die versekeraar aan die versekerde 'n verdere bedrag gelykstaande aan die tekort, minus:

- (a) enige agterstallige paaiemente of huurgeld insluitende rente betaalbaar op sodanige agterstallige bedrae;
- (b) alle premierugbetalings vir kansellasië van enige versekeringsdekking wat met die motorvoertuig verband hou;
- (c) die verhoogde paaiemente of huurgeld wat betaal sou word indien daar geen reskapitaalwaarde aan die einde van die finansieringstydperk bestaan het nie, bereken tot die maand waarin die eis geskik word;
- (d) die eerste bedrag betaalbaar ingevolge onderafdeling A;

altyd met dien verstande dat:

- (a) die bedrae betaalbaar hoogstens maksimum skadeloosstelling minus die eerste bedrag betaalbaar ingevolge onderafdeling A beloop;
- (b) die endossement nie van toepassing is nie op 'n ooreenkoms ingevolge waarvan die bedrag van enige enkele paaiement, buiten die finale reswaarde-bedrag ná die aanvanklike paaiement, met meer as 10 persent van enige ander paaiement verskil nie;
- (c) indien sodanige tekort die resultaat is van 'n hervoorskot ingevolge 'n afbetalingsooreenkoms of herfinansiering ingevolge 'n bruikhuurooreenkoms, die versekering ingevolge hierdie uitbreiding nietig verklaar word.

Memoranda

1. Premie-aanpassing

Indien hierdie afdeling op 'n ongespesifiseerde voertuig-grondslag uitgereik word, moet die versekerde aan die einde van elke versekeringstydperk 'n verklaring van die totale aantal voertuie wat op sodanige verstrykingsdatum deur hom besit, gehuur of gebruikhuur is, by die versekeraar indien. By ontvangs van hierdie verklaring doen die versekeraar 'n premie-aanpassing van 50 persent van die jaarlikse tarief per voertuig toegepas op die verskil in die aantal voertuie by die aanvang of die hernuwing en die aantal wat verklaar is.

2. Oorlog

Slegs ten opsigte van onderafdelings B en C word algemene uitsondering 1 geskrap en deur die volgende vervang: "Hierdie afdeling dek nie oorlog, inval, optrede deur 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie."

3. Beskrywing van gebruik

Gebruik vir sosiale, huishoudelike en ontspanningsdoeleindes en gebruik vir die besigheid of beroep van die versekerde.

Met uitsluiting van:

verhuring, vervoer van passasiers teen vergoeding of die vervoer van reisgeldbetalende passasiers, renne, spoed en/of ander wedrenne, tydrenne, tydtoetse, vervoer van plofstowwe of vervoer van enige vrag of passasiers wat die dra vermoë oorskry waarvoor dit gebou of gelisenseer is of gebruik vir enige doeleindes in verband met die motorhandel. Die skadeloosstelling aan die versekerde in verband met enige voertuig geld terwyl sodanige voertuig in die bewaring of onder die beheer van 'n lid van die motorhandel is vir die doel van versiening, instandhouding of herstelwerk.

Opsionele beperkings

Slegs derde party (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Onderafdeling A en C en die bepalinge ten opsigte van die geeneiskorting word gekanselleer.

Slegs derde party, brand en diefstal (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge onderafdeling A word uitsluitlik beperk tot verlies of skade wat ontstaan weens brand, selfontbranding, weerlig of ontploffing of weens diefstal of enige poging daartoe. Verder word onderafdeling C en die bepalinge ten opsigte van die geneeskorting gekanselleer.

Spesifieke uitsonderings

1. Die versekeraar is nie aanspreeklik vir enige ongeluk, besering, verlies, skade of aanspreeklikheid nie:
 - (a) terwyl die voertuig met die medewete en toestemming van die versekerde op 'n ander wyse as in ooreenstemming met die klousule: beskrywing van gebruik, gebruik word;
 - (b) opgedoen buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi, maar die versekeraar stel die versekerde skadeloos teen verlies van of skade aan enige voertuig terwyl dit in transito is op see of per lug tussen hawens of plekke in hierdie grondgebiede, insluitende die laai en aflaai wat met sodanige transito gepaard gaan;
 - (c) opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:
 - (i) die versekerde terwyl hy onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself) of indien die versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl hy nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie;
 - (ii) enige ander persoon met die algemene toestemming van die versekerde wat na wete van die versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself) of indien die persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie.

Met dien verstande dat enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensiewette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in spesifieke uitsondering (b) verwys word, of indien daar nie aan enige lisensiewet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing, of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders.

2. Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir enige eis wat ontstaan uit kontraktuele aanspreeklikheid, tensy die versekerde nieteenstaande sodanige kontraktuele ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het.

Spesifieke voorwaarde

Indien enige bestuurslisensie ten gunste van die versekerde of sy gemagtigde bestuurder gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling geëndosseer, opgekort of gekanselleer word, of indien hy of hulle weens nalatige, roekelose of onbehoorlike bestuur aangekla of skuldig bevind word, moet skriftelike kennisgewing aan die versekeraar

Onderafdeling A: Materiële skade

Omskrewe gebeurtenisse

Fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom wat in die bylae beskryf word deur enige oorsaak wat nie hierin uitgesluit word nie terwyl:

- (a) in werking of nie in gebruik nie enige plek binne daardie gedeelte van die gebou wat deur die versekerde geokkupeer word by die versekerde perseel omskryf in die bylae;
- (b) in transito met inbegrip van laai en aflaai of terwyl dit tydelik op enige perseel onderweg gestoor word;
- (c) tydelik verwyder van daardie gedeelte van die gebou wat deur die versekerde geokkupeer word by die versekerde perseel omskryf in die bylae na enige ander gebou.

Uitsonderings op Onderafdeling A

Die versekeraar stel die versekerde nie skadeloos nie, ongeag die oorspronklike oorsaak, ten opsigte van:

1. die eerste bedrag betaalbaar soos vermeld in die bylae ten opsigte van onderafdeling A van elke gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee. Indien meer as een item van die versekerde eiendom fisieke verlies of skade tydens enige enkele gebeurtenis opdoen, is die eerste bedrag betaalbaar die hoogste enkele bedrag van toepassing op sodanige versekerde eiendom;
2. ontwrigting tensy dit gepaard gaan met fisieke skade wat andersins deur hierdie afdeling gedek word;
3. skade of verlies verhaalbaar ingevolge 'n onderhoud- en/of huurooreenkoms wat deur of namens die versekerde aangegaan is en wat die versekerde eiendom dek;
4. foute of defekte wat ten tyde van die reël van hierdie versekering of gedurende die geldigheidsduur van die versekering aan die versekerde (of sy verantwoordelike werknemers) bekend is en wat nie aan die versekeraar openbaar is nie of enige gevolge daarvan;
5. vermorsing van materiaal of dies meer of slytasie of uitslyt van enige deel van die versekerde eiendom wat veroorsaak word deur of natuurlik ontstaan uit die gewone gebruik of werking of ander geleidelike agteruitgang, die ontwikkeling van swak kontakte of skraping van geverfde of gepoleerde oppervlakte van kosmetiese aard;
6. onderdele met 'n kort lewensduur soos (maar nie daartoe beperk nie) gloeilampe, kleppe, x-straal buise, katodestraalbuise, termioniese emissiebuise, sekerings en offerstroombane. Indien sodanige dele beskadig word as gevolg van fisieke verlies van of skade aan ander dele van die versekerde eiendom waarvoor in hierdie afdeling voorsiening gemaak word, stel die versekeraar die versekerde skadeloos vir die reswaarde voor die verlies van sodanige uitruilbare dele;
7. die koste van die reproduksie van data hetsy dit op kaarte, bande, diskette of anders opgeneem is tensy onderafdeling B spesifiek daarvoor voorsiening maak;
8. verlies van gebruik van die eiendom of ander gevolglike verlies, skade of aanspreeklikheid van welke aard ookal behalwe verlies waarvoor hierin spesifiek voorsiening gemaak word;
9.
 - (a) verlies weens diefstal of weens die wegraak van die versekerde eiendom tensy dit gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating (of enige poging daartoe) vanuit daardie gedeelte van die gebou wat deur die versekerde geokkupeer word by die versekerde perseel omskryf in die bylae of as gevolg van diefstal of enige poging daartoe volgende op geweld of dreigement tot geweld
 - (b) verlies van die versekerde eiendom deur diefstal terwyl in transito of terwyl tydelik van die versekerde perseel verwyder tensy dit deur die versekerde geïdentifiseer kan word met 'n spesifieke voorval wat onmiddellik aan die polisie en die versekeraar gerapporteer is.

Die versekeraar stel die versekerde nie skadeloos nie teen diefstal van die versekerde eiendom uit enige motorvoertuig waar die versekerde eiendom

- (a) oornag in die motorvoertuig gelaat word nie tensy die voertuig in 'n behoorlik gesluite gebou gehou word en toegang tot sodanige voertuig of gebou met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating gepaard gaan
- (b) gehou word in 'n kompartement van die motorvoertuig en aan verbygangers sigbaar is.

Met dien verstande dat:

- (a) en (b) nie van toepassing is nie op diefstal van die versekerde eiendom waar die vervoermiddel
 - (i) gekaap is of
 - (ii) in 'n padongeluk betrokke is of onklarbaar raak en die versekerde eiendom weens omstandighede buite die beheer van die voertuigbemanning/-bestuurder, noodsaaklikerwys onbewaak gelaat word.

Skadeloosstellingsgrondslag

Die skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling, altyd onderhewig aan die versekerde bedrae vermeld in die bylae of enige spesifieke aanspreeklikheidspersoneel wat in hierdie onderafdeling vermeld word, is soos hierna vermeld word en soos van toepassing met inbegrip van demontering, heroprigting, vervoer, verwydering van beskadigde versekerde eiendom (maar min die waarde van die oorblywende eiendom) en, waar van toepassing, invoerbelasting en belasting op toegevoegde waarde.

1 Gedeeltelike verlies

Indien die versekerde eiendom herstelbare skade opdoen, is die skadeloosstellingsgrondslag die hersteluitgawes wat noodsaakliker en redelikerwys aangegaan word om die beskadigde eiendom tot sy werkende toestand te herstel, met dien verstande dat:

- (a) die waarde van beskadigde dele wat gebruik kan word, afgetrek word;
- (b) die koste van enige verandering, toevoeging, verbetering of opknapping wat ten tyde van die herstelwerk uitgevoer word nie kragtens hierdie onderafdeling verhaalbaar is nie;
- (c) indien tydelike herstelwerk sonder die versekeraar se toestemming deur die versekerde uitgevoer is in belang van veiligheid of om verdere verlies of beskadiging van die versekerde eiendom te beperk, die koste van sodanige tydelike herstelwerk deur die versekeraar gedra word. In geval die tydelike herstelwerk die verlies vererger of bykomende verlies of beskadiging van die versekerde eiendom veroorsaak, moet enige bykomende koste wat so opgeloopt word of die gevolge daarvan deur die versekerde betaal word;
- (d) indien die skade beperk is tot 'n deel of dele van 'n versekerde item, die versekeraar nie aanspreeklik is nie vir 'n bedrag groter as die waarde van sodanige verlore of beskadigde deel of dele waarvoor in die versekerde bedrag voorsiening gemaak is.

2 Totale verlies

- (A) In die geval van die algehele verlies of vernietiging van die nuwe versekerde eiendom is die skadeloosstellingsgrondslag die koste van die vervanging of herstel daarvan op dieselfde terrein met nuwe eiendom van gelyke werkverrigting en/of kapasiteit, of indien dit nie moontlik is, vervanging daarvan met nuwe eiendom met die naaste gelykwaardige werkverrigting en/of kapasiteit as dié van die verlore of beskadigde eiendom altyd met dien verstande dat:
 - (i) die vervangings- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer word, anders word geen betaling gedoen benewens die markwaarde van die versekerde eiendom onmiddellik voor die skade nie;
 - (ii) totdat uitgawe deur die versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die verlore of beskadigde versekerde eiendom, die versekeraar nie aanspreeklik is nie vir enige betaling bó die bedrag wat ingevolge hierdie afdeling betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaardes nie hierby ingelyf was nie;
 - (iii) hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is, indien:
 - (a) die versekerde versuim om binne ses maande vanaf die datum van die verlies of skade, of sodanige verdere tydperk wat die versekeraar skriftelik mag toelaat die versekeraar skriftelik in kennis te stel van sy voorneme om die verlore of beskadigde eiendom te vervang of te herstel;
 - (b) die versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die verlore of beskadigde eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel;
 - (iv) na kommersiële en tegniese waardering deur 'n verteenwoordiger van die versekeraar en na die versekeraar se uitsluitlike goeddunke, mag die tydperk waarna in die omskrywing van nuwe eiendom verwys word, verleng word (op 'n jaarlikse basis vanaf die hernuwingsdatum) altyd onderworpe daaraan dat sodanige verlenging van tydperk deur die memorandum tot hierdie afdeling toegelaat word.

Omskrywing van nuwe versekerde eiendom

Nuwe eiendom beteken eiendom aangekoop nie meer as sewe (7) jaar (of sodanige verlengde tydperk wat skriftelik deur die versekeraar toegelaat word) voor die omskrywing gebeurtenis, en dit word uitdruklik ooreengekom dat, in die toepassing van hierdie omskrywing, opgraderings en waardevermeerderings in ag geneem word by die berekening van die skadeloosstelbare bedrag en die ouderdom van die versekerde eiendom.

- (B) Ten opsigte van versekerde eiendom waarvoor daar nie in (A) hierbo voorsiening voor gemaak word nie, is die skadeloosstellingsgrondslag soos volg: die markwaarde van die versekerde eiendom onmiddellik voor die verlies of skade. Na die goeddunke van die versekeraar word die versekerde eiendom as algeheel vernietig beskou indien die herstelkoste omskryf in (1) hierbo gelykstaande aan of groter is as die markwaarde daarvan onmiddellik voor die skade.

Omskrywing van markwaarde

Die huidige aankoopprys van tweedehandse/gebruikte eiendom van gelykstaande werkverrigting en/of kapasiteit van die verlore of beskadigde eiendom en van aansienlik soortgelyke toestand. Indien geen soortgelyke eiendom beskikbaar is nie word die markwaarde bereken deur die 'n bedrag, wat die volgende verteenwoordig, af te trek van die huidige nuwe vervangingswaarde van die naaste soortgelyke eiendom:

- (i) 20% (twintig persent) vir die eerste jaar ná die aankoopdatum
- en

- (ii) 10% (tien persent) per jaar vir elke daaropvolgende jaar

altyd onderworpe aan 'n minimum skadeloosstelling van 40% (veertig persent) van die huidige nuwe vervangingswaarde van die naaste gelykstaande eiendom

Eweredigheids

Ten opsigte van (1) en (2) hierbo, indien die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as al die versekerde eiendom verlore of beskadig was ten tyde van vervanging of herstel, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige verlies van of skade aan sodanige eiendom, word die versekerde sy eie versekeraar geag vir die verskil en dra hy dienoooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade. Elke item, indien meer as een, van hierdie afdeling waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan dié bepaling onderworpe.

Aanspreeklikheidsperke

Die aanspreeklikheidsbedrag ten opsigte van elk van die items wat in die bylae gespesifiseer word, mag hoogstens die versekerde bedrag beloop wat daarteenoor aangegee word en daarbenewens die volgende:

(a) Argitek- en ander professionele gelde

Professionele gelde wat noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan word vir die herstel of vervanging van eiendom ná skadeloosstelbare verlies of skade met dien verstande dat die totale betaalbare bedrag ten opsigte van sodanige gelde hoogstens 15% van die totale bedrag van die eis beloop, maar sluit nie koste in wat aangegaan is in verband met die voorbereiding van die versekerde se eis nie.

(b) Opruimingskoste

Koste wat noodsaakliker- en redelikerwys deur die versekerde aangegaan word ten opsigte van die sloping of demontering van eiendom en/of puinverwydering en by die verskaffing, oprigting en instandhouding van skuttings en ander soortgelyke strukture wat vereis word gedurende sloping, demontering, puinverwydering en herbouing ná skadeloosstelbare verlies van of skade aan sodanige eiendom met dien verstande dat die totale verhaalbare bedrag hoogstens 15% van die totale bedrag van die eis mag beloop.

(c) Spoedaflerwing en oortyd

Bykomende heffings vir spoedaflerwing, lugvrag, oortyd, Sondag- en vakansieloonkoerse is betaalbaar ten opsigte van die noodsaaklike en redelike bykomende koste wat deur die versekerde aangegaan word vir die herstel of vervanging wat deur die versekeraar goedgekeur is, beperk tot 50% van die bedrag wat die herstel of vervanging sou kos indien hierdie bykomende koste nie aangegaan was nie.

Klousules en uitbreiding

Kragstuwings of weerligslag

Alle verlies van of skade aan die versekerde eiendom weens kragstuwing of weerligslag is onderworpe aan 'n bykomende eerste bedrag betaalbaar van 10% van die netto bedrag betaalbaar vir die items sodanig beskadig, onderworpe aan 'n minimum van R1000, maar hoogstens R2 000 per gebeurtenis. Indien die versekerde eiendom egter toepaslik en voldoende beskerm is deur middel van veiligheidsmaatreëls teen variasies in die kragtoevoer, word daar van hierdie bykomende eerste bedrag betaalbaar afstand gedoen.

Brandbluskoste

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die versekeraar ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die maatskappy regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

Huurders

Die versekeraar se aanspreeklikheid teenoor die versekerde word nie geraak nie deur enige optrede of versuim aan die kant van enige eienaar van 'n gebou of enige huurder (behalwe die versekerde) wat sonder die versekerde se medewete geskied. Die versekerde moet die versekeraar egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepalings, uitsonderings of voorwaardes van hierdie afdeling, in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die versekeraar aanvaar word.

Huurkoop-/finansieringsooreenkomste

Indien die versekeraar kennis dra dat die versekerde eiendom of enige individuele item daarvan die onderwerp is van 'n opskortende verkoops- of soortgelyke ooreenkoms, word betaling hieronder gedoen aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die versekeraar ten opsigte van verlies of skade wat ingevolge hierdie onderafdeling van die afdeling skadeloos gestel word.

Onderafdeling B: Gevolglike verlies

Omskrewe gebeurtenisse

Die versekering wat deur hierdie onderafdeling verleen word (indien in die bylae vermeld), is onderworpe aan die skadeloosstellingsperke vermeld in die bylae en sluit in:

(i) Verhoogde bedryfskoste

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot alle bykomende koste en uitgawes wat noodsaakliker en redelikerwys gedurende die skadeloosstellingstydperk deur die versekerde aangegaan word

met die uitsluitlike doel om die onderbreking of belemmering van die normale werksaamhede van die versekerde te voorkom of tot die minimum te beperk minus enige bedrag bespaar tydens die skadeloosstellingstydperk ten opsigte van sodanige heffings en uitgawes van die besigheid wat mag staak of verminder word as gevolg van die ongeval.

Die skadeloosstelling ingevolge hierdie item is nie regstreeks of onregstreeks van toepassing nie op:

- (a) die dekking waarvoor ingevolge item (ii) van hierdie onderafdeling voorsiening gemaak word;
- (b) die intrinsieke waarde (met inbegrip van herstelwaarde) van die eiendom verseker ingevolge onderafdeling A van hierdie afdeling.

(ii) Herstel van data/programmatuur

Koste en uitgawes noodsaakliker- en redelikerwys deur die versekerde aangegaan vir die heropstel of hersamestelling van data en/of programmatuur opgeneem of gestoor op datadraende media wat verlore raak as gevolg van toevallige uitwissing (wat die gebeure insluit omskryf in die skadeloosstellingsklousule tot onderafdeling A van hierdie afdeling) of deur diefstal of deur die opsetlike kwaadwillige of moedswillige bedoeling om die kansellasië of ontwrigting van data of programmatuur te veroorsaak soos voorvoorsien in onderafdeling A van hierdie afdeling.

Met dien verstande dat:

- (a) die skadeloosstelling nie uitgebrei word om sodanige koste opgehoop vanweë programmatuurfoute, foutiewe invoer of die onopsetlike kansellasië of ontwrigting van data en/of programmatuur in te sluit nie;
- (b) ten opsigte van elke gebeurtenis of reeks gebeurtenisse wat voortspruit uit of verband hou met een oorspronklike oorsaak of oorsprong wat ingevolge hierdie item skadeloos gestel word, die versekerde verantwoordelik is vir die bedrag wat in die bylae as die eerste bedrag betaalbaar vermeld word;
- (c) indien die versekerde kies om programmatuur (sagteware) te verseker, 'n bylae van sodanige programmatuur by die aanvang van elke versekerings tydperk by die versekeraar ingedien word.

Omskrywings

Skadeloosstellingstydperk

Die tydperk waartydens die resultate van die besigheid geraak word as gevolg van die ongeval wat begin met die getal ure/dae vermeld in die bylae as die tyduitsluiting na die plaasvind van die ongeval en wat eindig nie later nie as die verstryking van die tydperk vermeld in die bylae as die skadeloosstellingstydperk ná sodanige gebeurtenis. Die tyduitsluiting is nie van toepassing nie op verlies of skade regstreeks veroorsaak deur brand, storm (met uitsluiting van weerlig), insakking, wind of die ineenstorting van geboue.

Ongeval

1. (Slegs van toepassing op verhoogde bedryfskoste) Fisieke verlies van of skade aan die versekerde eiendom omskryf in die bylae weens enige oorsaak soos verleen ingevolge onderafdeling A van hierdie afdeling, welke aanspreeklikheid ingevolge die onderafdeling, behalwe vir bepalinge met betrekking tot die eerste bedrag betaalbaar of die onderhoud-/huurooreenkomste, 'n voorwaarde vir aanspreeklikheid hierkragtens is.
2. Versuim van die openbare voorsiening van elektrisiteit by die eindpunte van die voorsieningsowerhede in die perseel weens enige toevallige oorsaak behalwe:
 - (a) die opsetlike daad van die versekerde of enige voorsieningsowerheid;
 - (b) droogte of brandstoftekort by enige elektrisiteitvoorsieningsowerheid;Spesiale voorwaardes van toepassing op onderbreking van die openbare voorsiening van elektrisiteit
 - (a) Die versekeraar se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag ingevolge hierdie onderafdeling.
 - (b) Die skadeloosstellingstydperk begin 12 ure na die onderbreking en eindig nie later nie as 30 dae na sodanige onderbreking.

Die aanspreeklikheidsperk

Die aanspreeklikheid van die versekeraar beloop hoogstens die bedrae gespesifiseer in die bylae (in verband met onderafdeling B) ten opsigte van enige enkele ongeval of reeks ongevallen wat voortspruit uit of ontstaan in verband met enige enkele gebeurtenis. In die geval van die betaling van enige bedrag of bedrae deur die versekeraar ter kwytstelling van die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge hierdie onderafdeling word die versekerde bedrae outomaties herstel vir die oorblywende deel van die versekerings tydperk. Die versekerde betaal aan die versekeraar die bykomende premie vereis deur die versekeraar pro rata bereken vanaf die datum van die ongeval tot die einde van die versekerings tydperk.

Spesifieke uitsonderings tot onderafdeling B

Tensy uitdruklik anders voorvoorsiening gemaak is:

1. Boetes en straftoekennings

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie om die versekerde skadeloos te stel ten opsigte van boetes of straftoekennings vir kontrakbreuk vir laat uitvoering van bestellings of vir enige bestraffing van welke aard ookal.

2. Verlies aan wins

Die versekeraar is nie aanspreeklik nie om die versekerde skadeloos te stel ten opsigte van die verlies aan wins of gevolglike verlies van welke aard ookal tensy hierin spesifiek daarvoor voorsiening gemaak word.

Klousules en uitbreidings

Herstel

Ondanks enigiets teenstrydigs wat in hierdie afdeling vervat word, word hiermee verklaar en ooreengekom dat in geval van enige onderbreking wat volg op verlies of skade en wat vererger word deur:

- (a) die versekerde se onvermoë of onwilligheid om die vernietigde of beskadigde eiendom te vervang of te herstel, of sy versuim om sodanige vervanging of herstel binne redelike tyd uit te voer, of
 - (b) verbouings, toevoegings of verbeterings aan die versekerde eiendom wat tydens die herstel aangebring word
- hou die versekeraar se aanspreeklikheid ingevolge hierdie afdeling slegs verband met sake-onderbreking wat in die afwesigheid van (a) en (b) sou ontstaan het.

Telkom-verbindinglyne (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Onderworpe aan die perke wat in die bylae gespesifiseer word, word gevolglike verlies soos voorsien in (i) en (ii) van onderafdeling B wat ontstaan uit die toevallige onderbreking van die Telkom-verbindinglyne ingesluit altyd met dien verstande dat die versekering ingevolge hierdie uitbreiding onderworpe is aan die spesiale voorwaardes hieronder.

Spesiale voorwaardes van toepassing op Telkom-verbindinglyne

- (a) Die versekeraar se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag ingevolge hierdie onderafdeling.
- (b) Die skadeloosstellingstydperk begin 12 ure ná die onderbreking en eindig nie later nie as 30 dae ná sodanige onderbreking.
- (c) Die versekering verskaf dek nie verlies nie veroorsaak deur die opsetlike optrede van enige Telkom-owerheid of deur die uitoefening van sy reg om toegang tot sy verbindinglyne te beperk of te weerhou.

Algemene Memoranda

Memoranda 1 - Kapitaaltoevoegings en geldeenheidskommelings

Die skadeloosstelling ingevolge hierdie afdeling sluit in:

- (a) bykomende toerusting of programmatuur van 'n soortgelyke aard as dié in die bylae gespesifiseer wat deur die versekerde aangekoop word, met dien verstande dat, ten opsigte van verlies of skade weens elektriese, meganiese of elektroniese onklaarraking of ontploffing, die versekering slegs in werking tree ná bevredigende voltooiing of installering of opdraggewing/toetsing en inwerkingstelling by die versekerde se persele;
- (b) voorsiening vir die waardevermindering of herwaardasie van die geldeenheid van die Republiek van Suid-Afrika teen dié van die land van oorsprong van die versekerde eiendom en ander inflasie-tendense wat mag lei tot 'n verhoging in die versekerde bedrag (wat die geïnstalleerde nuwe vervangingswaarde verteenwoordig) van die versekerde eiendom.

Met dien verstande dat die verhoging nie 25% van die totale versekerde bedrag in die bylae gespesifiseer vir onderafdeling A oorskry nie en dit word ooreengekom dat die versekerde die versekeraar sal verwittig van sodanige veranderinge ná die verstryking van elke versekeringstydperk en die toepaslike premie daarop betaal, tot hoogstens 50% van die verskil.

Memoranda 2 - Verhinderings van toegang

Indien die besigheid by die perseel gedurende die skadeloosstellingstydperk onderbreek of belemmer word as gevolg daarvan dat die versekerde toegang tot die versekerde eiendom op die perseel verhoed word weens skade aan eiendom binne 'n radius van 10 km vanaf die versekerde perseel vermeld in die bylae, deur brand, weerlig, ontploffing, storm, stormwind, oorstroming, vloed, aardbewing of botsing deur voertuie, stel die versekeraar die versekerde skadeloos teen verlies voortspruitend uit sodanige onderbreking of belemmering in ooreenstemming met die voorbehoude wat hierin vervat word.

Met dien verstande dat:

- (i) die versekerde nie ingevolge enige ander polis of ander afdeling van hierdie polis geregtig is op skadeloosstelling soos in hierdie uitbreiding voorsiening gemaak word nie;
- (ii) hierdie afdeling nie bydra saam met enige ander polis of afdeling van hierdie polis wat 'n soortgelyke uitbreiding bevat nie.

Spesiale uitsluiting (onderafdelings A & B)

Virusse, Trojane en wurms

Die versekeraar stel nie die versekerde skadeloos nie teen verlies of skade van watter aard ookal wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of in verband met die werking van enige rekenaarvirus, Trojaan of wurm(s) of soortgelyke skadelike media.

Algemene uitbreiding

Onversoenbaarheidsdekking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs in die polis vervat, stel die skadeloosstelling verleen ingevolge onderafdelings A en B van hierdie afdeling die versekerde skadeloos teen onkoste aangegaan ten opsigte van:

- (a) modifikasies of veranderings aan die versekerde eiendom wat regstreeks volg op skadeloosstelbare verlies of skade om die bedryfsintegriteit van die elektroniese sisteem te verseker;

- (b) vervanging of opgradering van wettige programmatuur om versoenbaarheid met die gemodifiseerde of veranderde elektroniese sisteem te bereik;
- (c) die herstel van voorheen vasgelegde data wat ontoeganklik geword het weens die modifikasie van of veranderings aan die elektroniese sisteem of as gevolg van die vervanging of opgradering van wettige programmatuur.

Altyd met dien verstande dat:

- (1) die koste waarvoor in (a), (b) en (c) hierbo voorsiening gemaak word noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan word ten einde normale werkomstandighede in stand te hou;
- (2) sodanige bykomende koste aangegaan word as regstreekse gevolg van skadeloosstelbare verlies of skade ingevolge onderafdeling A of B (item ii) van hierdie afdeling;
- (3) die dekking hieronder verskaf word beperk tot:
 - (i) parte of onderdele van die elektroniese sisteem wat nie ingevolge onderafdeling A hiervan skadeloosstelbaar is nie;
 - (ii) programmatuur of data herskep wat nie ingevolge item (ii) van onderafdeling B hiervan skadeloosstelbaar is nie;
- (4) die skadeloosstelling ingevolge hierdie uitbreiding word ten opsigte van enige enkele voorval in totaal beperk tot twintig persent (20%) van die toepaslike versekerde bedrag ingevolge onderafdeling A (die skadeloosstellingsperk) en onderafdeling B (item (ii)) hiervan of R25 000, wat ookal die minste is.

Onderafdeling A- Skade

Omskrewe Gebeurtenisse

Skade aan enige voertuig die eiendom van die versekerde wat in die Bylae beskryf word en die toebehore en onderdele daarvan terwyl dit daaraan is. Indien sodanige voertuig onbruikbaar is weens enige skade wat hierkragtens verseker is, betaal die maatskappy die redelike koste vir die beskerming en verwydering daarvan na die naaste herstellers en die versekerde mag opdrag gee dat herstelwerk tot hoogstens R3000 (drieduisend rand) uitgevoer word sonder dat die maatskappy se toestemming vooraf verkry word met dien verstande dat 'n volledige raming eers verkry en onmiddellik aan die maatskappy gestuur word. Die maatskappy betaal ook die redelike koste vir aflewering aan die versekerde ná die herstel van sodanige verlies of skade, maar tot hoogstens die redelike koste van vervoer na die permanente adres van die versekerde in die Republiek van Suid-Afrika, Botswana, Lesotho, Malawi, Namibië, Swaziland of Zimbabwe.

Met dien verstande dat:

1. die skadeloosstellingsperk vir enige sodanige voertuig is soos wat dit in die bylae vermeld word en dat dit die maksimum bedrag is wat deur die maatskappy betaalbaar is ten opsigte van sodanige skade, maar dit mag hoogstens die redelike markwaarde van die voertuig en sy toebehore en onderdele ten tyde van sodanige verlies of skade beloop.
2. die maatskappy na sy eie keuse sodanige voertuig of enige deel daarvan en/of die toebehore en onderdele daarvan kan herstel of vervang of die bedrag van die verlies of skade kontant betaal tot hoogstens die redelike markwaarde van sodanige voertuig en/of die toebehore en/of onderdele ten tyde van sodanige verlies of skade.
3. indien die voertuig na die wete van die Maatskappy die onderwerp van 'n opskortende verkoop- of soortgelyke ooreenkoms is, sodanige betaling gedoen word aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die maatskappy ten opsigte van sodanige verlies of skade.
4. ten opsigte van elke gebeurtenis. wat tot 'n eis ingevolge hierdie onderafdeling aanleiding gee, die versekerde verantwoordelik is vir die Eerste Bedrag Betaalbaar wat in die bylae vermeld word (na gelang van die soort voertuig) van enige uitgawe (of enige mindere uitgawe wat aangegaan mag word) waarvoor voorsiening gemaak word. ingevolge hierdie onderafdeling (insluitende enige betaling ten opsigte van koste, uitgawe en gelde) en van enige uitgawe deur die maatskappy aangegaan in die uitoefening van enige diskresie wat hy/sy ingevolge hierdie versekering mag hê. Indien die onkoste wat deur die maatskappy aangegaan word, enige eerste bedrag betaalbaar insluit waarvoor die versekerde verantwoordelik is, moet sodanige bedrag onverwyld deur die versekerde aan die maatskappy terugbetaal word.

Uitsonderings op onderafdeling A

Die versekeraar is nie aanspreeklik om die volgende te betaal nie:

- (a) gevolglike verlies weens enige oorsaak hoegenaamd, waardevermindering hetsy dit ontstaan weens herstelwerk na 'n omskrewe gebeurtenis of andersins, slytasie, meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering of brekasie;
- (b) skade aan buitebande en wiele deur die gebruik van remme of deur padlekkasies, snye of barste en/of veroorsaak deur impak met padongelykhede en/of voorwerpe op die pad oppervlak;
- (c) skade aan veerstelsels/skokbrekers te wyte aan ongelykhede van die pad of ander oppervlak of weens botsing met sodanige ongelykhede;
- (d) meer as 5% van die indemniteitslimiet van die voertuig aangeduie in die skedule minus die Eerste Bedrag Betaalbaar vir enige radio en ander klant reproduksietoerusting maar nie radio en klant reproduksietoerusting wat deur die motorvoertuigvervaardiger in die voertuig geïnstalleer is toe dit nuut was nie. Indien 'n radio of klankreproduksietoerusting in die skedule gespesifiseer is sal die waarde aangedui op die skedule die maksimum aanspreeklikheid in die geval van 'n eis betaalbaar wees.
- (e) skade aan die enjine as 'n ander deel van die voertuig nie terselfdetyd in 'n ongeluk beskadig is nie, die skade veroorsaak deur diene of persone met kwaadwillige bedoellings word nie hierdeur uitgesluit nie.

Onderafdeling B – Aanspreeklikheid teenoor derde partye

Omskrewe gebeurtenisse

Enige ongeval veroorsaak deur of deur middel van of in verband met enige voertuig wat in die bylae beskryf word of in verband met die laai en/of aflaai van sodanige voertuig om alle bedrae, insluitende die eiser se koste en uitgawes waarvoor die versekerde regtens aanspreeklik word, te betaal ten opsigte van;

- (a) dood of liggaamlike besering van enige persoon, maar met uitsluiting van dood of liggaamlike besering van enige persoon in die diens van die versekerde wat ontstaan uit en in die loop van sodanige diens of iemand wat 'n lid van dieselfde huishouding as die versekerde is;
- (b) toevallige skade aan
 - (i) die voertuig en/of die toebehore en onderdele daarvan terwyl dit daaraan is, wat in trust gehou word of in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is, maar nie 'n voertuig is wat aan die versekerde of aan 'n lid van dieselfde huishouding as die versekerde of 'n werknemer van die versekerde behoort nie;
 - (ii) Eiendom wat nie aan die versekerde behoort nie en/of eiendom wat nie in trust gehou word of in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is nie, en wat nie aan 'n lid van dieselfde huishouding as die versekerde of 'n werknemer van die versekerde behoort nie;

wat in of op die perseel ontstaan, die ligging waarvan in die bylae vermeld word, deur die nalatigheid van die versekerde of enige werknemer of persoon wat in diens van die versekerde is en wie namens die versekerde optree of wat voortspruit uit of deur enige defek in die perseel, weë, aktiwiteite, werke, toerusting of masjinerie daarin.

Die maatskappy sal ook (ingevolge en onderworpe aan die beperkings van en vir die doeleindes van hierdie onderafdeling);

1. alle koste en uitgawes betaal wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan word en is geregtig om na sy eie goeëdunke te reël vir verteenwoordiging by enige nadoodse ondersoek of ondersoek ten opsigte van enige dood wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling mag wees of vir die verdediging in enige landdroshof van enige strafregtelike vervolging ten opsigte van enige handeling wat enige gebeurtenis veroorsaak of daarmee verband hou, wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Onderafdeling mag wees of daarmee verband mag hou met dien verstande dat die maatskappy se algehele aanspreeklikheid ingevolge sowel hierdie uitbreiding as onderafdeling B, hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in Onderafdeling B as van toepassing vermeld word
2. enige persoon skadeloos stel wat sodanige voertuig op bevel van die versekerde of met die Versekerde se toestemming bestuur of gebruik

Met dien verstande dat:

- (a) sodanige persoon, asof hy/sy die versekerde is, die Bepalings, Uitsonderings en Voorwaardes van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees
- (b) sodanige persoon wat sodanige voertuig bestuur deur geen versekerde motorversekering of die voortsetting daarvan geweier is nie die skadeloosstelling nie van toepassing is ten opsigte van eise wat deur enige lid van dieselfde huishouding as sodanige persoon ingestel word nie
- (c) die skadeloosstelling nie van toepassing is ten opsigte van eise wat deur enige lid van dieselfde huishouding as sodanige persoon ingestel word nie
- (d) sodanige persoon nie ingevolge enige ander Polis op skadeloosstelling geregtig is nie behalwe ten opsigte van enige bedrag wat nie daarkragtens verhaalbaar is nie

Besondere Uitsonderings op Onderafdeling B

Die maatskappy is nie ingevolge hierdie Onderafdeling aanspreeklik ten opsigte van die volgende nie;

- (a) soveel van enige skadevergoeding of eis as wat binne die bestek van enige Verpligte Motorvoertuigversekerings-wetgewing val. Hierdie uitsondering geld nieteenstaande die feit dat geen versekering ingevolge sodanige wetgewing van krag is of aangegaan is nie
- (b) dood of liggaamlike besering van enige persoon wat in of op 'nige motorfiets motorbromponie of sypan vervoer word of daarin, daarop, daarvan af of daaruit klim ten tyde van die plaasvind van die gebeurtenis waaruit enige eis ontstaan
- (c) aanspreeklikheid wat voortspruit uit die werkverrigting, demonstrasie of gebruik vir ander doeleindes behalwe die instandhouding of herstel van 'n voertuig van enige gereedskap of toerusting wat deel uitmaak van of vasgeheg is aan of gebruik word in verband met 'n voertuig of enigiets vervaardig deur of gehou in enige sodanige gereedskap of toerusting. Hierdie uitsondering is nie van toepassing op vurkhyers nie.

Skadeloosstellingsperk

Tensy anders vermeld, beloop die aanspreeklikheid van die maatskappy ingevolge hierdie Onderafdeling ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die skadeloosstellingsperke wat in die Bylae vermeld word

Omskrywings

1 Voorval

Die woord voorval beteken enige voorval of reeks voorvalle wat ontstaan uit een oorsaak in verband met enige enkele voertuig ten opsigte waarvan skadeloosstelling deur hierdie versekering verleen word.

2 Voertuig

Die woord voertuig beteken;

- (a) enige selfaangedrewe voertuig
- (b) enige voertuig wat deur die voertuig beskryf in (a) gehaak is met die doel om gesleep te word

Bepalings ten opsigte van Geeneiskortings

indien geen eis ingevolge hierdie Afdeling gedurende 'n Versekerings tydperk hieronder gespesifiseer ontstaan nie wat die hernuwing van die Polis onmiddellik voorafgaan sal die hernuwingspremie bereken word ooreenkomstig die Geen eiskorting hieronder vermeld.

Versekerings tydperk	Geen eiskorting
die voorafgaande jaar	10%
die voorafgaande twee of meer opeenvolgende jare	20%
andersins is geen korting is van toepassing nie	

Indien die maatskappy toestem tot 'n oordrag van belang in die polis, sal die Geen eiskorting wat deur die oordraer verdien is, nie op die oordragener van toepassing wees nie.

Uitbreidings

1. Werk wag van die perseel (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

Die perseel soos vermeld word uitgebrei om in te sluit enige ander perseel waar die versekerde werksaam is, met dien verstande dat sodanige perseel nie onder die beheer van die versekerde is nie.

2. Voortuig uitbreiding

Die bepaling van hierdie afdeling wat verband hou met die eerste bedrag betaalbaar en geen eiskorting is nie van toepassing op enige betaling vir skade aan voortuigglas, sy- of agterruitglas wat deel uitmaak van enige voertuig nie.

Met dien verstande dat

- (a) geen ander skade aan die voertuig veroorsaak word wat tot 'n eis ingevolge die polis aanleiding gee nie
- (b) die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrag betaalbaar wat in die bylae vermeld word vir elke verlies

3. Kruisaanspreeklikhede

Indien meer as een Versekerde in die Bylae vermeld word, stel die Maatskappy elke Versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige Versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike Polisse aan elk uitgereik is, met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in die Bylae vermeld word

4. Oproer En Staking (Indien in die Bylae as ingesluit vermeld)

As teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie en andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie Afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word

Met dien verstande dat hierdie Uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitsontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (e) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene Uitsondering 1(A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie Polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie Afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Memorandums

1. Premie Aanpassing

Die eerste premie en alle hernuwings premies betaalbaar is gedeeltelik gebaseer op die oppervlak van die perseel en deels op die bedrag van salarisse en lone en ander verdienste deur die versekerde aan werknemers bestuur en direkteure gedurende elke versekeringstermyn betaal. Die naam van elke werknemer en die bedrag van lone salarisse en ander verdienste waarop hy/sy geregtig is, wat insluit die waarde van behuising huur voedsel en ander vergoeding voorsien bykomstig tot lone moet volledig en akkuraat opgeteken word in die register wat vir die doel ingestel is. Waar die versekerde 'n privaatskap of vennootskap is sal 'n minimum bedrag van R120 000 vir elke prinsipaal geraamde word as sy jaarlikse verdienste. Die versekerde sal die verteenwoordigers van die maatskappy te alle tye toelaat om die genoemde register na te gaan en sal indien verlang word die maatskappy voorsien, binne een maand na die verstryk van die versekeringstermyn, van die korrekte bedrag van alle lone salarisse en ander verdienste (waarin 'n minimum bedrag van R120 000 vir elke prinsipaal toegelaat word) wat tydens die versekeringstermyn betaal is, indien die totale bedrag betaal verskil van die bedrag waarop die premie bereken en betaal was sal die verskil in premie, indien die berekende premie meer is as die premie betaal moet die versekerde die verskil betaal. Indien die premie bereken minder is as die premie betaal sal die verskil in premie aan die versekerde betaal word. Indien daar uitbreidings of veranderings aan die perseel gedurende die termyn van die afdeling plaasvind moet die versekerde die maatskappy onmiddellik daarvan skriftelik in kennis stel en enige aanpassing in premie voortspruitend uit die uitbreidings of veranderings aan die maatskappy betaal.

Opsionele Beperkings

1. Slegs Derdeparty (Indien in die Bylae as van toepassing vermeld)

Onderafdeling A, Omskrewende gebeurtenis (b) (i) van onderafdeling B en die bepalings ten opsigte van die Geen eiskorting word gekanselleer.

Besondere Uitsonderings

1. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige ongeluk, besering, verlies, skade of aanspreeklikheid nie vir:

- (a) dood, besering of skade wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur brand of ontploffing of weerlig; met dien verstande dat hierdie Uitsondering nie van toepassing is nie op enige eis onder Artikel II(a) en II(b) van hierdie Afdeling wat voortspruit uit dood, besering of skade veroorsaak deur brand of ontploffing wat regstreeks uit die besit van enige motorvoertuig ontstaan;
- (b) enige gevolg van diefstal of huisbraak of enige poging daartoe;
- (c) skade aan enige voertuig of enige ander eiendom veroorsaak onderwyl daaraan gewerk word en wat regstreeks uit sodanige werk ontstaan
- (d) enige gebrekkige vakmanskap of enige gevolg daarvan;
- (e) dood, besering of skade veroorsaak deur of ten gevolge van enige sloping van of strukturele erandering van of aanbou tot die perseel of deur of ten gevolge van die installasie van enige toerusting;
- (f) dood, besering of skade veroorsaak deur of ten gevolge van of in verband met die gebruik deur of namens die Versekerde van diere, kragaangedrewe hyskrane of hystoestelle of hysers behalwe hyskrane of hystoestelle wat deel uitmaak van enige versekerde voertuig;
- (g) dood, besering of skade wat ontstaan deur die bestuur van enige versekerde voertuig elders as in of op die perseel;
- (h) skade veroorsaak deur weertoestande aan die versekerde voertuig;

- (i) skade, voortspruitend uit besering of skade as gevolg van kwaadwillige daade, opsetlike, bewuste en moedswillige verontagsaming deur die versekerde, sy/haar hantering van die behoefte om redelike voorsorgmaatreëls te tref om enige voorval of omstandighede wat tot 'n eis aanleiding kan gee, te voorkom.
2. Die Maatskappy is nie aanspreeklik vir enige ongeluk, besering, verlies, skade of aanspreeklikheid opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:
- (i) die versekerde terwyl die versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien die versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl die versekerde nie gelisensieerd is om sodanige voertuig te bestuur nie;
- (ii) enige ander persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelmende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself/haarself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie.
- Met dien verstande dat enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensiewette of indien daar nie aan enige lisensiewet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing, of indien In lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders
3. Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir enige eis wat ontstaan uit kontraktuele aanspreeklikheid, tensy die Versekerde niteenstaande sodanige kontraktuele ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het.

Spesifieke Voorwaarde

Indien enige bestuurslisensie ten gunste van die Versekerde of sy/haar/hulle gemagtigde bestuurder gedurende die geldigheidsduur van hierdie Afdeling geëndosseer, opgeskort of gekanselleer word, of indien hy/sy of hulle weens nalatige, roekelose of onbehoorlike bestuur aangekla of skuldig bevind word, moet skriftelike kennisgewing aan die Maatskappy gestuur word sodra die Versekerde van sodanige feit bewus word.

Onderafdeling A - Verlies van of skade

Omskrewe gebeurtenisse

Skade aan enige versekerde voertuig insluitende toebehore en onderdele van sodanige versekerde voertuig terwyl dit daarop is

- (a) terwyl op die pad bestuur word
- (b) tydelik geberg gedurende en terwyl op 'n rit maar nie in of op enige sakeperseel wat aan die Versekerde behoort of deur die Versekerde betrek word nie

waar ook al in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Lesotho, Botswana, Swaziland, Zimbabwe en Malawi

indien sodanige versekerde voertuig buite werking raak weens enige verlies of skade waarteen verseker word, onderneem die maatskappy om die redelike koste vir beskerming en verwydering na die naaste herstellers te betaal en die Versekerde mag sonder vooraf toestemming van die maatskappy gelas dat herstelwerk ter waarde van hoogstens R2 000 gedoen word mits 'n gespesifiseerde prysopgawe eers verkry en onmiddellik aan die maatskappy gestuur word. Die maatskappy onderneem ook om na die herstel van die voormelde verlies of skade die redelike koste van aflewering aan die Versekerde te betaal dog tot hoogstens die redelike koste van vervoer na die adres van die Versekerde waar ook al in die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Lesotho, Botswana, Swaziland, Zimbabwe en Malawi

Met dien verstande dat:

1. die skadeloosstellingsperk vir elke soort voertuig is soos wat dit in die bylae vermeld word en dat dit die maksimum bedrag is wat deur die versekeraar betaalbaar is ten opsigte van sodanige verlies of skade, maar dit mag hoogstens die redelike markwaarde van die voertuig en sy toebehore en onderdele ten tyde van sodanige verlies of skade beloop;
2. die versekeraar na sy eie keuse sodanige voertuig of enige deel daarvan en/of die toebehore en onderdele daarvan kan herstel of vervang of die bedrag van die verlies of skade kontant betaal tot hoogstens die redelike markwaarde van sodanige voertuig en/of die toebehore en/of onderdele ten tyde van sodanige verlies of skade;
3. indien die voertuig na die wete van die versekeraar die onderwerp van 'n opskortende verkoops- of soortgelyke ooreenkoms is, sodanige betaling gedoen word aan die eienaar wat daarin beskryf word wie se kwitansie dien as volle en finale ontslag van die versekeraar ten opsigte van sodanige verlies of skade;
4. ten opsigte van elke gebeurtenis wat tot 'n eis (behalwe 'n eis weens brand, weerlig of ontploffing) ingevolge hierdie onderafdeling aanleiding gee, die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrae betaalbaar wat in die bylae vermeld word (na gelang van die soort voertuig) van enige uitgawe (of enige mindere uitgawe wat aangegaan mag word) waarvoor voorsiening gemaak word ingevolge hierdie onderafdeling (insluitende enige betaling ten opsigte van koste, uitgawe en gelde) en van enige uitgawe deur die versekeraar aangegaan in die uitoefening van enige diskresie wat hy ingevolge hierdie versekering mag hê. Indien die onkoste wat deur die versekeraar aangegaan word, enige eerste bedrag betaalbaar insluit waarvoor die versekerde verantwoordelik is, moet sodanige bedrag onverwyld deur die versekerde aan die versekeraar terugbetaal word;

Uitsonderings van toepassing op Onderafdeling A

Die versekeraar is nie aanspreeklik om die volgende te betaal nie:

- (a) gevolglike verlies weens enige oorsaak hoegenaamd, waardevermindering hetsy dit ontstaan weens herstelwerk ná 'n omskrewe gebeurtenis of andersins, slytasie, meganiese, elektroniese of elektriese onklaarraking, weiering of brekasie;
- (b) skade aan buitebande en wiele deur die gebruik van remme of deur padlekkasies, snye of barste en/of veroorsaak deur impak met padongelykhede en/of voorwerpe op die pad oppervlak;
- (c) skade aan veerstelsels/skokbrekers te wyte aan ongelykhede van die pad of ander oppervlak of weens botsing met sodanige ongelykhede;
- (d) meer as 5% van die indemniteitslimiet van die voertuig aangeduie in die skedule minus die Eerste Bedrag Betaalbaar vir enige radio en ander klant reproduksietoerusting maar nie radio en klant reproduksietoerusting wat deur die motorvoertuigvervaardiger in die voertuig geïnstalleer is toe dit nuut was nie. Indien 'n radio of klankreproduksietoerusting in die skedule gespesifiseer is sal die waarde aangedui op die skedule die maksimum aanspreeklikheid in die geval van 'n eis betaalbaar wees.
- (e) skade aan die enjine as 'n ander deel van die voertuig nie terselfdetyd in 'n ongeluk beskadig is nie, die skade veroorsaak deur die wewe of persone met kwaadwillige bedoellings word nie hierdeur uitgesluit nie.

Onderafdeling B Aanspreeklikheid teenoor derde partye

Omskrewe gebeurtenisse

Enige ongeval veroorsaak deur of deur middel van of in verband met enige voertuig of in verband met die laai en/of aflaai van sodanige voertuig ten opsigte waarvan die versekerde regtens aanspreeklik word om alle bedrae, insluitende die eiser se koste en uitgawes, te betaal ten opsigte van:

- (i) dood of liggaamlike besering van enige persoon, maar met uitsluiting van dood of liggaamlike besering van enige persoon in die diens van die versekerde wat ontstaan uit en in die loop van sodanige diens of iemand wat 'n lid van dieselfde huishouding as die versekerde is;
- (ii) skade aan eiendom wat nie aan die versekerde behoort of deur hom in trust gehou word of in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is nie of wat deur sodanige voertuig vervoer word of daarop of daarvan afgelaai word.

Die versekeraar sal ook (ingevolge en onderworpe aan die beperkings van en vir die doeleindes van hierdie onderafdeling),

1. alle koste en uitgawes betaal wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan word en is geregtig om na sy eie goeddunke te reël vir verteenwoordiging by enige nadoodsondersoek of ondersoek ten opsigte van enige dood wat die onderwerp van

skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling mag wees of vir die verdediging in enige landdroshof van enige strafregtelike vervolging ten opsigte van enige handeling wat enige gebeurtenis veroorsaak of daarmee verband hou, wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie onderafdeling mag wees of daarmee verband mag hou met dien verstande dat die versekeraar se algehele aanspreeklikheid ingevolge sowel hierdie uitbreiding as onderafdeling B, hoogstens die skadeloosstellingsperk beloop wat in onderafdeling B as van toepassing vermeld word;

2. enige persoon skadeloos stel wat sodanige voertuig op bevel van die versekerde of met die versekerde se toestemming bestuur of gebruik met dien verstande dat:
 - (a) sodanige persoon, asof hy die versekerde is, die bepalinge, uitsonderings en voorwaardes van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
 - (b) sodanige persoon wat sodanige voertuig bestuur deur geen versekeraar motorversekering of die voortsetting daarvan geweier is nie;
 - (c) die skadeloosstelling nie van toepassing is ten opsigte van eise wat deur enige lid van dieselfde huishouding as sodanige persoon ingestel word nie;
 - (d) sodanige persoon nie ingevolge enige ander polis op skadeloosstelling geregtig is nie behalwe ten opsigte van enige bedrag wat nie daarkragtens verhaalbaar is nie;

Uitsonderings op onderafdeling B

Die versekeraar is nie ingevolge hierdie onderafdeling aanspreeklik ten opsigte van die volgende nie:

- (a) soveel van enige skadevergoeding of eis as wat binne die bestek van enige verpligte motorvoertuigversekerings-wetgewing val. Hierdie uitsondering geld nieteenstaande die feit dat geen versekering ingevolge sodanige wetgewing van krag is of aangegaan is nie;
- (b) dood of liggaamlike besering van enige persoon wat in of op 'n motorfiets bromponie of syspan daarin of opklim of daarvan af of daaruit klim ten tyde van die plaasvind van die gebeurtenis waaruit enige eis ontstaan.;
- (c) aanspreeklikheid wat voortspuit uit die werkverrigting, demonstrasie of gebruik (vir ander doeleindes behalwe die instandhouding of herstel van 'n voertuig) van enige gereedskap of toerusting wat deel uitmaak van of vasgeheg is aan of gebruik word in verband met 'n voertuig of enigiets vervaardig deur of gehou in enige sodanige gereedskap of toerusting. Hierdie uitsondering (c) is nie van toepassing op vurkhyssers nie.
- (d) skade, voortspruitend uit besering of skade as gevolg van kwaadwillige dade, opsetlike, bewuste en moedswillige verontagsaming deur die versekerde, sy/haar hantering van die behoefte om redelike voorsorgmaatreëls te tref om enige voorval of omstandighede wat tot 'n eis aanleiding kan gee, te voorkom.

Skadeloosstellingsperk

Tensy anders vermeld, beloop die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie onderafdeling ten opsigte van enige enkele gebeurtenis hoogstens die skadeloosstellingsperke wat in die bylae vermeld word.

Omskrywings

1. Voorval

Die woord voorval beteken enige voorval of reeks voorvalle wat ontstaan uit een oorsaak in verband met enige enkele voertuig ten opsigte waarvan skadeloosstelling deur hierdie versekering verleen word.

2. Voertuig

Die woord voertuig beteken:

- (a) enige motorvoertuig of sleepwa die eiendom van of onder die beheer of besit van die versekerde (uitgesonder enige voertuig of sleepwa, die eiendom van die versekerde en verhuur of verkoop kragtens 'n huurkoop- of opskortende verkoopvoorwaarde of ander uitgestelde eiendomsoreenkoms tensy sodanige voertuig of sleepwa in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is ten tyde van die plaasvind van die gebeurtenis ten gevolge waarvan enige eis ontstaan)
- (b) enige voertuig (meganies aangedrewe of andersins) gekoppel aan enige motorvoertuig gedek onder (a) met die doel dat dit gesleep of vir die berging daarvan.

Bepalings ten opsigte van geen-eiskorting

Indien geen eis ingevolge hierdie afdeling van die polis ingestel word of ontstaan gedurende 'n versekeringstydperk wat hieronder gespesifiseer word en wat die hernuwing van die polis onmiddellik voorafgaan nie, word die hernuwingspremie vir die versekering van voertuie gegrond op die toepaslike ondergemelde Geen-eiskorting

Versekeringstydperk	Geen-eiskorting
die voorafgaande jaar	10%
die voorafgaande twee of meer opeenvolgende jare	20%
Anders as hierbo, (geld geen afslag nie)	0%

Indien die versekeraar instem tot 'n oordrag van belang in hierdie polis loop die tydperk waartydens die belang vir die oordraggewer was nie op tot die voordeel van die oordragener nie.

Uitbreidings

1. Gebruik vir sosiale-, huishoudelike- en plesierdoeleindes (indien as ingesluit in die bylae vermeld)

Die beskrywing van gebruik klousule word uitgebrei om dekking te verleen terwyl enige versekerde voertuig gebruik word vir sosiale-huishoudelike- en plesierdoeleindes deur enige persoon wie se naam in die bylae ten opsigte van hierdie uitbreiding vermeld word.

2. Gebruiksverlies van klante se voertuie (indien as ingesluit in die bylae vermeld)

Indien die maatskappy aanspreeklik is om die versekerde skadeloos te stel teen verlies of skade aan enige versekerde voertuig wat aan 'n klant behoort terwyl sodanige voertuig in die bewaring of onder die beheer van die versekerde is, sal die maatskappy

nieteenstaande enigiets andersluidend vervat in spesifieke uitsondering (a) van die spesifieke uitsonderings van toepassing op Onderafdeling A van hierdie Afdeling, die versekerde ook skadeloos stel teen alle bedrae waarvoor die versekerde wetlik aanspreeklik mag word om as vergoeding te betaal ten opsigte van gebruiksverlies van sodanige voertuig. Met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die maatskappy ten opsigte van enige een gebeurtenis, nie die bedrag wat in die bylae ten opsigte van hierdie uitbreiding vermeld word, sal oorskry nie.

3. Ongemagtigde gebruik van voertuie deur werknemers (indien as ingesluit in die bylae vermeld)

Spesifieke Uitsondering 1. (a) (ii) is gekanselleer.

4. Regsaanspreeklikheid van passasiers vir nalatige optrede (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekerde sal op versoek van die versekerde, enige persoon wat die versekerde voertuig gebruik, skadeloosstel ingevolge Onderafdeling B van hierdie afdeling

met dien verstande dat sodanige persoon

- (a) die versekerde voertuig nie persoonlik bestuur nie;
- (b) nie op skadeloostelling ingevolge enige ander polis geregtig is nie;
- (c) nie onder die invloed van bedwelmdende drank of verdowingsmiddels is nie;
- (d) asof hy/sy die versekerde is, al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling en van hierdie polis, in soverre dit van toepassing kan wees, nakom, uitvoer en daaraan onderworpe sal wees.

5. Uitbreiding: Voortuig (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die bepalings van hierdie afdeling wat verband hou met die eerste bedrag betaalbaar en geeneiskorting is nie van toepassing op enige betaling vir skade aan voortuigglas, sy- of agtertuigglas wat deel uitmaak van enige voertuig nie. Met dien verstande dat:

- (a) geen ander skade aan die voertuig veroorsaak word wat tot 'n eis ingevolge die polis aanleiding gee nie;
- (b) die versekerde verantwoordelik is vir die eerste bedrag betaalbaar (van toepassing op glas) wat in die bylae vermeld word vir elke verlies.

6. Kruisaanspreeklikhede

Waar meer as een versekerde in die bylae vermeld word, stel die versekeraar elke versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike polisse aan elk uitgereik is met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die versekeraar hoogstens die skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word, beloop.

7. Uitbreiding: Oproer en staking (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Andersins onderworpe aan die bepalings, voorwaardes, uitsluitings, uitsonderings en waarborge wat daarin vervat word, word hierdie afdeling uitgebrei om verlies of skade te dek wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

- (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
- (ii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige gebeurtenis waarna in (i) hierbo verwys word.

met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie:

- (a) verlies of skade wat in die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
- (b) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (c) verlies of skade wat spruit uit algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (d) verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna in algemene uitsondering 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word, met sodanige gebeurtenis.

Indien die versekeraar uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a) (b) (c), of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Memoranda

1. Premie-aanpassing klousule

Die premie vir elke versekeringstermyn wat deur die maatskappy aanvaar word, is gebaseer op die beraamde lone, salarisse, kommissie en ander verdienste aan alle werknemers van die versekerde betaalbaar.

Waar die versekerde 'n privaat individu of vennootskap is, moet 'n minimum bedrag van R120 000 vir elke prinsipaal bygevoeg word tot die beraamde lone, salarisse, kommissie en ander verdienste.

Aan die begin van elke versekeringstermyn sal die versekerde 'n beraaming van die bedrag vir lone, salarisse, kommissie en ander verdienste by die maatskappy indien en die versekerde sal 'n beraamde premie, bereken op sodanige beraaming, betaal.

By die verstryking van elke versekeringstydperk moet die versekerde binne 60 dae die verklaarde bedrag van die totale lone, salarisse, kommissie en enige ander verdienste wat aan alle werknemers betaal is by die versekeraar indien. Die werklike premie sal bereken word teen die persentasietarief per jaar op die verklaarde bedrag van die totale lone, salarisse, kommissie en enige ander verdienste wat aan alle werknemers betaal is. Indien die werklike premie meer is as die voorlopige premie moet die versekerde die verskil betaal, indien dit minder is, word die verskil aan die versekerde terugbetaal.

Dit is 'n voorafgaande voorwaarde onder die afdeling vir die aanspreeklikheid van die maatskappy dat

- (i) die versekerde sal gereeld in 'n behoorlike lone register die naam van elke werknemer tesame met die lone salarisse kommissie en ander verdienste betaal of waarop die werknemer geregtig is opskryf en sal onmiddellik 'n inskrywing maak in so 'n lone register die datum van aanstelling en of ontslag van elke werknemer
- (ii) die versekerde sal die verteenwoordigers van die maatskappy te alle tye toelaat om die genoemde register na te gaan.

2. Beskrywing van gebruik (Lone basis)

Gebruik vir die besigheiddoeleindes van die versekerde by die versekerde 'n lid direkteur of werknemer van die versekerde met uitsluiting van transito aflewering of konvooi vir of namens die versekerde deur tydelike bestuurders of persone wat nie permanent en gereeld in diens van die versekerde is nie

Insluitend

Onderrig doeleindes met dien verstande dat die persoon wat geleer word om te bestuur voldoen aan al die geldige wette wat van toepassing is op leerlingbestuurders en vergesel word van gelisensieerde bestuurder wie of die versekerde 'n lid direkteur of werkgewer van die versekerde is

Insluitend

Demonstrasiedoeleindes wat sal insluit bestuur deur die persoon aan wie die versekerde voertuig gedemonstreer word met dien verstande dat sodanige vergesel word van gelisensieerde bestuurder wie of die versekerde 'n lid direkteur of werkgewer van die versekerde is

en

Sosiale- huishoudelike- en plesierdieleindes (hetsy of sodanige gebruik voortspruit uit die besigheid van die versekerde al dan nie) deur enige persoon wie nie die versekerde 'n lid direkteur of werknemer van die versekerde is nie.

Opsionele beperkings

1. Slegs derde party (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Onderafdeling A en die bepalinge ten opsigte van die geen-eiskorting word gekanselleer.

2. Uitsluiting van demonstrasie risiko (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Die maatskappy sal nie aanspreeklik wees vir verlies of skade besering of aanspreeklikheid terwyl enige voertuig vir demonstrasiedoeleindes gebruik word nie.

3. Uitsluiting van wetlike aanspreeklikheid ten opsigte van passasiers (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Die maatskappy sal nie ingevolge Onderafdeling B van hierdie Afdeling aanspreeklik wees nie vir dood of besering aan enige persoon wat in of op enige versekerde voertuig vervoer word of wat daarin of daarop of daaruit klim wanneer die gebeurtenis waaruit 'n eis ontstaan.

4. Uitsluiting van eie voertuie (indien in die bylae as van toepassing vermeld)

Die omskrywing van voertuig is aangepas om enige voertuig of sleepwa, die eiendom van die versekerde en verhuur of verkoop kragtens 'n huurkoop- of opskortende verkoopsvoorwaarde of ander uitgestelde eiendomsooreenkoms uit te sluit.

Spesifieke uitsonderings

1. Die versekeraar is nie aanspreeklik vir enige ongeluk, besering, verlies, skade of aanspreeklikheid nie:

(a) (i) terwyl die voertuig met die medewete en toestemming van die versekerde

op 'n ander wyse as in ooreenstemming met die klousule: beskrywing van gebruik, gebruik word;

(ii) terwyl die voertuig gebruik word deur 'n werknemer of deur enige ander persoon met wie sodanige werknemer saamsweer, saamspan of saamgespan het;

(b) opgedoen buite die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi, maar die versekeraar stel die versekerde skadeloos teen verlies van of skade aan enige voertuig terwyl dit in transito is op see of per lug tussen hawens of plekke in hierdie grondgebiede, insluitende die laai en aflaai wat met sodanige transito gepaard gaan;

(c) opgedoen terwyl enige voertuig bestuur word deur:

(i) die versekerde terwyl hy onder die invloed van bedwelgende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself) of indien die versekerde se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of terwyl hy nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie;

(ii) enige ander persoon met die algemene toestemming van die versekerde wat na wete van die versekerde onder die invloed van bedwelgende drank of verdowingsmiddels is (tensy dit toegedien of voorgeskryf word deur en geneem word in ooreenstemming met die voorskrifte van 'n lid van die mediese beroep behalwe hyself) of indien sodanige persoon se bloedalkoholpersentasie die statutêre perk oorskry tydens die gebeurtenis of nie gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur nie

Met dien verstande dat enige bestuurder geag word gelisensieer te wees om die voertuig te bestuur, indien hy voldoen aan die lisensiewette met betrekking tot enige van die grondgebiede waarna in spesifieke uitsondering (b) verwys word, of indien daar nie aan enige lisensiewet voldoen word nie bloot vanweë versuim om enige lisensie te hernu wat onderworpe is aan periodieke hernuwing, of indien 'n lisensie nie vereis word deur 'n wet nie of terwyl sodanige bestuurder leer bestuur en voldoen aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders.

2. Die versekeraar is nie aanspreeklik nie vir enige eis wat ontstaan uit kontraktuele aanspreeklikheid, tensy die versekerde nieteenstaande sodanige kontraktuele ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het.

Spesifieke voorwaarde

Indien enige bestuurslisensie ten gunste van die versekerde of sy gemagtigde bestuurder gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling geëndosseer, opgeskort of gekanselleer word, of indien hy of hulle weens nalatige, roekelose of onbehoorlike bestuur aangekla of skuldig bevind word, moet skriftelike kennisgewing aan die versekeraar gestuur word sodra die versekerde van sodanige feit bewus word.

Underwritten by SASRIA LIMITED
 Reg. No. 1979/000287/06

POLICY FOR CONSEQUENTIAL LOSS FOR SPECIAL RISKS INSURANCE

(A) Working Expenses

OR

(B) Standing Charges

as indicated in the underlying policy schedule

In consideration of the prior payment of the premium stated in the Schedule and the receipt thereof by or on behalf of Sasria Limited (hereinafter called Sasria) Sasria agrees (subject to the conditions contained herein or endorsed or otherwise expressed hereon which conditions shall so far as the nature of them respectively will permit be deemed to be conditions precedent to the right of the Insured to recover hereunder) that if any building or other property or any part thereof used by the Insured at the premises for the purpose of the business be destroyed or damaged by:

- (i) any act (whether on behalf of any organisation, body or person, or group of persons) calculated or directed to overthrow or influence any State or government, or any provincial, local or tribal authority with force, or by means of fear, terrorism or violence;
- (ii) any act which is calculated or directed to bring about loss or damage in order to further any political aim, objective or cause, or to bring about any social or economic change, or in protest against any State or government, or any provincial, local or tribal authority, or for the purpose of inspiring fear in the public, or any section thereof;
- (iii) any riot, strike or public disorder, or any act or activity which is calculated or directed to bring about a riot, strike or public disorder;
- (iv) any attempt to perform any act referred to in clause (i), (ii) or (iii) above;
- (v) the act of any lawfully established authority in controlling, preventing, suppressing or in any other way dealing with any occurrence referred to in clause (i), (ii), (iii) or (iv) above.

NOTE:

In this policy, the term "Public Disorder" shall be deemed to include civil commotion, labour disturbances or lockouts; (destruction or damage so caused being hereinafter termed "Damage") at any time before 24h00 of the last day of the Period Of Insurance and the business carried on by the Insured at the premises be in consequence thereof interrupted or interfered with then Sasria will pay to the Insured in respect of each item in the Schedule hereto the amount of loss resulting from such interruption or interference in accordance with the provisions therein contained.

Provided that:

at the time of the happening of the Damage there shall be in force an insurance issued by Sasria covering the interest of the Insured in the property at the premises against such Damage and that payments shall have been made or liability admitted therefor under such insurance; the liability of Sasria shall in no case exceed in respect of each item the sum expressed in the said Schedule to be insured thereon or in the whole the total sum insured hereby.

It is further provided that notwithstanding anything to the contrary, where One Insured is insured by one or more current or valid insurance (other than Contract Works and or Construction Plant and or Motor) issued by or on behalf of Sasria the aggregate liability of Sasria under all such insurances shall be limited to the sum of R500 million (five hundred million Rand), during a calendar year where the property insured is in the Republic of South Africa.

For this purpose ONE INSURED shall mean:

Any Single One Insured, or a Holding Company and all its Subsidiaries (as contemplated exclusively by the Companies Act, 1973) or Subsidiary of the Holding Company. In the case of One Insureds other than Companies, Sasria reserves the right to determine who the One Insured is for this purpose.

Exceptions

This policy does not cover:

- (1) Loss resulting from Damage occasioned by permanent or temporary dispossession resulting from confiscation, commandeering or requisitioning by any lawfully constituted authority.
- (2) Loss resulting from Damage caused directly or indirectly by or through or in consequence of any occurrence for which a fund has been established in terms of the War Damage Insurance and Compensation Act, 1976 (Act No. 85 of 1976) or; any similar Act operative in any of the Republics to which this policy applies.
- (3) Any loss resulting from Damage sustained or incurred outside the Republic of South Africa.
- (4) Any loss resulting from Damage related to or caused by:
 - (i) war, invasion act of foreign enemy, hostilities or warlike operations (whether war be declared or not) or civil war;
 - (ii) mutiny, military rising, military or usurped power, martial law or state of siege, or any other event or cause which determines the proclamation or maintenance of martial law or state of siege;
 - (iii) the act of any lawfully established authority in controlling preventing, suppressing, or in any way dealing with any occurrence referred to in clauses (i) and (ii) above.
- (5) Any Damage to any property whatsoever or any loss or expense whatsoever resulting or arising therefrom or consequential loss directly or indirectly caused by or contributed to by or arising from ionising radiations or contamination by radioactivity from any nuclear fuel or from any nuclear waste from the combustion of nuclear fuel.
 For the purpose of this exclusion only combustion shall include any self -sustaining process of nuclear fission.
 The indemnity provided by this policy shall not apply to nor include Damage directly or indirectly caused or contributed to by or arising from nuclear weapons material.
- (6) Nuclear/Chemical/Biological Terrorism Exclusion
 it is agreed that, regardless of any contributory cause(s), this insurance does not cover loss(es) in any way caused or contributed to by an act of terrorism involving the use or release or the threat thereof of any nuclear weapon or device or chemical or biological agent.

For the purpose of this exclusion an act of terrorism means an act, including but not limited to the use of force or violence and/or the threat thereof, of any person or group(s) of persons, whether acting alone or on behalf of or in connection with any organization(s) or government(s), committed for political, religious, ideological or personal purposes or reasons including the intention to influence any government and /or to put the public, or any section of the public in fear.

If it is alleged that by reason of this exclusion any loss (es) is not covered by this policy the burden of providing the contrary shall be upon the insured.

Conditions

1. This policy shall be voidable in the event of misrepresentation, misdescription or non-disclosure in any material particular.
2. This policy shall be avoided if:
 - (a) the business be wound up or carried on by a liquidator or receiver or permanently discontinued
or
 - (b) the Insured's interest ceases otherwise than by death at any time after the commencement of this insurance, unless it's continuance be admitted by memorandum signed by a Director of Sasria.
3. On the happening of any Damage in consequence of which a claim is or may be made under this policy, the Insured shall forthwith give notice thereof in writing to the Nominated Insurer and shall with due diligence do and concur in doing and permit to be done all things which may be reasonably practicable to minimise or check any interruption of or interference with the business or to avoid or diminish the loss, and in the event of a claim being made under this policy shall, not later than thirty days after the expiry of the Indemnity Period, or within such further time as Sasria may in writing allow, at his own expense deliver to the Nominated Insurer in writing a statement setting forth particulars of his claim, together with details of all other insurances covering the Damage or any part of it or Consequential Loss of any kind resulting therefrom. The Insured shall at his own expense also produce and furnish to the Nominated Insurer such books of account and other business books, vouchers, invoices, balance sheets and other documents, proofs, information, explanation and other evidence as may reasonably be required by the Nominated Insurer for the purpose of investigating or verifying the claim together with (if demanded) a statutory declaration of the truth of the claim and of any matters connected therewith. No claim under this policy shall be payable unless the terms of this condition have been complied with and in the event of non-compliance therewith in any respect, any payment on account of the claim already made shall be repaid to Sasria forthwith.
4. If the claim be in any respect fraudulent, if any fraudulent means or devices be used by the Insured or anyone acting on his behalf to obtain any benefit under this policy or if any Damage be occasioned by the willful act or with the connivance of the Insured, all benefit under this policy shall be forfeited.
5. Any claimant under this policy shall at the request and at the expense of Sasria do and concur in doing and permit to be done all such acts and things as may be necessary or reasonably required by Sasria for the purpose of enforcing any rights and remedies, or of obtaining relief or indemnity from other parties to which Sasria shall be or would become entitled or subrogated upon its paying for or making good any loss under this policy, whether such acts and things shall be or become necessary or required before or after his indemnification by Sasria.
6.
 - (a) If any difference shall arise as to the amount to be paid under this policy (liability being otherwise admitted) such difference shall be referred to Arbitration in accordance with the Arbitration laws for the time being in force in the Republic of South Africa, and at such place as Sasria may determine.
 - (b) Where any difference or dispute is in terms of paragraph (a) above to be referred to Arbitration, the award of the Arbitrator(s) shall be final and binding and the making of such award shall be a condition precedent to any right of action against Sasria under this policy.
7. The policy may be cancelled at any time at the request of the Insured but in such cases no refund or pro-rata refund of premium shall become payable.
8. This policy and the Schedule annexed (which forms an integral part of this policy) shall be read together as one contract and words and expressions to which specific meanings have been attached in any part of this policy or of the Schedule shall bear such specific meanings wherever they may appear.
9. This policy shall not be valid unless countersigned by the Nominated Insurer

SPECIFICATION REFERRED TO IN THE ATTACHED CONSEQUENTIAL LOSS POLICY (WORKING EXPENSES)

(A). Working Expenses - Sum Insured - (as stated in the Schedule)

The Insurance hereby is limited to loss of working Expenses due to

- (a) Reduction In Turnover and
- (b) Increase In Cost Of Working and the amount payable as indemnity thereunder shall be:
 - (a) in respect of Reduction In Turnover - The sum produced by applying the Rate Of Working Expenses to the amount by which the turnover during the Indemnity Period shall, in consequence of the Damage, fall short of the Standard Turnover.
 - (b) in respect of Increase In Cost Of Working - The additional expenditure (subject to the provisions of the Uninsured Standing Charges clause) necessarily and reasonably incurred for the sole purpose of avoiding or diminishing the Reduction In Turnover which but for that expenditure would have taken place during the Indemnity Period in consequence of the damage, but not exceeding the sum produced by applying the Rate Of Working Expenses to the amount of the reduction thereby avoided;

less any sum saved during the Indemnity Period in respect of such of the charges and expenses of the business payable out to Working Expenses as may cease to be reduced in consequence of the Damage;

provided that if the Sum Insured by this item be less than the sum produced by applying the Rate Of Working Expenses to the Annual Turnover (or to a proportionately increased multiple thereof where the maximum Indemnity Period exceeds twelve months) the amount payable shall be proportionately reduced.

Definitions

Indemnity Period:

The period beginning with the occurrence of the Damage and ending not later than the Maximum Indemnity Period as specified in the Schedule during which the results of the business shall be affected in consequence of the Damage.

Turnover:

The money paid or payable to the Insured for goods sold and delivered and for services rendered in the course of business at the premises.

Working Expenses:

The amount by which

- (i) the sum of the amount of the Turnover and the amounts of the closing stock and work in progress shall exceed
- (ii) the sum of the amounts of the opening stock and work in progress and the net profit and the amount of the Specified Uninsured Working Expenses

The amounts of the opening and closing stocks and work in progress shall be arrived at in accordance with generally accepted accounting practice.

Net Profit:

The net profit (exclusive of all capital receipts and accretions, and all outlay properly chargeable to capital) resulting from the business of the Insured at the premises after due provision has been made for all Standing and other charges including depreciation, but before the deduction of any taxation chargeable on profits.

Specified Uninsured Working Expenses

As detailed on the Schedule.

The words and expressions used in this definition (other than wages) shall have the meaning usually attached to them in the books and accounts of the Insured. Rate of Working Expenses – The Rate Of Working Expenses earned on the Turnover during the financial year immediately before the date of the Damage
Annual Turnover – The Turnover during the twelve months immediately before the date of Damage.
Standard Turnover – The Turnover during the period in the twelve months immediately before the date of the Damage which corresponds with the Indemnity Period

To which such adjustments shall be made as may be necessary to provide for the trend of the business and for variations in or other circumstances affecting the business either before or after the Damage or which would have affected the business had the damage not occurred, so that the figures thus adjusted shall represent as nearly as may be reasonably practicable the results which but for the Damage would have been obtained during the relative period after the Damage.

SPECIFICATION REFERRED TO IN THE ATTACHED CONSEQUENTIAL LOSS POLICY (STANDING CHARGES)

(B) Insured Standing Charges Only - (as stated in the Schedule)

The Insurance hereby is limited to loss in respect of Insured Standing Charges due to

(a) Reduction In Turnover

and

(b) Increase In Cost Of Working and the amount payable as indemnity thereunder shall be:

(a) in respect of Reduction In Turnover - The sum produced by applying the Rate Payable to the amount by which the Turnover during the Indemnity Period shall, in consequence of the Damage fall short of the Standard Turnover;

(b) in respect of Increase In Cost Of Working - The additional expenditure (subject to the provisions of the Uninsured Standing Charges clause) necessarily and reasonably incurred for the sole purpose of avoiding or diminishing the reduction in Turnover which but for that expenditure would have taken place during the Indemnity Period in consequence of the Damage, but not exceeding the sum produced by applying the Rate Payable to the amount of the reduction thereby avoided;

less any sum saved during the Indemnity Period in respect of such of the Insured Standing Charges as may cease or be reduced in consequence of the Damage;

provided that if the sum insured by this item be less than the sum produced by applying the Rate Payable to the Annual Turnover (or to a proportionately increased multiple thereof where the maximum Indemnity Period exceeds twelve months) the amount payable shall be proportionately reduced.

Definitions

Insured Standing Charges

The amount of the Insured Standing Charges, or if the business is showing a net trading loss, the amount of the said Insured Standing Charges less such a proportion of any net trading loss as the amount of the Insured Standing Charges bears to all the Standing Charges of the business.

For the specified Insured Standing Charges - see the Schedule.

Net Profit

The net profit (exclusive of all capital receipts and accretions, and all outlay properly chargeable to capital) resulting from the business of the Insured at the premises after due provision has been made for all STANDING and other charges including depreciation, but before the deduction of any taxation chargeable on profits.

Turnover

The money paid or payable to the Insured for goods sold and delivered and for services rendered in the course of business at the premises.

Indemnity Period

The period beginning with the occurrence of the Damage and ending not later than the maximum Indemnity Period, as stated in the Schedule, thereafter during which the results of the business shall be affected in consequence of the Damage.

Rate Payable - The percentage that the Insured Standing Charges bears to the Turnover during the financial year immediately before the date of the Damage.

Annual Turnover

The Turnover during the twelve months immediately before the date of the Damage

Standard Turnover

The Turnover during the period in the twelve months immediately before the date of the Damage which corresponds with the Indemnity Period

To which such adjustments shall be made as may be necessary to provide for the trend of the business and for variations in or other circumstances affecting the business either before or after the Damage or which would have affected the business had the Damage not occurred, so that the figures thus adjusted shall represent as nearly as may be reasonably practicable the results which but for the Damage would have been obtained during the relative period after the Damage

Clauses which apply to (A) Working expenses or (B) Standing Charges

Alternative Trading Clause

If during the Indemnity Period goods shall be sold or services shall be rendered elsewhere than at the premises for the benefit of the business either by the Insured or by others on his behalf the money paid or payable in respect of such sales or services shall be brought into account in arriving at the Turnover during the Indemnity Period.

Uninsured Standing Charges Clause

In computing the amount recoverable hereunder as Increase In Cost Of Working, that proportion only of the additional expenditure shall be brought into account which the WORKING EXPENSES bear to the sum of the Working Expenses Net Profit and the Uninsured Standing Charges.

Rebate Clause (Applicable only if the Sum Insured Exceeds R1 000 000)

The premium paid hereon may be adjusted on receipt by the Nominated Insurer of a declaration of Insured Standing Charges paid during the financial year most nearly concurrent with the Period of Insurance, as certified by the Insured's auditors.

If any damage shall have occurred giving rise to a claim for loss of Standing Charges, the abovementioned declaration shall be increased by the Nominated Insurer for the purpose of premium adjustment by the amount by which the Insured Standing Charges were reduced during the financial year solely in consequence of the Damage.

If the declaration (adjusted as provided for above and proportionately increased where the maximum Indemnity Period exceeds 12 months) is less than the Sum Insured on Standing Charges for the relative Period of Insurance the Company will allow a return of premium not exceeding 50% of the premium paid, by recalculating the premium in accordance with such declaration.

This Clause will have no effect unless a certified declaration is received by the Nominated Insurer within six months of the expiry of the Period of Insurance.

Claims Cost Clause

This insurance includes costs and expenses incurred in producing and certifying any particulars or details required by the Company during the formulation of a claim under the policy, limited to:

- (a) additional fees paid to the Insured's usual auditors;
- (b) additional wages or salaries paid to the Insured's own employees;
- (c) cost of materials used.

Departmental Clause

If the business be conducted in departments the independent trading results of which are ascertainable, the provisions of clauses (a) and (b) of the item(s) on Insured Standing Charges only shall apply separately to each department affected by the Damage except that if the sum Insured by the said item(s) be less than the aggregate of the sums produced by applying the rate for each department of the business (whether affected by the Damage or not) to its relative Annual Turnover (or to a proportionately increased multiple thereof where the maximum Indemnity Period exceeds twelve months) the amount payable shall be proportionately reduced.

Salvage Sale Clause

If following Damage giving rise to a claim under this policy, the Insured shall hold a salvage sale during the Indemnity Period, clause (a) of the Item on Insured Standing Charges only shall, for the purposes of such claim, read as follows:

- (a) in respect of Reduction In Turnover - The sum produced by applying the rate applicable to the amount by which the Turnover during the Indemnity Period (less the Turnover for the period of the salvage sale) shall, in consequence of the Damage, fall short of the Standard Turnover, from which sum shall be deducted the Standing Charges actually earned during the period of the salvage sale.

Underwritten by SASRIA LIMITED

Reg. No. 1979/000287/06

POLICY FOR SPECIAL RISKS INSURANCE

In consideration of the prior payment of the premium stated in the underlying policy schedule and the receipt thereof by or on behalf of Sasria Limited, (hereinafter called the company) and subject to the underlying policy being current and valid at the effective date as stated in the schedule, the company will by payment or at its option by reinstatement or repair indemnify the insured during the Period of Insurance up to an amount not exceeding the total sum insured in respect of each item and not exceeding in the aggregate during the period of insurance, the total insured value, or the aggregate limits of liability as stated in the proviso hereunder, whichever is the less against loss of or damage to the property insured directly related to or caused by:

- (i) any act (whether on behalf of any organisation, body or person, or group of persons) calculated or directed to overthrow or influence any State or government, or any provincial, local or tribal authority with force, or by means of fear, terrorism or violence;
- (ii) any act which is calculated or directed to bring about loss or damage in order to further any political aim, objective or cause, or to bring about any social or economic change, or in protest against any State or government, or any provincial, local or tribal authority, or for the purpose of inspiring fear in the public, or any section thereof;
- (iii) any riot, strike or public disorder, or any act or activity which is calculated or directed to bring about a riot, strike or public disorder;
- (iv) any attempt to perform any act referred to in clause (i), (ii) or (iii) above;
- (v) the act of any lawfully established authority in controlling, preventing, suppressing or in any other way dealing with any occurrence referred to in clause (i), (ii), (iii) or (iv) above.

Note:

In this policy, the term "Public Disorder" shall be deemed to include civil commotion, labour disturbances or lockouts. provided that:

Notwithstanding anything to the contrary, where One Insured is insured by one or more current and valid insurance (other than Contract Works and/or Construction Plant and or Motor) issued by or on behalf of the company, the annual aggregate liability of the company under all such Insurances shall be limited to the sum of R500 million (five hundred million Rand), or up to R1,5 billion, if the Insured has chosen the optional Excess of Loss R 1 billion cover, where the property insured is in the Republic of South Africa.

For this purpose One Insured shall mean:

Any single One Insured, a holding company and all its subsidiaries (as contemplated exclusively by the Companies Act, 1973) or subsidiary of the holding company

In the case of One Insured other than companies, the company reserves the right to determine who the One Insured is for this purpose.

provided further that this insurance does not cover:

- (a) consequential or indirect loss or damage of any kind or description whatsoever, other than loss of rent if specifically insured, which shall be limited to a period not exceeding that required to render the building tenantable;
- (b) loss or damage resulting from total or partial cessation of work, or the retardation or interruption or cessation of any process or operation;
- (c) loss or damage occasioned by permanent or temporary dispossession resulting from confiscation, commandeering or requisitioning by any lawfully constituted authority.

Nuclear/Chemical/Biological Terrorism Exclusion

it is agreed that, regardless of any contributory cause(s), this insurance does not cover loss (es) in any way caused or contributed to by an act of terrorism involving the use or release or the threat thereof of any nuclear weapon or device or chemical or biological agent.

For the purpose of this exclusion an act of terrorism means an act, including but not limited to the use of force or violence and / or the threat thereof, of any person or group(s) of persons, whether acting alone or on behalf of or in connection with any organization(s) or government(s), committed for political, religious, ideological or personal purposes or reasons including the intention to influence any government and/or to put the public, or any section of the public in fear. If it is alleged that by reason of this exclusion any loss (es) is not covered by this policy the burden of providing the contrary shall be upon the insured.

Special Conditions

- 1. It is a condition precedent to any liability that at the time of the happening of any occurrence given rise to a loss in terms of this policy there shall be in force the Underlying policy covering the interest of the Insured in all the property insured by this policy against loss or damage by fire.
- 2. All the terms, conditions, exclusions, exceptions and warranties applicable to the underlying policy, other than:
 - (a) Exception A(i), A(iii)(b), A(iv), A(v), A(vi) and A(vii) to the extent that A(vii) refers to A(i), A(iii)(b), A(iv), A(v) and A(vi); and
 - (b) the Burden of Proof Clause set out in Exception A to the extent that such clause refers to the exceptions listed in (a) above;
 - (c) any excess, deductible or similar payment to be met by the Insured in terms of the Underlying policy;
 - (d) the Sasria policy incorporates the Terms, Conditions, Exceptions, Exclusions and Warranties of the underlying policy to which it attaches. It does not automatically incorporate the extensions. In order to cater for the Extensions, the Sasria sum insured must be increased by the value of the extension and a premium charged for the said extension. In this instance a schedule showing a breakdown of all additional covers included (together with the sum insured) must be attached to the policy, shall be deemed to be incorporated in this policy and shall as a condition precedent to any liability hereunder relate to and be complied with by the Insured accordingly.

Memorandum

The reference to exceptions A(i), A(iii)(b), A(v), A(vi) and A(vii) and to the Burden of Proof clause in exception A is a reference to those exceptions as they appear in the Standard S.A.I.A. exceptions which the nominated Insurer is obliged to incorporate in his policy. Should the numbering in the underlying policy not correspond with the numbering of the Standard S.A.I.A. exceptions the above references shall apply to the corresponding exceptions in the underlying policy mutatis mutandis.

- (1) if the property covered in terms of the schedule shall at the commencement of any destruction of or damage to such property by any peril insured hereby be collectively of greater value than the total sum insured stated herein, then the Insured shall be considered as his own insurer for the difference and shall bear a rateable share of the loss accordingly. Every item, if more than one, shall be separately subject to this consideration.
- (2) any adjustment of premium clause or condition in the underlying policy shall not be applicable to this policy.
- (3) no alteration of this policy is valid unless signed by a director of the company.
- (4) any Reinstatement Value Conditions in the underlying policy shall be applicable to this policy except insofar as it relates to motor vehicles.
- (5) the cover granted by this policy shall apply to property situated in the Republic of South Africa.

Underwritten by SASRIA LIMITED

Reg. No. 1979/000287/06

THE POLICY

Definitions

Wherever the term "SASRIA" is used it shall refer to SASRIA Limited.

Wherever the word "property" is used, it shall be deemed to mean any motor car or vehicle, trailer, implement or machine of any description for specific operational purpose with or without means of self-propulsion capable of being driven or towed on any road and any accessories or spare parts whilst thereon.

WHEREAS the Insured has paid the premium stated in the schedule to this policy (which schedule shall form an integral part of this policy) to SASRIA as consideration for the insurance hereinafter contained in respect of loss or damage occurring during the period of insurance stated in the Schedule of this policy

NOW this policy declares subject to the terms, exceptions and condition contained herein that SASRIA will indemnify the insured against loss of or damage to the property described in the schedule directly related to or caused by:

- (i) any act (whether on behalf of any organisation, body, person, or group of persons) calculated or directed to overthrow or influence any State or government, or any provincial, local or tribal authority with force, or by means of fear, terrorism or violence.
- (ii) any act which is calculated or directed to bring about loss or damage in order to further any political aim, objective or cause, or to bring about any social or economic change, or in protest against any State or government, or any provincial, local or tribal authority, or for the purpose of inspiring fear in the public, or any section thereof.
- (iii) any riot, strike or public disorder, or any act of activity which is calculated or directed to bring about a riot, strike or public disorder.
- (iv) any attempt to perform any act referred to in clause (i), (ii) or (iii) above.
- (v) the act of any lawfully established authority in controlling, preventing, suppressing or in any other way dealing with any occurrence referred to in clause (i), (ii), (iii) or (iv) above.

Note:-

In this policy, the term "public disorder" shall be deemed to include civil commotion, labour disturbances or lockouts.

SASRIA may at its option repair or replace such property or any part thereof or may pay in cash the amount of the loss or damage not exceeding the reasonable market value of the property insured in the schedule of this policy subject always to Condition 8 of this policy. If the property insured is the subject of a hire purchase or similar agreement and the seller or lessor (hereinafter referred to as the "Owner") is interested in any monies which should be payable to the Insured under this policy in respect of loss or damage to the property insured (which loss or damage is not made good by repair or replacement)

Such monies shall if so requested in writing be paid in the said Owner and / or to the insured to the extent of their respective interests as long as they are interested in the said property, and their receipt shall be a full discharge of SASRIA in respect of such loss or damage. Save as herein expressly provided nothing herein shall modify or affect the rights and liabilities of the Insured or SASRIA under or in connection with this policy or any condition or term thereof.

In the event of any part accessory or fitment of whatsoever nature needed to repair or replace damage to the property insured being unprocureable in the Republic of South Africa, as a standard ready manufactured article or in the event of any such article being denied to the insured for any reason the liability of SASRIA shall be met by the payment of a sum equaling the value of the said article at the time of the loss or damage, but not in any case exceeding the manufacturer's last list price operative in the Republic of South Africa. If the property insured under this policy is disabled by reason of any loss or damage SASRIA will pay the reasonable cost of protection and removal to the nearest repairers. SASRIA will also pay the reasonable cost of the delivery to the insured after repair of such loss or damage not exceeding the reasonable cost of transport to the address of the insured in the Republic of South Africa.

Exceptions

This policy does not cover:

- (1) consequential loss from any cause whatsoever, depreciation of any nature which shall also mean diminution in value howsoever arising of the insured property consequent upon its having sustained damage insured against and continuing after the repair of such damage, wear and tear and mechanical or electrical breakdown, failure or breakage
- (2) loss or damage occasioned by permanent or temporary dispossession resulting from confiscation, commandeering or requisitioning by any lawfully constituted authority
- (3) loss or damage caused directly or indirectly by or through or in consequence of any occurrence for which a fund has been established in terms of any War Damage Insurance and Compensation Act (no 85 of 1976).
- (4) any loss or damage related to or caused by:
 - (i) war, invasion, act or foreign enemy, hostilities or warlike operations (whether war be declared or not) or civil war;
 - (ii) mutiny, military rising, military or usurped power, martial law or state of siege, or any other event or cause which determines the proclamation or maintenance of martial law or state of siege; and
 - (iii) the act of any lawfully established authority in controlling, preventing, suppressing, or in any other way dealing with any occurrence referred to in clause (i) or (ii) above.
- (5) any claims arising out of any liability assumed by the Insured by agreement, unless such liability would have attached to the insured in the absence of such agreement.
- (6) any loss or destruction of or damage to any property whatsoever or any loss or expense whatsoever resulting or arising therefrom or consequential loss directly or indirectly caused by or contributed to by or arising from ionising radiations or contamination by radioactivity from any nuclear fuel or from any nuclear waste from the combustion of nuclear fuel. For the purpose of this exception only combustion shall include any self-sustaining process of nuclear fission

The indemnity provided by this policy shall not apply to nor include any loss, destruction or damage directly or indirectly caused by or contributed to by or arising from nuclear weapons material.

Nuclear/Chemical/Biological Terrorism Exclusion

It is agreed that, regardless of any contributory cause(s), this insurance does not cover any loss(es) in any way caused or contributed to by an act of terrorism involving the use or release or the threat thereof of any nuclear weapon or device or chemical or biological agent.

For the purpose of this exclusion an act of terrorism means an act, including but not limited to the use of force or violence and/or threat thereof, of any persons or group(s) of persons, whether acting alone or on behalf of or in connection with any organization(s) or government(s), committed for political, religious, or personal purposes or reasons including the intention to influence any government and/or to put the public, or any section of the public in fear

If it is alleged that by reason of this exclusion any loss(es) is not covered by this policy the burden of proving the contrary shall be upon the insured.

Conditions

(1) Claims Procedure

On the happening of any loss or damage the Insured shall as soon as reasonably possible give notice thereof in writing to the Nominated Insurer. The Insured shall give to SASRIA all such proofs and information in connection with the claim as may reasonably be required.

(2) Subrogation

The insured shall at the request and at the expense of SASRIA do and concur in doing and permit to be done all such acts and things as may be necessary or reasonably required by SASRIA for the purpose of enforcing any rights and remedies or of obtaining relief or indemnity from other parties to which SASRIA shall be or would become entitled or subrogated upon its paying for or making any loss or damage under the policy, whether such acts or things shall be or become necessary or required before or after the indemnification by SASRIA.

(3) Contribution

If at the time any claim arises under this policy there is any other existing insurance covering the same loss or damage SASRIA shall not be liable to pay or contribute more than its ratable share of any loss or damage.

(4) Precautions

The Insured shall take all reasonable steps to safeguard against loss or damage to the property described in the schedule to this policy.

(5) Transfer

Nothing contained in this policy shall give any rights against SASRIA to any person other than the Insured. SASRIA shall not be bound by any passing of the interest of the Insured otherwise than by death or operation of law.

(6) Arbitration

- (a) if any difference shall arise as to the amount to be paid under this policy (liability being otherwise admitted) such difference shall be referred to arbitration in accordance with the arbitration laws for the time being in force in the Republic of South Africa, and at such place as SASRIA may determine.
- (b) where any difference or dispute is in terms of paragraph (a) above to be referred to arbitration the award of the arbitrator(s) shall be final and binding and the making of such award shall be a condition precedent to any right of action against SASRIA under this policy.

(7) Limitation

In no case whatsoever shall SASRIA be liable under this policy after the expiration of 12 (twelve) months from the happening of the event unless the claim is then the subject of arbitration, or court proceedings already instituted.

(8) Average

If the property insured hereby shall at the commencement of any destruction or damage to such property be of greater value than the total value on risk appearing in the schedule to this policy in the case of the motor dealer or fleet owner then the insured shall be considered as being his own insurer for the difference and shall bear a rateable share of the loss accordingly.

(9) Total Loss Of Property

If any motor car or other vehicle described in the definition the "property" above be treated as a total loss by SASRIA then all cover in terms of this policy shall terminate in respect of such motor car or vehicle from the date of such total loss and no refund or premium shall be payable to the Insured.

(10) Premium

Notwithstanding that the period of insurance stated in the schedule to this policy may be less than 12 (twelve) months the minimum premium payable by the Insured shall be the full annual premium.

(11) Validity

This policy shall not be valid unless countersigned by the nominated Insurer.

(12) Alteration Of Use Of Property Insured

SASRIA shall not be liable in respect of any loss of or damage to the property if at the time of such loss or damage the property was being used by the Insured or any person acting with the knowledge of the insured in any manner which would ordinarily have required the property to be insured in a higher rated category than that used for determining the premium shown in the schedule.

(13) Territorial Limitation

The cover is restricted to property within the Republic of South Africa.

(14) Cancellation

This policy may be cancelled at any time at the request of the insured, but in such cases no refund or pro-rata refund of premium shall become payable.

(15) Fraud

If the claim be in any respect fraudulent and if any fraudulent means or devices be used by the insured or anyone acting on his/her behalf to obtain any benefit under this policy and if any destruction or damage be occasioned by the willful act and with any connivance of the Insured, all benefits under this policy shall be forfeited.

(16) Misrepresentation

This policy shall be voidable in the event of any material misrepresentation, misdescription or non-disclosure.

(17) Reporting Events To Authorities

All events which may give rise to a claim in terms of this policy must be reported to the South African Police as soon as reasonably possible.

